

IN LCC DE PREFATĂ

Despre anecdotele D-lui Th. D. Speranția iată ce dice scriitorul parisian D-l *Joseph Capéran* într'un articol al său intitulat *Les Paysans Roumains* și publicat în ziarul **Figaro** (*Supplément littéraire*, din 1893, sâmbătă 13 Mai st. n.): . . . « *je me bornerai, pour le moment, à conter, avant de finir, deux anecdotes qui présentent bien exactement le caractère des tsiganes.*

» *J'emprunte la première à Théodore Spéranza, un de ces charmants poètes roumains qui, à défaut de géniales envolées, reflètent en leurs vers, et d'une si poétique façon, la vieille âme latine de leur peuple à demi grisée jusqu'au sommeil par les pénétrants parfums de l'Orient.*

» — *Le tsigane, à cheval sur un bâton, fait des rêves. En chevauchant, il voit, sur la route poussiéreuse, une bourse remplie de lire d'or. Son imagination s'envole vers les magnificences sans nombre que lui permettra de se payer tout cet or. Il n'a qu'à prendre la bourse: il va le faire. Mais tout à coup, faisant cabrer le bâton qui lui sert de monture: « Je suis à cheval, dit-il, se ravisant, et je ne puis me baisser jusqu'à terre ». Et il continue sa route.*

» *Ma mémoire déflore certainement les jolis vers du poète roumain, mais j'ai tenu à les résumer, cependant, pour ce qu'ils notent avec une si grande vérité la fière indépendance du tsigane.*

Afară de scrieri critice și cărți didactice, reproducerea e cu desăvârșire interzisă, pe ori-ce cale de publicitate.
Tote exemplarele vor purta semnătura sașă stampila autorului.

» *La seconde anecdote... m'est personnelle...* »

Pe românesce, adică, s'ar putea tâlmăci cam ast-fel :

« *Mă voiî mărgini, deocamdată, a povesti, înainte de a sfârși, două anecdote cari înfățișează foarte lămurit caracterul țiganilor.* »

» *Pe cea dintâi o împrumut de la Theodor Speranția, unul din acei fermecători poeți români, care în loc de geniale aventuri, resfrîng în versurile lor, și într'un chip atât de poetic, vechiul spirit latin al poporului lor, cel pe jumătate beăt; aprópe adormit, de pētrundetőrele mirezme ale răsăritului.*

» — *Țiganul, călare pe un băț visază. Călărind, vede pe drum o pungă plină de galbeni. Gănaul îi sbóră pe dată lu nenumăratele bunătăți ori bogății pe cari și le va putea cumpăra cu acești bani. Îi rămâne numai să ȋea punga : și vrea s'o ȋea. Deodată însă făcēdu-și bățul să sară în sus ca un cal și luādu-și de sēmă numai de cât : «Eū sînt călare, ȋice el, și nu pot să mă plec pân'la pământ ». Și 'și urmēză drumul.*

» *Memoria mea descoloreză de sigur frumoșele versuri ale poetului român, dar am ținut să le resomez tóte acestea pentru că ele arată cu o atât de mare esactitate nețārmurita mândrie a țiganului.*

» *A doua anecdotă... îmi este personală...* »

Din a doua anecdotă precum și din restul articolului se vede că *D-l Joseph Capéran* cunósce pe Români, a fost la București și scie românesce.

EDITORUL.

PLÂNGE VACA

Unui om îi piere-o vacă
Singularica-ȋ bogăție,
După ce de-abia de-o lună
Îi murise-a lui soție,
Și plângea biēt-omu 'ntr'una,
ȋi și nópte tot plângea ;
Glumă, vorbă, nu să spună
Nici s'auđă nu mai vrea !
— Bine, 'ȋ ȋice-un óre-care,
Minunat creștin mai ești,
Uite, mă, de-o săptămână
După vacă te jelești !
După biata-ȋi de nevastă
Nu plângeaȋ acum e luna,

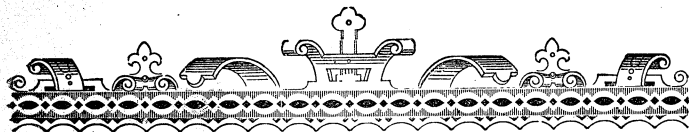
Iar acumă după vacă
 Șapte zile plângi într'una !?...
 — Hei, oftéză jalnic omul,
 Ți-e ușor a dice, frate,
 Dară am și eu dreptate.
 Veđi, neveste, mēi, vre-o dece
 Vor să-mi dea, de-acum e luna,
 Dară vacă, cine, dracu,
 S'o găsi.... să-mi dee una ?!

TÓTE BUNE

.
 Dumneđeul cel ce este
 Sus în cer și pre pămînt,
 Care tóte plăsmuit'a
 Număi prin al seű cuvînt,
 Le-a făcut pe tóte bune,
 Totul bun, desěvârșit
 Și desěvârșit e totul
 Ce din mână i-a eșit.
 Cam așa vorbea un preot
 De serbarea unui sfînt,
 La biserica din vale,
 Intr'un lung și larg cuvînt;
 Iar când vorba isprăvesce,

Iată vine-un cocoșat,
 Care 'ntrebă supărat :
 — Ian ascultă-mă, părinte,
 În frumosul tău cuvînt
 Întăriși că toate 's bune
 Ce-a făcut acel prea sfînt ;
 Apoi bine, ian te uită
 Cocoșat așa ca mine
 Sînt desevârșit eu ore,
 Sînt făcut eu ore bine ?
 — Bine, da, răspunde popa,
 Da, deplin cu-adevărat,
 Că dór ce-ți mai trebuesce
 Ca să fii un cocoșat ?!

MAICELE

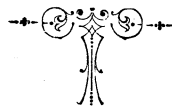
A venit la monastire
 Unul nu prea tinerel ;
 Maicele, ca mieluşele,
 Daŭ năvală lingă el :
 — Ei, ş'asa, cucóne-acuma
 Dacă vii din Bucurescî,
 Ce mai nouă ne spui de-acolo,
 Ce mai lucruri, ce mai vești ?
 — Apoi lucruri, sfinte maice,
 N'am ce spune lucruri nouă,
 Dară vești așa ușore
 Auđii și eu vr'o două.

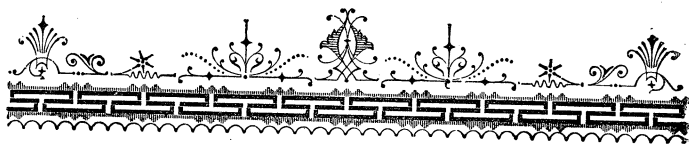
--- Care, care ? ȕic cu tóte,
 Hei, halal de Bucuresci
 Acolò să tot trăesci !
 — Apoi care, sfinte maice,
 De, e vorba prin Senat
 Maicelor cu gura mică
 Să le dea câte-un bărbat.
 Când străinul aste vorbe
 N'apucase-a le rosti
 Maicele fac gura mică
 Și se miră : fi-fi-fi...

★

— Dară vestea cea de-a doua ?
 Îl întreabă tóte 'ndată.
 — Cea de-a doua, ȕice dinsul,
 Cea de-a doua'i mai ciudată.
 Cea de-a doua, sfinte maice,
 E că 'n lume s'a aflat
 Că cea-laltă adunare
 Vrea să-l bată pe Senat.
 — Dómne, fac pe dată ele,
 Sfint Antonie cel sfint,
 Fie-ȕi milă de-omenire
 Dă-le pace pe pămînt !!...
 — Dară Vodă ? 'ntreabă ele,
 Ce le ȕice El, ce face ?
 — De, cum ȕice adunarea :
 Ce să ȕică Vodă, tace.
 — Și-adunarea ce voesce ?
 — Adunarea saú mai bine
 Camera de deputaȕi

Maicelor cu gura mare
 Vrea să dee doi bărbaȕi.
 L'aste vorbe tot soborul
 Gura mare fac cu tóte,
 Și se miră și se miră :
 Cum se poate ? ! Cum se poate ? !.

FINUL TOADER

După ce-ajunsese Toader
Om bogat,
De frunte 'n sat,
Intr'o di de postul mare
Nu știu cum s'a resgândit,
Ha! și el la spovedit:
Să-l deslege de păcate
Mai din vechi și mai uitate.

* * *

— Bine-acuma, fine Toader
Spune postul l-ai ținut,
N'ai mâncat cum-va de dulce?
— Nu, de-acestea n'am făcut.

— Dar cuvinte de ocară
N'ai rostit spre cele sfinte?
— Nu se află nici de-acestea
Nici-odată, naș părinte!
— Dar așa, cum-va vre-o dată,
Scii vre-un lucru n'ai luat?
— Ba, de-acestea, naș părinte,
Ce să ȳic eu... s'a 'ntemplat!
— Da? Și-anume cam ce lucru?
De, păcatele 's pe noi!!
— De, părinte, o fringhie,
Funie de pus la boi!
— Las, te iartă cel ce știe
Neputințele-omenesci,
Dar să dai vre-o leturghie
Când o fi să te grijești.
— Da, dar uite, naș părinte,
Că mai e ceva mai nou:
De fringhie la un capăt
Se ținea legat și-un boi!
— O! Acésta, fine Toader,
E păcat chiar, ce mai vrei,
Dar să iartă, numai, uite,
Veđi, un sārindar să dai.
— Bine, daŭ eu, naș părinte,
Căci voesc să fiŭ iertat,
Dară veđi și 'n cel-lalt capăt
Mai era un boi legat.
— Ei, atunce, fine Toader,
Veđi, păcatul e mai mare:
Ca să fiŭ ertat cu totul
Să dai două sārindare.

Dar mă mir eă, fine Toader,
Om coprins, de, om bogat,
Cum a fost de s'a 'ntemplat
Să te dai tu la furat ?!

*
* *

Dar uitasem a vă spune
Că el boii i-a luat
De la popa cel din sat,
Un biet popă ca toți popii
Și bogat din moș strămoș
Dară veduv din tēmplare
Și, cât spun cu părul roș,
Iar cu Toader, știți, cam rudă
Dupe legea de creștin,
Căci, pe Toader cununându-l,
Naș era ; iar Toader fin.

*
* *

— De, părinte, cum să fie,
Sciî c'odată-am fost sărac,
Și, sătul de sărăcie,
Ca să capăt, sciî, ca omul,
Căți-va galbeni ferecați
Am vindut și eă în ciudă
Cești doi boi necumpărați :
Iară galbenii, ca banii,
Mai plodind și ei cu anii
Și umplând cu 'ncetul punga
Am ajuns și eă în sat
Mai cu stare, mai bogat,
Dară totă bogăția,

De, vorbind așa 'ntre noi
A 'nceput, veđi, naș părinte,
Tocmai de la cei doi boi.
Și de-aceea, naș părinte
Ași voi să sciū curat
De se 'ntrebă 'n carte lucrul
De la cine-a fost luat ?
Dacă-a fost, să ăic de pildă,
De la om așa mirean
Orî, cum ăicem noi, sătean,
Orî, de-a fost luat, părinte,
Nu știū cum, de, să grăesc,
De la om bisericesc ?
— De, la carte 'ntrebă, fine,
Multe lucruri sute, miî...
Dar de ce voesci să știî ?
— Vreaū să știū, de, naș părinte,
Dacă scrie vre-un păcat,
Că, veđi, de, de la un preot
Boii aceia i-am luat.
— Dela preot ?! Ei, atunci,
Veđi, păcatu-î mult mai mare :
Să dai patru irmilici...
Patru, patru... sărindare.
— Dar când preotul acela
Rudă, naș mi s'a 'ntemplat ?
— Cum ?! Ce spuî ? tu fine-atunce
Boii mei mi i-ai furat ?
— De, cum ăici, de, naș părinte,
Tocmai asta-î, ce să fac ?
Cum ăi-am spus, eram sărac.
— Apoi, bine, fine Toader

Fost-ai tu creștin cinstit
 Ca să 'mă fură chiar mie boii,
 Tu la alții n'ai găsit ?!..
 — De, păcatul, naș părinte,
 Când dă omul de păcat...
 Dar acum e mult de-atunce,
 Ce să fac să fiu iertat ?
 — Tu iertat ?! Dar eu cu boii,
 Eu sormanul păgubaș,
 Nu mai ȳic că-ți sint și naș ?!
 Vai, ce om, ce om, măi frate,
 Făr'de suflet, peste fire !
 — De, să-ți dau despăgubire ?...
 — Ce, ce, ce despăgubire !
 Dar necazu-mă ce preț are ?
 O să spun la totă lumea
 O să strig în gura mare.
 — Nu, de spus, eu, naș părinte,
 Socotesc că n'o să spuă,
 Că duhovnicul să spună
 Dupe lege slobod nu-ă.
 — Ce să fac atuncea, dară
 Că te-aș frige pe grătar,
 Să me ăea pe mine dracul
 Și tu nici să ai hăbar ?!
 Ian ascultă, măi băete,
 Eu s'o spun, veăi, slobod nu-ă
 Dar atuncea tu, chiar singur,
 Trebuesce ca s'o spuă.
 Tu, la paște, 'n urma slujbei,
 Ca să scapi de-așa păcat,
 Când norodul fi-va faă

În biserică-adunat,
 Să te scolă, să spuă cum boii
 Mi-ai luat atunci, săracii,
 Dacă vrei să mi te ăerte
 Dumneăeă, luata-ar dracii !

* * *

Iată ăiua înviefă.
 În biserica din sat
 Tot norodul 'ă-adunat ;
 Iar când slujba se sfârșesce
 Popa ast-fel glăsuesce :

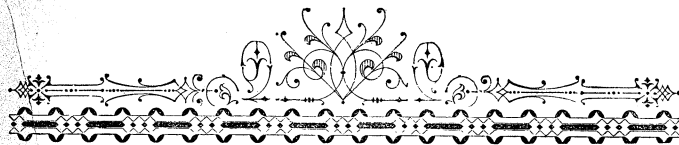
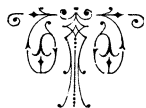
*

— Ômeni bună, voi toăi de-aice
 Și din alte multe sate
 Și din locuri depărtate
 Să luaăi cu toăi aminte :
 Finul Toader o să spună
 Astăăi două, trei cuvinte.
 Finul Toader sciă că este
 Cunoscute de toăi în sat,
 Dar vă spun că tot ce-o spune
 Este lucru-adeverat.
 Înainte de-a vă spune
 El a fost întâiă la mine,
 M'a 'ntrebat de-ă bine-a spune
 Și ă-am spus că este bine.
 Și ă-am spus că este bine
 Ca să sciă de aă curat
 Care-ă omul care este
 Măi de răs aici în sat.

Ei, acum, fine Toader,
 Luminat de cel de sus,
 Spune tot ce ai de spus.

*

— Omenî buni, voi toţi de-aice,
 Finul Toader lumei dice,
 Lucru ce voesc a spune
 Este foarte de minune
 Lucru foarte tăinuit
 Şi de nime negândit.
 Nu-î așa dór, naş părinte ?
 Spune, dău, şi dumnéta
 — Da, da, da ! Aşa, aşa !
 — Apoi omenî buni, atunce,
 Cum părintele m'a pus,
 Iată tot ce-aveam de spus :
 Câţi copii vedeţi prin sat
 Roşi la cap, cu păr roşcat
 Toţi, la toţi, băet ori fată,
 Tuturor să scii cu toţii
 Naş părintele i-e tată.

NU PUTEAI SA-MÎ SPUI ?

Un țigan mergând călare
 Intr'un rënd pe-un măgaruș
 Printr'un tîrg ceva mai mare
 Cum e Pesta saū la Cluș,
 Hai, măgaru 'n loc să mîrgă
 Drept pe drum, ca un măgar,
 Când de-oparte când spre alta
 El tot da spre trotuar.
 Biet țiganul tot l'îndrăptă
 Ca să mîrgă drept odată,
 Dar măgarul nu 'nțelege
 Și țiganul hai să-l bată.
 Dar când dă 'n măgar țiganul,
 Grafi, baroni și fel de fel,

Căți erau pe la plimbare,
 Sar cu toți și-l bat pe el.

« Aoleu, țiganul strigă,

» Tu măgar nimic nu ȳci ?

» Nu puteai să-mi spui, la dracu,

» Că ȳi-s rudele pe-aici ?...»

OVREIUL LA SORTȚI

Când venise-odată vremea
 Tinerii la sortȚi să tragă,
 Un ovreiū, vȳdȳnd cȳ sortȚii
 Nu-s un lucru-așa de sagȳ
 Și știindu-se cȳ-i bine,
 Sȳnȳtos, ȳntreg și pace
 Și-o sȳ-l ȳee ca din ȳlȳ
 Ce sȳ facȳ ? Surd sȳ face.
 Merge decȳ și el acȳlo.
 Cum te chiamȳ ? Nu rȳspunde
 Heȳ ? Cutare ? Nicȳ o vorbȳ.
 In sfȳrșit il ȳea și-l tunde.

Ei, ce face, măi, ovreiul ?
 De, trăiți Domn Căpitan,
 Îl întrebă dar nu-ți răspunde :
 Este-al dracului târtan.
 Cât l'am tuns eu tot într'una
 I-am vorbit și l'am pișcat ;
 Dinsul a țipat adesea
 Dar răspunsul nu mi-a dat.

★

— Ian ascultă, măi jidane,
 Veđi, nici dracul nu-ți de vină,
 Dacă nu vorbesci pe dată
 O se pun să-ți dea slănină.
 Nu răspunde, 'i surd ovreiul
 Dice bietul căpitan,
 Și pornesce 'n altă parte :
 Lasă-l naibeii de jidan.

★

Dar sergentul de la spate
 Óre-cum, ca din tâmplare,
 Șopotescă către-un altul
 Dar c'un șopot, sciî, cam tare :
 « Uite cincî parale aice,
 Óre cine l'a scăpat ? »
 « Eă, eă, eă, jidanul ăice,
 Și se 'ntórce turburat.

POPĂ BUN

Nu 'nvătăse omul carte,
 Ce să-ți faci când n'a 'nvățat,
 Dar simțind în el chiemarea
 Se făcuse popă 'n sat.
 Iar ca popă făr' de carte
 Orî de cântă orî citește
 Numai aste vorbe ăice :
 « De colo și pân' aice
 » Dómne, Dómne miluesce. »

★

Când murea vr'un om vre-odată
 Popa nostru ce făcea ?
 În biserică cu mortul

Numai singur se 'nchidea.
 El dicea că este popă
 După legea nouă uns
 Și de-aceea sfinta slujbă
 El o face într'ascuns.
 Dar ce slujbă face dinsul ?
 Orî anume ce citește ?
 «De colo și pân'aice,
 Dómnne, Dómnne miluesce».

*

« Tu să faci ce dice popa,
 » Dar ce face să nu faci :
 » El cu patru ochi se chiamă,
 » N'o să-l judeci tu, să taci».
 Vorba veche-așa ne 'nvață
 Dară lumea, ce vreî, lume,
 Vrea să-și vire nasu 'n tóte,
 S'afle ce-î și cum anume.
 Vrënd să afle decî norodul
 Ce fel popa prohodesce :
 Mai citește vr'o moliftă
 Orî tot : Dómnne miluesce,
 Fac pe-un om că-î mort anume.
 Satul tot se strânge-aprópe,
 Apoi merg de chiamă popa
 Să țiea mortul să-l 'ngrópe.

*

Vine popa, merg cu toți
 La biserica din sat,
 Innăuntru-așeză mortul,
 Cum de lege e lăsat,
 Apoi, hai, cu mic cu mare

Es afară toți îndată
 Numai popa stă 'năuntru,
 Cum stătea și de-altă dată.

*

Popa, haide, țiea tămăia
 Mortu 'ntr'una ocolesce
 Și :
 « De còlo până-aice
 » Dómnne, Dómnne miluesce».

*

Ocolesce el odată,
 De trei orî, de cât... el scie,
 Cum credea și el, sërmanul,
 Că 'n tipic la dinsul scrie,
 Când de-odată cel de còlo
 Din nainte-î, din sicriù,
 Ce era, cum sciî cu toți,
 Prefăcut ca mort, dar viu,
 Se ridică 'n sus de-odată
 Și la popă drept privesce :
 — E-he-he ! Pungaș de popă,
 « Bine-așa se prohodesce ? ! »
 — Da-da-da, răspunde popa
 « Stăi te'nveț eu, las, pe tinc ; »
 Iea un sleşnic și-l cârpesce
 De-l răstórnă mort de-a bine.
 Apoi ese iuti-afară,
 Și răcnesce la popor :
 « Ce ? ! Nemorți mi-aduceți morții
 Să căsnesc eu să-î omor ? !... »

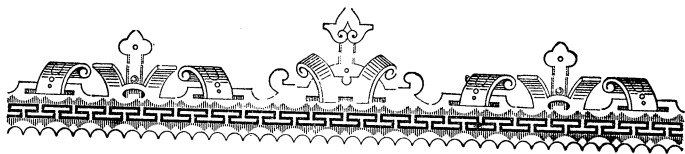

ȚIGANUL LA DRUM

Intr'o séră, nu știu unde,
Un țigan căsaș de sat,
Vrînd a doua-đi să se ducă
La un loc îndepărtat,
După ce-și luă desagi
Și luleaua de pe grindă,
Ca din drum să mai scurteze
Se culcă la ușă 'n tindă.
Dar, cum ese el, copiii
Ba că-î asta, ba că-î aea
Intr'o clipă cërta-î gata
Și cu cërta și bătaea :
Unul țipă, unul plînge
Strigă, strică tot, dobóră :

Socoteai că dau tătarii
Socoteai că te omóră.
Iar țiganul còlo 'n tindă,
Unde singur se găsește,
Îi aude ce fac totul
Și de cîudă-așa grăește :
« Hei, vè bateți, nu vè pasă !
» Cum v'ași bate eū acum
» Dac'ași fi cu voi acasă ! !...
» De ! Noroc că sînt pe drum ».

PUȘCA JIDANULUI

- Da, frumos băț ai, jupâne,
Parcă-î pușcă nu ceva !
Ian să-l pun la ochiū odată
Să ochesc spre dumnéta !
— Nu, nu ! Asta n'o măi face
Las la dracu, măi flăcăū,
Pentru ce te joci cu pușca ?
Asta-î lucru tare rău !...
— Cum, jupâne, asta-î pușcă ?
Parc'ar fi copil să fiī,
Asta-î pușcă, bagă sémă ?!
— Cum nu-î pușcă ? ! D'unde sciī ?
— Cum ! Nu-î bățul Dumitale !
— Ei, și ce-ī de-ī chiar al meū ?

- Dacă-l faci să fie pușcă
Nu-l măi port atunci nici eū.
— Cum il fac, jupâne, pușcă ?
Nu pricep ce spui de loc !
Și te temi așa de dīnsul
Parcă-ar fi să iee foc.
— Și de ce dór să nu iee ?
Dacă dracu pune praf
Și alice și petiță
Și de-odată face : paf ! ?

CINE-A FĂCUT LUMEA?

Ionescu 'n totă școlă
Este gazdă de bătaï :
Ce se 'ntâmplă, ce se strică
El e vina : iea-l și dă-î.

★

Intr'o ȕi venind în școlă
Dascălul la ascultat,
Ca un dascăl din vechime,
Haï, de'ntrebă supărat :
«Cine-a făcut lumea asta?»
Școlărima totă tace.
«Ionescu, tu?»

Băétul

Dice :

« Eü, dar n'oiü mai face »....

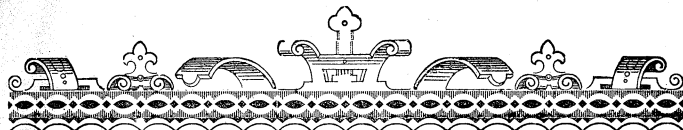
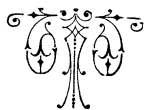
LĂCĂTUSUL ORI CISMARUL

Intr'un sat de mult o dată,
Prin Ardeal, pe cât se pare,
Se făcuse-o poznă mare.
Cârmuirea neadormită
Cată 'ntr'una 'n lung și 'n lat
Și 'ntr'o ȕi s'aude vestea
Că l'a prins pe vinovat.
Micî și mari, bătrâni și tineri,
Satul, lume dupe lume
Merg la casa judecăței
Ca să aște ce-î anume.

★ ★ ★

Vinovat e lăcătușul
Lăcătușul chîar din sat.

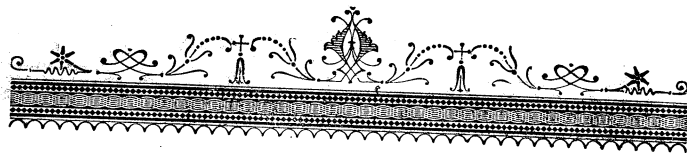
Și porunca stăpânirei
 E să fie spânzurat.
 Vinovat e lăcătușul
 Dovedit de vină mare,
 Dară satul tot alérgă
 Să se roage de iertare.
 Merge satul, merg cu toții
 Câți în sat de frunte sint,
 Și-ajungând la stăpânire
 Dic cu toții 'ntr'un cuvânt :
 « De ne spânzuri lăcătușul
 » Ce ne facem, vai de noi ?!
 » Lăcătuș e numai unul,
 » Dar cismari avem vr'o doi. »

MAGAR DE IMPRUMUTAT

— Apoi, de, cumetre, bine
 Că sînteți cu toți voinicî,
 Dar eă, uite, tot necazuri,
 Și venisem, dic, p'aici
 Să mă rog să-mă dai și mie
 Ađi măgarul dumitale,
 Că m'aș duce până 'n séră
 La căsóea cea din vale.
 — Vai, cumetre, rău ce'mă pare
 Că n'am chipuri de-a ți-l da :
 Uite, astă-đi diminétă
 L'a luat alt cine-va.
 — Dar l'aud răgênd, cumetre,
 Uite, na, s'aude bine ?!
 — Ei, mă rog ! Ce ? 'L-cređi pe dînsul
 Tu mai mult de cât pe mine ? !

SÂRBII CU CISMA

Niște sârbi mergând tovarăși
De 'ntemplantare, nu știu cum,
Hop, găsesc o cismă 'n drum.

— Ce-î, bre, asta ?

— Ce să fie ?

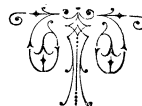
Neagră-așa și cârligată
— Ia-ți, măi, mâna, ședî odată,
Póte mușcă, cine știe ?
— N'o fi ore, măi, vr'o pipă ?
— Pipă-așa ?! Dar ce-ai turbat,
Este pipă așa de mare ?

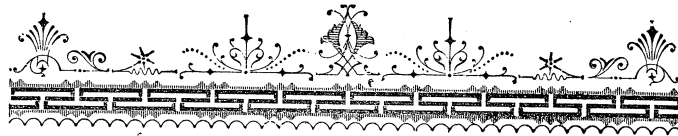
— Póte-î pipă de 'mpărat.
— Ce fel, pipă, n'o veđi dóră
Că-î de piele grósă, tare ?

— Aș ! De unde ! Ba-î chiar cójă
De ridiche de cea mare.
— Sciți ce, bre ? Noî nu scim ce e :
Când nu ști, de, ce să ȳciî ;
Dar la Dedî-lón să mergem
Să-l chemăm să vină aici,
Să ne spună dânsul ce e,
Că dór Dediu-î om, bre, dóră
Om ce scie multe, frate,
Căci a fost pân și la móră.

*
* *

— Haî la Dediu, ȳic toți sârbiî,
Fórte bine, fórte bine,
Plécă toți 'napoi și-l cată
Și 'n sfârșit, haî, Dediu vine.
— Ei, ce-î asta, Ded-lóne,
Négră-așa și cârligată
Mai vėđut'ai tu vr'odată ?
— O-ho-ho, respunse Dediu,
V'atî găsit acuma, hop !
Asta, nu vedeți voi dóră ?
Este toc de târnăcop.

MAREA-MARE

Nu știu cum venise lucrul
Sau nevoia, întâmplarea,
Un țigan mergea cu luntrea
Unde-va, 'ncolo pe marea,
Tot mergând așa într'una,
Încotr'o și cum el scie,
Începu deodată, haide,
Sete zdravăn ca să-î vie.

★

« Da, de sete, Ți-ice dinsul,
» Nu, de sete nici nu-mi pasă ;
» Ori pe mare ori a casă,
» Poți să bei
» Ori cît vrei,

TH. D. SPERANTIA

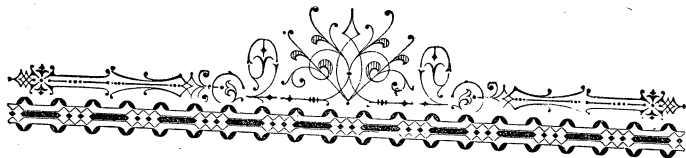
37

» Stai să-î trag un git, mămuca,
» Vestea 'n lume să se ducă ».

★

Cu-aste vorbe iea căciula,
Iea din mare apă 'n ea
Și s'asază ca să bea ;
Dar când soarbe-o înghițitură
Dă căciula de la gură
Și tușesce
S'opintesce
Și strănută
Se slutesce
Și la marea 'n jos privesce
Și clătind din cap vorbesce
» Ce-amărită sărătură,
» Sărăcuț de de maica mea !
» Veți de-aceea mi-ești tu mare
» Că nici dracul nu te bea ».

U F !

S'adunase mulți la cinste,
Ca la țară, de, ce vreî,
Cuscri, verî, cumetri, finî,
Și țiganul printre ei.
Cel de gazdă face cinste,
Prin păhare tórănă vin
Și paharu-î din iuțelă
Și-l greșesce tot măi plin ;
Iar vedândă că-l umple tare
Dice *uf*, cu supărare.

★

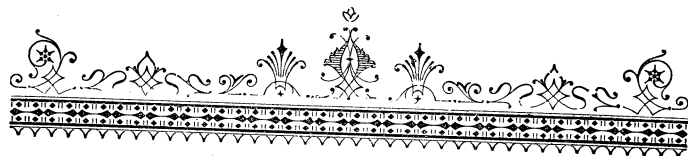
Uf odată și-altă dată,
Tot într'una *ufuesce*,

Dară-uf, la dînsul numai,
Pe la alții nu greșesce.
Alții nici nu bagă sémă
Pe la ufurî nici de fel,
Iar țiganul șéde gata
Sě greșescă și la el.
Și românul nu greșesce,
Tot la dînsul *ufuesce*

★

Ce să facă, decî, țiganul,
Se gîndesce el cu gîndul :
Ba acuma, ba acuma,
Ba acuma 'mî vine rîndul ;
Iar vedënd că nu-î măi vine
Și cumétrul tórănă iară,
Cum păharul plin din minte
Nu-î putea de loc să-î pîeră
Se ridică 'n sus și strigă :
« Iam tăceți, mă rog, măi bine
Că cumétrul d'astă data
Vrea să facă *uf* la mine.

ȚIGANUL LA IERUSALIM

Un țigan, din ce pricină
Nu știu, n'avem cum să scim,
Haï, nitam-nisam odată
Dice : plec la Rusalim,
Dice vorba și cum dice
Făr a-sta la gând nici cum
O pornesce, haï, la drum.

★

Merge, merge, merge 'ntr'una
Printre dealuri și câmpii
Până când și 'nchide drumul
Prin grădină, livezi și vii,
« Ce frumos e, dice dinsul,

Și ce bine-î, aferim :
Se cunósce că m'apropii
Tot mereu de «Rusalim»
Uite, ici livezi cu mere
Și cu pere și cu prune
Còlo struguri, còlo morcovi
Și mai cite lucruri bune.

★

Iar dicënd așa țiganul
Merge, calcă cum îi vine
Rupe, calcă și mănâncă,
Strică totul prin grădine,
Până când, așa, deodată,
In sfârșit, un om s'arată,
— Ian ascultă măi țigane,
Fii al ciorilor să fii,
D'apoî draçu mi-te 'mpinse
Pe-acolo tăman să vii!
Plécă cióră-acum in clipă
Că ți-oiu pune mâna 'n păr,
Și te fac, sêrmane, turtă,
Te-te-te-te te fac măr!...

★

— Auleu, țiganul dice,
Cum fugea câtând napoi :
Cesta nu-î din Rusalim
Cesta-î tot de pe la noi !
Vezi c'ar vrea lua-l'ar draçu,
Ca să-mi pună mâna 'n păr
Să mă facă turtă, măr.

*^e

Dar fugind așa 'n nainte
 Și cu ochii tot prin laturî,
 Și călcând în toîul fugei,
 Prin verdețuri, peste straturî ;
 Hop un altu 'î ese 'ncale
 Și mi-l îea pe loc la vale
 Și cu bulgări și cu câinii
 Il alungă și-l gonesce
 Până nici nu-l mai zăresce :
 — Măi, acum țiganul ȳice,
 Cesta, nu știu cum să-î spun,
 Nu mai știu de-î de la noi
 Dar il vȳd curat nebun.

*

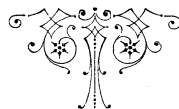
Cînd nici vorba nu sfârșesce,
 Prin grădini mereu fugind
 Și verdețuri tot călcând,
 Haide-un altu 'î ese 'n față
 Și de-o dată mi-l înhață
 Și de păr virtos il prinde
 Și-l sucesce și-l întinde,
 Și mi-î trage-o chelfănată
 Cum nici n'a visat vr'o dată,
 Că de-abia cu suflet scapă
 Asudat și pic de apă.

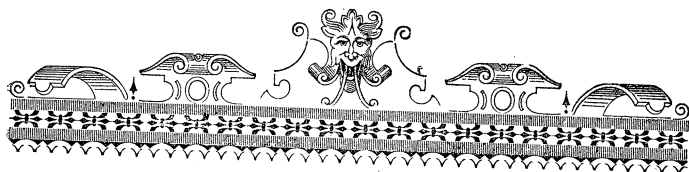
*

Iar cum scapă-așa bătut
 Și cu părul tot vâlvoiă,

ȳice :

— Haidem înapoi
 Că 'nainte-o feștelim :
 De te bate-așa pe-aice
 D'apoî chiar la Rusalim ? !

CE ȚICE 'N EVANGHELIE

«Popa'î popă :
» Barbă mare,
» Antereul de cutnie,
» Numaî carte, cât se pare,
» Popa nostru, bre, nu scie :
» El o duce cât slujesce
» Numa'n Dómnne miluesce ».

Cam așa vorbea norodul
Intr'o ȝi de sərbătóre
Pe la sfínta leturghie,
Vrând să afile popa óre
Scie carte orí nu scie.

* *

Cântăreȝii cântă zdravăn,
Slujba merge, nu glumesce,
Iară popa ȝice 'ntr'una
Numaî : Dómnne miluesce.
« Mare lucru », ȝice lumea
Și se 'ntrébă cu mirare :
« Popa n'a citit nimica.... »
Numaî, hop, c'o carte mare,
Popa ese 'n sfínta ușă
Evangelia să ȝică.

*

Stă, tușesce, face cruce,
Iea în mină-o luminare
Și-apoi zice cu glas tare :
— « Fraȝilor, voi cei de faȝă
» Și din sat și de departe,
» Sciȝi ce ȝice 'n astă carte ?
— » Nu ! respunde tot poporul
L'ale lui popesci cuvinte
» *Nu scim, nu scim, nu, părinte !*
— » Dacă nu sciȝi, ȝice popa,
» Asta nu e lucru bun,
» Pentru ce să vė mai spun ? !... »

* *

— Am păȝit'o, ȝice lumea
La o vorbă de-așa fel,
» Ne-a 'nfundat acuma popa ;
» Să-l picnim și noi pe el.
» Ca să-l facem să citescă
» Trebuesce să-l silim :

- » Noi de-acuma la 'ntrebare
» Să-î răspundem toți că *știm* ».

*

- Când în altă Ți la slujbă
Popa iarăși ca 'n nainte
S'arătă cu cartea mare
Cu-a lui taînice cuvinte :
« Fraților, voi cei de față
Și din sat și de departe
Știți ce Țice 'n astă carte ?
— « Da » răspund acum cu toții
Ca să-l prinȚă din cuvinte,
Scim cu toȚin, scim, părinte !
— Dacă știȚi, le Țice popa,
Asta-î lucru fôrte bun,
Pentru ce să vă mai spun ? !

*
* *

- « Am păȚit'o, bre, și-acuma,
Țice lumea supărată :
» O să-l prindem de-altă dată.
» De-altă dată noi să Țice m
» Unii *știm* și alȚii *ba*
» Să vedem atunce popa
» Ce răspuns ne pôte da ».

*

- Când mai vine și-altă slujbă
Tot poporu 'n nerăbdare
Așteptă să iasă popa
Iar cu cartea lui cea mare,

- Ca să vadă ce-o să fie :
Scie carte sau nu scie,
S'o sfârșescă haide-odată :
Orî e albă, orî bălțată.
In sfârșit s'arată popa
Ca și 'n data din nainte
Tot cu-acele-adânci cuvinte :
— « Fraților, voi cei de față,
» Și din sat și de departe
» ȘtiȚi ce spune 'n astă carte ?
— » *Unii scim*, răspunde lumea
» Cum se 'ntâmplă aȚi să fim
» Inșă *ceilalȚi, jumătate*,
» S'a 'ntemplat că, de, *nu scim* ».
— Domnu păcei, Țice popa,
Care 'n ceruri locuesce,
Domnul milei poruncesce,
Domnul cel prea sfint și viu
Ca acei ce știu să spună
Și acelor ce nu știu.

DOUË HAÎNE

La o ȕi de serbătore,
Cam pe când s'o fi 'ntemplat,
La biserica din sat,
Sta poporul adunat.
Fluera un vânt pe-afară
Prin unghere de ferești
Și venea un frig în nuntru
De simțeaî 'că te sleesci.
Grije mare n'avea însă
Lumea îmbrăcată gros ;
Dar o babă pe la ușă
Se stringea la piept vîrtos ;
Iar cocóna preoteasa
De căldură se deschee

Căci e bine îmbrăcată,
Pórtă dór douë gheordee.

* *

Slujba merge, merge 'ntr'una,
Cum de-obsce se slujesce ;
Evangelhia când vine
Popa însă, hai, citește :
« Zi-sa Domnul.... și cutare
» Cine are douë haîne
» Să dea una cui nu are.... »
L'aste vorbe baba 'n pripă
Face cruce peste cruce ;
Iar când slujba se sfârșesce
Ea la popa 'ntins se duce.

* *

— Ce-î, mătușă ?

— De, părinte,

Ia nevoia, ce să fac,
Cum e omul cel sêrac :
Veđi, cocóna preotésa
Are, știî, douë gheordee
Și-am venit să-î spuî, părinte,
Una mie să mî-o dee.
— Eî, mătușe, veđi din tóte,
Numai asta nu se póte.
— Dar, părinte...

— Nu mătușă

Asta nu se póte da.
— Dar vanghelia ce ȕice,
N'ai citit'o dumnata ?

— Ei, mătușă, bagă sémă,
 Până când să-mi ceri gheordea,
 Evanghelia ce ȋice ?
 «Pe acolo, veȋi, nu pe-aice ;...
 » S'apoi când ? In vremea ceea».

OGLINDA

Némȋul meșter cum e némȋul
 D'orȋ-ce felurȋ de drăciȋ ;
 Telegraf, păpușȋ, șurupurȋ
 Șȋ mașinȋ și boscăriȋ ;
 Că dór neamȋul, cum se spune,
 De pe când s'a pomenit,
 Șȋ măĩmuȋȋ a iscodit.
 Maĩ de mult odată némȋul,
 Ce-a făcut el, nu sciũ-anume
 Căpătase o oglindă
 Șȋ umblă cu ea prin lume.
 Ceĩ-lalȋĩ ómenĩ, Sěrbul, Rușul,
 Cum e lumea fel de fel :
 Ungurul, Ovreiul, Grecul,

Se uitaă şi ei la el.
 Dar uitându-se cu toţi
 Câte unul, rând pe rând
 Cum le pare lor oglinda,
 Ce le vine lor în gând ?

*
* *

Rusul cum o vede-odată,
 Cam aşa din depărtare,
 Lustruită şi curată,
 Lui iconă i-se pare.
 Şi cum chipul işi zăresce
 Cam bărbos, bătrân, el hai
 Făr de vorbă socotesce
 Că e sfântul Nicolai ;
 Către dinsul, deci, se duce,
 Şi se pune-a-şi face cruce.

*

Când ovreiul vede oglinda
 Încă hăt din depărtare,
 Nici măcar nu bagă sémă
 Că-î cu colţuri orî că-î mare,
 Ci zărindu-şi chipu 'ntrânsa,
 Că-î un alt ovrei socotea :
 Stă pe loc şi tot îl chiamă
 Şi răcnesce cit ce póte.
 « Ce tot dai din mâini, acolo,
 »Şi tot faci din cap la mine ?
 »Vino 'ncóce fii-al naibei
 » Póte fac un târg cu tine»,

*

Sêrbul când oglinda vede,
 Se opresce 'n loc în drum ;
 Vede-un om într'insa numai
 Iar pe dinsa nici de cum
 Deci la om întins privesce
 Şi'n sfârşit aşa vorbeşte :
 « Sêrb se pare ! Sêrb se fie ?
 »Dar cu păru-aşa de rar,
 »Slut, calic şi prost, la dracu,
 »Negreşit că-î vr'un bulgar».

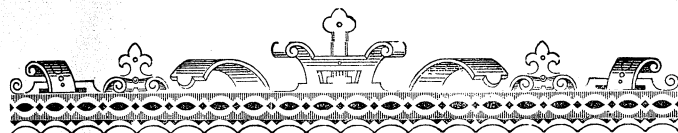
*

Grecul iar nu vede-oglinda,
 Numai chipu-şi vede 'n ea ;
 Dar vedându-l trece-alături
 Şi mai iută de cât mergea ;
 Iar vedând că chipul merge
 Încotrò se duce el
 Indescesce pasul sdravăn
 Şi vorbeşte 'ncetinel :
 «Cine dracu, este acesta
 »De se ţine-aşa de mine :
 »Mai acum venea 'n nainte-mă
 »Iar acum alături vine ?!..
 »Haî s'o iéu la pas mă iute
 »Căci alt mijloc nu-î nimic :
 »Vrea să-mă cêră de pomană,
 »Negreşit că-î vr'un calic».

*

Ungurul când dă de-oglinďă
 Lui o pórtă i se pare ;

Iar zărindu-și chipu 'ntr'insa,
 De pe drum din depărtare
 Către dânsa se 'ndreptăză,
 Pasu 'ndată și 'ndescesce
 Și-alergând spre el vorbesce :
 «Cine, dracu, este asta
 »Ce-aleargat tot mintenaș !
 »Asta este vr'un pungaș.
 »Nu, dar nu-î lăsat la nuntru
 »Nu scăpat el : Staî tu, bre !
 »Pașap ort, terem-te-te !»

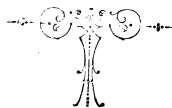
DRUMUL BEȚIVULUI

Un bețiv eșind din cărciumă
 De la Bercu cel buzat,
 Câți-va pași spre casă face
 Și s'opresce supărat.
 «Iată drumul, Țice, Țată-l,
 » Il cunosc eū fôrte bine ;
 » Numai nu sciū el acuma
 » Mă cunósce el pe mine ? !..
 » Aș ! Cunósce ! Dă-l la dracu :
 » Drumurî próste de la noi
 » Ce cunósce el ? Ce scie ?
 » El ?.... la Bercu și 'napoi.
 » Nu mai merg de-acum pe dinsul,
 » Sănătate, nici de fel :

- » Pentr'un om cinstit rușine
- » Pe-acolo să mERGă el.
- » Nu, de-acuma nu. 'Ntr'a cÓce
- » Eū spre stānga nu mē duc :
- » Eū de-acuma 'n totdēuna
- » Tot spre drēpta o ș'apuc».

*
* *

- « Haī napoī la drēpta », ȑice ;
 Dar la drēpta cīnd o īea
 Dă de ușa cārcīumei iāră
 Și de Bercu la tișghea.
 — Hei, c'al naibei ești, mēi Bercu,
 Face el mirat acum.
- « Aī noroc că stai și-aice
 » Și la drēpta în estlalt drum !...
- » Sciī, mēi Bercu ? Mī-pare bine
 » Că din nou ne-am mai vĕȑut ;
- » Haī să vĕd aci la drēpta
 » Aī ceva tu de bĕut».

LOCUL COTOIULUI

Masă lungă se gătesce,
 Masă mare și de soiū ;
 Slugele mereū se 'ncurcă
 De-un copil și de-un cotoiū.

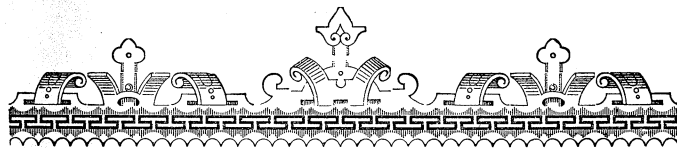
*

- O-ho-ho ! Tu, Niculiță
 « Te-ai suit aci degēba :
 » Musafirī sint aȑi la gasdă
 » Aȑi se schimbă, dragă, trēba.
- » Cum se schimbă, Mārgārito ?
 » Eu aice stau la masă !
- » Bine, stai, așa e, dragă,
 » Dară, vĕȑi, acuma lasă....

- » Uite-acuma 'n colțul cela
 » O să stai tu, Niculiță;
 » Aî măsuță frumușică
 » Și cuțit și furculiță....
 » Tu, copil, să stai acolo:
 » Astăzi nu-î ca 'n alte dăți;
 » Ici la masa asta mare
 » Staū persóne cu mustăți».

* * *

Vin la masă. Toți s'așază
 Unde póte fiește-care:
 După sóre c'am trecuse
 Vremea mesei, cât se pare.
 Dar cotoiul scaun n'are,
 Nici cuțit, nici furculiță,
 Ce să facă, bietul? merge
 Tocma 'n colț la Niculiță.
 — Haî cotoiū, copilulu dice —
 Astăzi nu-î ca 'n alte dăți;
 Tu te du la masa mare
 Că te ved că aî mustăți.

CROITORUL

Unul vrënd să facă-o haină,
 Orî-ce haină-o fi să fie,
 A pornit cu croitoru-î
 Și-a intrat în prăvălie.
 — Cât postav ne trebuesce
 Pentru totul, ce socoti?
 — Pentru tot socot, acuma,
 Trebuesce șapte-coti.
 — Cum? La dracu, frate dragă,
 Șapte-î mult din cale-afară:
 Pentru-aceeași haină, frate,
 Ti-am dat șese mai an vară.
 — Ei, ce-a fost atunci ast-vară
 Astăzi nici se mai vorbesce

Alte vremi au fost atunci,
 Astăzi șapte trebuesce.
 — Ce vorbești de alte vremuri?
 Ce-î ast-vară, ce-î ăst-an?
 Cum?! Eu staș și haina creșce
 Cite-un cot pe an, pe-an?!
 Nu pricep eu ce-î aice
 Hai să 'ntreb eu și pe-un altul
 Să ved altul ce-o mai ăice.

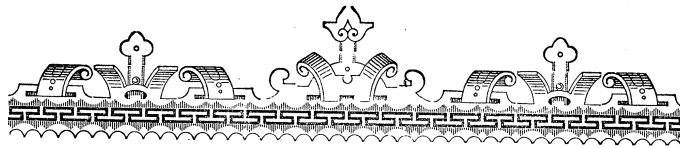
* * *

— Ian ascultă, mi se pare...
 Croitor și dumnéta?
 — Croitor, mă rog, da, da.
 — Bine. Atunci, mă rog să-mi spuneți
 Pentr'o haină-așa și-așa
 Cam câți coți imi trebuesce
 De postaf a cumpéra?
 — De postaf? Postaf.... postaful...
 Dă postaf.. mă rog, de toți
 Trebuesce nouă coți.
 — Ce vorbesci, jupâne? Ascultă...
 Asta prea e gogonată:
 Ce? Crescu doi coți de-odată?!..
 Aoleu, prea sfinte Dómné,
 Numai asta n'o visăi
 Mai cinstit e croitorul
 Cestă-lalt al meu de 'ntăi
 — Ba, ba, ba, respunse-acuma
 Cel-lalt cu nouă coți:
 Când e vorba despre cinste
 Noi sintem tot una toți.

*

Cum tot una? ăice omul.
 Lămuresce-mi că te-ascult:
 Nu-mi ceruși doi coți mai mult?
 — Da, da, da! Și chiar de-aceea
 Noi sintem chiar una 'n totul
 Căci dór cinstea pân acuma
 Nu se măsură cu cotul.
 Uite ce: noi croitorii
 După vremuri și nevoi
 Când ne cade-un lucru 'n mină,
 Tragem, de, folos și noi.
 De-î mătasă ori o lână
 Sciî ce-va mai bunișoră
 Puî vr'un cot sau doi de-oparte:
 Pentr'o fată-o hăinișoră
 De-î postav ceva sau tiflu
 Și e csiî mai berechet
 Poți să faci o hăinișoră
 Acolo pentr'un băet.
 Croitorul dumitale
 Cere-un cot și pentru el,
 Că, veđi, dinsul are-a casă
 Un băet mai mititel;
 Eu vr'o nouă coți cerul'am:
 Trei mai mult din întemplare,
 Căci și eu am un băiat
 Dar băiat cu mult mai mare.

MARFĂ FĂRĂ PLATĂ

- De vinzare castraveții ?
— Da ; să-ți dau și Dumitale,
Șése, șése cincî parale.
— Dar sint bunî ?
— Da, se 'nțelege ;
Aî și dreptul de-ați alege.

*

- Da, sint bunî, da ; aî dreptate
Ved c'acesta-î fôrte bun.
— Se 'nțelege dór nu-ți spun ?...
— Ba-î chiar bun cum nicî gâdisem
Nicî n'am ce să mai vorbesc.
Diua bună, mulțumesc !

*

- Heî, mă rog, dar stăi, băete,
Mî-ai mâncat un castravete.
— Se 'nțelege l'am mâncat
D'apoî dór l'am cumpêrat.
— Ce vorbescî de cumpêrare
Mi-ai plătit pe el ceva ?
D'apoî nicî n'aveam ce da,
Bată-l vina lui să-l bată,
Căci imî vine fără plată.

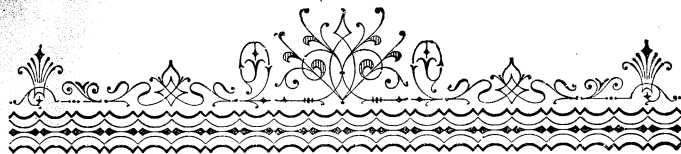
*
* *

- Ian ascultă, măi băete,
Mi-ai mâncat un castravete.
— Ți-am mâncat, da, fôrte bine
Dar nimică nu-ți plătesc
Căci făcendu-ți socotelă
Uite lucrul ast-fel vine :

*

- Castraveții dumitale
Îi dai : șése, cincî parale.
De dai șése pentru cincî
Negreșit atunci că vine :
Cincî la patru fôrte bine.
Iar când vine cincî la patru
Trebuesce ea să vreî
Să dai patru-atunci la trei.
De dai patru-așa la trei,
Cum ni-î têrgu-acuma nouă
Trebuesce ca să dai
Negreșit și trei la două.
Trei la două dacă vine,

Doi la una lóрте bine !
 Unul dar atunce, iată
 Vine făr de nici o plată
 Inșă eű de l'am măncat
 Ce măi vrei : l'am cumpărat.

OILE DIN APĂ.

Spune lumea că Păcală
 Oploșindu-se 'ntr'un sat,
 A făcut atâtea posne
 Și 'ntr'atâta s'a băgat,
 Că tot satul și cu popa
 Spăimântați de-așa belea
 Hotărîră să-l inece
 Intr'un lac de viű să-l dea.
 S'a făcut decî adunare
 Dintre cei fruntași vr'o dece
 Și cu popa să-î învețe
 Cum măi bine să-l inece.
 Acolo la adunare
 Lea cuvîntul fiște-care

Inșă popa dintre toți
 Mai cu cap și mai cu moț
 Țice ca să-l pună 'n sac
 Și de viu să-l dea în lac ;
 Și cum Țice gata sint :
 Toți ascultă-al lui cuvint :
 Pe Păcală-l prind în grabă
 Și legându-l bine 'n sac,
 Hai pornesc să-l dea în lac

* *

Tot mergând ast-fel cu sacul
 Și fiind departe lacul
 Și trecând prin multe sate,
 Mai ducând și sacu 'n spate
 Intr'o vreme osteniți
 Și 'nsetați și flămânzi
 Dând și ei de-o cărciumă-acum
 Lasă sacul jos în drum
 Și se duc cu mic cu mare
 La beut și la mâncare.

*

Cum se duc în urma lor
 Un cioban un biet păstor,
 Cum trecea din întâmplare
 Vede sacul cu mirare
 Și vorbește 'ncetinel :
 — Oare ce să fie 'n el ?
 Iar Păcală, hai, din sac,
 Țice :
 « Nu voi să mă fac

» Nu voi să fiu împărat,
 » Voi să fiu sătean curat ».
 — Ce 'mpărat, ciobanul Țice,
 Cine este ? Ce-i aici ? !
 — Eu sint eu, creștin curat
 Și cu sila m'aș luat
 Că de mine s'aș legat
 Să mă facă împărat...
 — Împărat ! Dar ce vorbești ?
 Adevăr e sau glumesci ?
 — Nu glumesc, e-adeverat
 Nu voesc a fi 'mpărat.

*

Aușind așa ciobanul
 Intr'o clipă 'și face planul
 Că de cât la ciobănie
 Tot mai bine-o 'mpărăție.
 Sacul, hai, deslăgă dară,
 Pe Păcală-l scote-afară
 Iară el, precum vespui,
 Intră în sac în locul lui.

* *

Când săteni es din cărciumă
 Negreșit că vin la sac
 Și mi-l iaș de-l daș în lac.
 Iar Păcală, fără de vorbă,
 Cum din sac se vede scos
 O luă spre sat frumos,
 Și fiind și pehlivan

Cum găsește 'n cale-î turma
Cea rămasă de cîoban,
Fără de grijă, ne 'ntrebat,
Haide-o iewa cu el în sat.

★

Când se 'ntornă-acum sătenii
Mulțumiți și plini de fală
Că scăpase de Păcală,
Când să între cîlo 'n sat,
Ce Păcală și 'nnecat,
Că el vine, bre 'napoi
Încă și c'un cîrd de oi.
— D'apoî, bine, măi Păcală,
Ești Păcală ori ești dracu,
Nu-ți veni de hac nici lacul ?!...
Bine, cum veniși 'napoi ?
Și de unde ai și oi ?!...

★

— Hei, Păcală-acum răspunde,
Voi ați vrut să-mi faceți rău,
Dar acolo, cred, pe mine
M'a 'ndreptat chiar Dumneșeu.
Acolo hat, tocma 'n fund,
Cum e lacul cam rotund
Nu știu-î bălcuî ori iarmaroc
Dară sint atâtea oi
Că să 'ncapă n'au nici loc.
Ș'acolo cînd eu m'am dus
Haî, pe-ales pe loc m'am pus,
Și-am ales și mî-am ales

Și măi albe și măi lăi
Și măi negre și țigăi
Și măi cîte mî-au venit,
Până cînd am ostenit ;
Dar s'alegi nu ești în stare
Căci desimea e prea mare ;
Iară cînd am isprăvit
Le-am luat și-am și pornit
N'am plătit nici aldămaș
N'am plătit nici o para :
Cînd nu-î cine să le vîndă
Nu-î nevoie a cumpără.

★ ★

Auînd acum sătenii
De-o minune așa de mare
Se gîndesce fiște-care
« N'am putea, mă rog, și noi
» Să ne-alegem niște oi ? »
Merg cu toți pe-acasă 'ndată
Fiște-care-un sac își cată,
Și luîndu-și cîte-un sac
Și-o femeie sau vr'o băbă
Care să-î arunce 'n lac,
Plécă, haî, după noroc
Drept la lac la iarmaroc.

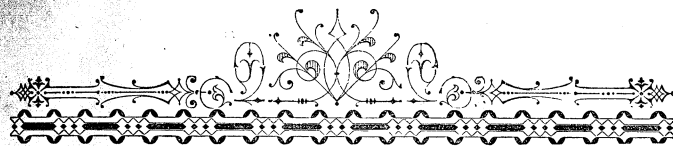
★

Mulți s'au dus în diua ceea
Pe minută ce-au aflat,
Chiar și popa cel din sat.
Popa, însă, vrînd să mîrgă

Cât mai ıute s'o putea
 Ca să pótă mai nainte
 Lucru bun ceva să-și ıea,
 A uitat să intre 'n sac,
 S'aruncă de-a dreptu 'n lac.
 Aruncându-se deodată
 Haı, pe loc in fund s'a dus
 Iar potcapıu-ı stă de-asupra
 Și plutesce 'n fațá sus.

*

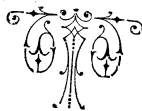
Preotésá ce venise
 Și ea popeı să-ı ajute
 Cum vėdu plutind potcapıul
 Colo cite-va minute
 Și credėnd că de-ı potcapıul
 Trebuesce-a fi și capul,
 Cum venise cu corcıova
 Apa pentru-a turbura,
 Iea corcıova și se pune
 In potcap a ındesa :
 — Haı, părinte, ıice dinsa,
 Ce mai umbli spionând
 Du-te, du-te mai curınd
 Că de stai și nu te duci
 Póte n'ái nici ce s'apuci ;
 Păn' acuma chıar socot
 Aı luat cei-laltı mai tot.

FATA MOCANULUI

- Nu, cá, na, bun ıntălniș.
 — Poı, cá, dați-aș mulțumiș !
 — Sciũ cá tot mocan și tu ?
 — Nu, cá, ba cá ghin cá nu !
 — Sciũ cá eũ te-aș cam ghici ?
 — C'apoı nu, cá-ı nimeri.
 — Tu Staniș din Aluniș ?
 — Tocmai 'n țancă mă loviși !
 — Dar tu, Pop de la Mitoc ?
 — Cum veniră tronc la loc !
 Nu, Stăniș, cá dóră odată
 Parcă sciũ c'aveai o fată ?
 — Ba 'ncă douė, ce spuı tu ?
 — Ba cá, deũ ?

- Că ghin că nu !..
 — Măritate-s ?
 — Una, da.
 — Are prunci, copii ceva ?
 — Prunci, ba nu, că uite, dóră
 Și boreasă mea și eă
 Tot rugam pe Dumneđeă
 Să se 'ndure, scii, spre ea
 Prunci, odrasle ca să-î dea....
 — Ei, ș'apoi ?
 — Apoi, de, frate,
 Dumneđeă ne-a ascultat
 Dar se vede s'a 'nșelat
 Chîr și dînsul d'astă dată :
 Dat'a prunci, dór celei-lalte
 Care nu e măritată.

DULCEAȚA

- Ian ascultă, Niculiță,
 Uite, veđi acest borcan :
 E dulceată prospătură
 De caise din ăst-an.
 Îea borcanul, veđi, cu totul
 Și te du la scólă, haî,
 Să găsești pe Domn profesor
 Și din parte-mî să i-l dai.
 Înțelegi tu, Niculiță ?
 Bagă 'n cap ce-ți spun odată.
 — Înțeleg prea bine, tată.

— Ionescu, Vasiliu
 Cârcelénu, Porfiriu
 Ian priviți pe Niculiță
 Vine 'n cóce, ved, la școlă
 C'un borcan ceva, cu-o olă
 Ha! la el îndata mare
 Să vedem cu toți ce are !

★

— He, măi, tu, măi Niculiță
 Ce ai tu-acolò 'n borcan ?
 — E dulceată prospătură
 De caise din ăst-an.
 M'a trimis cu dinsa tata
 Și mi-a ȑis : pe dată, ha!
 Să găsești pe Domn profesor
 Și din parte-mă să i-o dai.

★

— Dă-mă și mie !
 — Dă-mă și mie !
 — Dă-mă și mie, Niculiță
 Numa! cât o linguriță
 — Nu se pòte, fugi de-aice !
 Grigoriu, nu se pòte !
 Spargi hârtia, Vasiliu.
 Și se strică atunce tótă !
 Na ! Mi-ai spart acum hârtia ;
 Gavrilescu, ești turbat !
 Uite, na, că Fântâneanu
 Măna într'insul și-a băgat

Și Popescu uite linge,
 Și-a vîrit acum și botul !
 Cum să-l duc așa la Domnul
 Na, crăpați-l voi cu totul.

★ ★

— Ei, acumă, Niculiță,
 Ai venit ? Borcanu-ai dat ?
 Ce-a ȑis Domnul, ce-a 'ntrebat ?
 Dar răspunde, măi băete,
 Ce te tot scobesci la năs ?
 Mulțumit'a, fost'a vesel,
 Cum așa, cum a rămas ? !...
 Cum ? ! N'a ȑis, mă rog, nimică ?
 — N'a ȑis, tată ; ce să ȑică ? !
 — Cum, mă rog, când i l'ai dat
 A tăcut și l'a luat,
 Nici măcar n'a mulțumit ?
 — Ba, da, tată, negreșit !
 — Ei, ce vorbă-a ȑis atunce,
 Mă 'nțelegi ori nu pe mine ?
 — Ce să ȑică-a ȑis că... bine.

★ ★

— Plecăciune, Domn profesor,
 V'am trimis, știți, un borcan
 Cu dulcétă de caise
 Próspețe din acest an.
 Cum vă pare, fost'au bune ?
 V'am trimes chiar eũ anume.
 — Nu știũ, ȑeũ, eũ n'am primit
 Nici borcanul n'am zărit.

— Cum se pôte ? !... Niculiță,
 Eși din bancă, vină-aice.
 Auđi Domnu-acum ce ȑice,
 Că borcanul n'a primit
 Și că nici nu l'a zărit.
 Ce-ai făcut atunci cu dînsul,
 Drace, bate-te-ar pustia !
 — Dacă, tată, Vasiliu
 A sărit și-a spart hârtia
 Și pe-urmă-apoi Popescu
 Peste dînsu-așa s'a 'ntins
 Și-a tot lins, a lins, a lins.
 — Tot ai lins ? !... A ! dragul tatei,
 Asta ți-e purtarea ta ? !...
 Haide-acuma, Domn profesor
 Ia-l și-l lingi și Dumnéta.

TUNUL OVREIULUI

Un ovreiü și c'un soldat
 Amêndoî s'aü pus la sfat :
 — Ș'apoi ce, că ești căprar,
 Și ești încă și tunar ? !...
 Par'că eü, ce ? mare treabă-î
 De eram și eü ca tine
 Și căprar de mă făcea
 Nu eram căprar prea bine ? !...
 Ș'apoi tunul mare lucru-î ? !...
 Par'că nu sciü eü ce-î tunul ? !...
 Chiar și eü ți-aș face unul.
 Ce ? Gândesci că-î lucru greü ?
 Uite-ascultă să-ți spun eü :

Iai o gaură saū bortă
 Lungă așa de vr'o cînci coți
 Și-o 'nvelescî apoi cu spijă,
 C'un metal de care poți.
 Ce căprar
 Și ce tunar ? !...

TÊRGUIALĂ RUSÊSCĂ

Rusul intră 'n prăvălie
 Vrînd ceva să têrguiască,
 Dar în pungă nici lețcae
 Nici un ban ca să plătiască.
 — Ian ascultă, vrem să cumpăr,
 « Cisma dat, mă rog la mine
 » Dara cisma buna tare,
 » Când el bun plătesce bine».
 — Iată cisme.
 — Cât parale ?
 — Opt cărbóve, gospodină.
 — Opt cărbova, bun parale,
 « Dar și cisma nu-î pricina !
 » Bun. Atunce ăsta mele

- « Eă acuma cumparat
 » Când eă vrut putut purtam
 » Când eă vrut la altul dat.
 » Nu-î cu drept, jupâne, spune ? »
 — Da, ba drept ș'adeverat.
 — Harașo, nu ; bun curat.
 « Eă acum când ele-a mele
 » Pot chîar singur se purta
 » Orî când vrut și dumitale
 » Eă pe dînsul pot să da ! »

*

Rusul cam așă vorbesce,
 Cismele de-o parte pune,
 Dar parale nu plătesce
 Ci vr'un meșteșug tot cată
 Ca să facă tîrguială
 Făr să dee nici o plată.
 Se sucesce, se 'nvêrtesce
 Și 'n sfârșit la urma urmei
 Iată cum o isprăvesce :
 — Nu, dar asta pălărie
 Cum se vinde ? fost el buna ?
 — Bune, bune, gospodină ;
 O cărbóvă este una.
 — Nu, jupâne-atunci să scîi,
 Eă luat opt pălării
 Și de plată nici nevoe
 Nu măi este să măi dat
 Eă dat cisme dumitale
 Și în loc pălării luat.

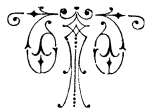

BĂȚUL UNGURULUI

Unui tîner unguraș
 I-a rămas ca moștenire
 De la tată-un băț frumos
 Sus la capăt cu porfire
 Și cu pietre nestimate
 Tóte 'n aur ferecate,
 Însă bățul, din tîmplare,
 Pentru el era prea mare
 Băț, mă rog, de prin vechime,
 Cum purtau prin boerime.
 Ca să pótă acum să-l pórte
 Ungurașul ce să facă ?
 Chémă-un meșter să-l prefacă.

*

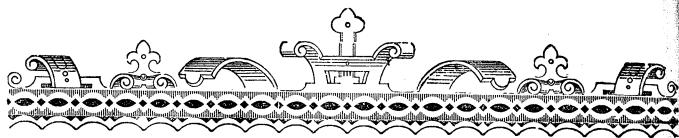
— Uite, dragă, bățul asta
 Lung așa mai mult cât mine
 Cum să făcut ca să vină
 Pentru mine tocmai bine ?
 — Cum se faci ? Se face bine,
 Prea ușor și prea frumos :
 Trebui să-l scurtezi de-o palmă
 Să-l mai tai, d'aci de jos.
 — Cum să tăet ? Cum să tăet ?
 Să tăet d'aci de jos ? !
 Dice-acuma ungurașul
 Necăjit și furios.
 Mergi la dracul, nu mai trebui
 Tu nu-î meșter, meșter prost :
 La pământ el bun la mine
 Numai sus el lung a fost.
 Când să scurtat jos atunce
 El n'ajunge la pământ
 Cum să mers cu el în mână
 Să purtat pe sus prin vânt ? !...

MĂSEAUA

— Ce te ții de falcă, frate,
 Și te duci cu capu 'n jos ?
 — Apoi, uite, chiar acuma
 O măsea, mă rog, m'-am scos.
 — Și de ce ți-ai scos'o, frate,
 Te durea se vede-acum ?
 — Da, de unde, nici de cum !
 — Apoi, dar, de ce ți-ai scos'o ? !
 — Ei, de ce ? Ți-oiu spune 'ndată
 Este unul care scóte
 La măsele fără plată
 Și 'ntâlnindu-l din tîmplare
 Tocmai drept în drumul meu,
 De, m'am folosit și eu...

ȚĂRANUL LA DENTIST

Un țăran voind să-și scotă
O măsea care-l dureau
Și mergând la târg cu ea,
Nu știu cum și nu știu cine
Dintre câți a întrebat
La dentist l'a îndreptat ;
Și dentistul, se 'ntelege,
Meșter mare, cât se poate,
Ha ȋde-o prinde și ȋ-o scote.

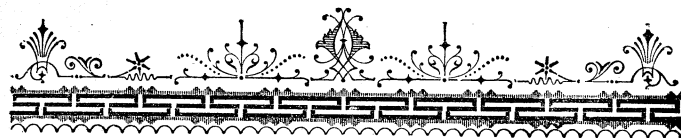
*

Mulțumit acum țăranul
Că i-a scos'o, de, ce vreȋ,
Scote punga și-ȋ plătesce
Pentru muncă patru lei.
— O ! Mă rog, dentistul ȋdice,
« Nu, cu patru lei nu pot :
» Dece lei la mine-ȋ prețul
» De o măsea pe care-o scot ».

*

— Dece lei, țăranul ȋdice,
Mare lucru, nu se pȋte!...
Dar cu ȋce lei, la altul
Se pot scote și pe tȋte
Am mai scos eȋ, hei, răsele
Nu-ȋ acuma 'ntȋia datȋ
Chȋar mai an mȋ-am scos dȋr una
Ce era niȋel stricatȋ.
Darȋ care, dȋmne sfinte,
Nici gȋndescȋ cum mȋ dureau
Și mi-a scos'o bȋrbierul
De-am dat dȋi lei pentru ea.
Veȋȋ, am dat dȋi lei atuncea
Si-astȋ-ȋȋ patru-ȋdoit :
Pentru munca dumatile ;
Și la urmȋ, ce-aȋ muncit ?
Numȋ mȋ-o prinseșȋ ȋn clește
Și mi-aȋ scos'o, haȋ, pe datȋ
Dar atunci cu bȋrbierul
Fost'a, frate, trȋbȋ latȋ :

M'a târit mai totă casă
 Si m'a tras și m'a smuncit
 De gândiam că-mi ese ochii,
 Și la urmă ce-am plătit?
 Pentr'o muncă așa de crudă
 I-am plătit curat doi lei
 Socotesce, na, ce vreii!!

CE FURĂTURĂ?

- Ian ascultă, măi țigane,
 N'o să prinzi la minte-odată?
 O să-ți trag o chelfănată
 De-o să mergi pe brânci tot anul,
 Cum de mi-ai furat sumanul?
- Da, de unde, românică,
 Nu-i de loc adevărat:
 Să chiorăsc de l'am furat!
- Ce spui, cióră? ian astéptă
 Să te 'nvêț eu, saî cu gura?
- D'apoi bine, românic,
 Ce tot spui de furătură?!..
 Ce era suman acela...?
 Numai găuri, o ruptură.

N'AI MÂNCA CEVA ?

Dus pe gânduri e ȝiganul
Că-î bolnav un purădel
Și ca tată, ce să facă,
Sede bietul lângă el.

*

— N'ai mânca ceva, l'întrebă
— Valeu, teteo, ba mânca
Nisce puu cu ciulama.
— N'are tetea că ȝi-ar da.

*

— Dară brânză cu smântână,
Dómne, teteo, tare'mi place!

— D'apoî mie, purădică ;
Dară n'am, de, n'am ce-ȝi face.
N'am de aste, dragul tetei,
Că ȝi-aș da și prea ȝi-aș da
Ian mai spune și alt-ceva.

*

— Valeu, teteo, dă-mi atunce
Pâne caldă și cu miere.
— Vai, băete, nu mai cere,
Eû nici pâne n'am, săracul,
Dară miere d'unde dracul !

*

— Lasă, teteo, dă-mi atunce
O bucată de friptură.
Parcă-aș trage-așa fierbinte
O bucată, scii, prin gură.
Hei, și tetea ȝi-ar mânca ;
N'are tetea că ȝi-ar da.
Spune-un alt-fel de mâncare,
Numai d'aste să nu fie
Iȝi dă tetea 'ndata mare.

*

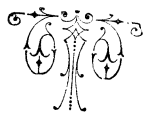
— Dă-mi atunce dar, tetico,
Să mânânc nisce plăcinte.
— Bune-s, dragă, Dómne sfinte,
Dar degéba mi-ai mai spus,
Că nici d'aste, dragă, nu-s.

*

— Dă-mi atunce dar căpsune.
 — Valeu, dragă, ș'astea-s bune,
 Dar prin luna lui Răpciune
 Dracu-a mai vădut căpsune ? !...

★

— Cum, măi teteo, asta nu e
 D'astelalte dicită că n'ai,
 Eă căpsune voiă să-mi dai
 De nu-mi dai atunce mor,
 Na, să scii de dorul lor !
 — Aoleu, țiganul dice,
 Cum să mori cu doru 'n tine ? !...
 Tacă, băete, tacă, măi bine !
 Ține-ă, Dómne, bóla 'n óse
 Până ce-or fi căpsuni frumóse.

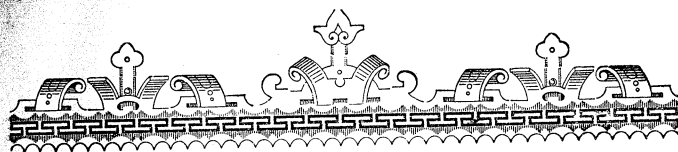

DOBÂNDĂ

— Ce mai veste, bade Gheorghe ?
 — Dă, jupâne, ce să fie
 N'ai putea, jupâne Bercu,
 Niște bani să-mi dai și mie ?
 Imprumută-mă, dău, vr'o rublă :
 Am nevoie de parale,
 Îți plătesc dăbândă-atâta
 Cât ți-e voia dumitale.
 — De, eă, bade, veđi, parale
 Să 'mprumut, mă rog, n'aș vrea
 Dar îți dau dacă primesci
 Ca dobândă să-mi plătesci
 Altă rublă pentru ea.

— Bine, hai, și-așa să fie ;
 De, ți-oîu da, mă rog, și pace :
 Ce să faci când n'ai ce face ?
 — Bine. Atunci, bade Gheorghe,
 Na-ți o rublă, ține minte...

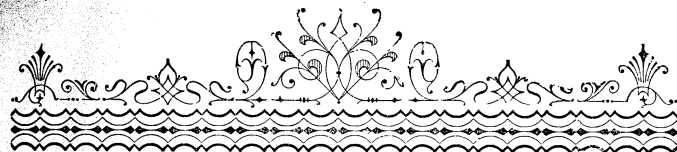
.
 Dar ascultă, veți, dobânda
 Să mi-o dai acu 'n nainte.
 Adă 'ncóce dar acuma
 Rubla asta înapoi,
 Ca să nu mai fie vorba
 De dobândă între noi.

CÂȚI DUMNEȚEI ?

— Ce gândesci tu, Niculiță ?
 — Eă, bunică
 Mai nimică,
 Dar mă mir, bunică, eă,
 Lumea asta e făcută
 Negreșit de Dumnețeu ;
 Dar ovreii Țic într'una
 Că-și aă Dumnețeu lor ;
 Turcii mai pe jos și dinșii
 Să se lase iar nu vor.
 Noi creștiniî nici atâta :
 Turci, ovreî, creștiniî, orî-care
 Dumnețeu lui își are.
 Iar când este așa, bunică,

Veđi, atunci e de sciűt
 Care-ű Dumneűeul care
 Lumea asta ne-a făcut.
 Înűelegű cum vine trűba ?
 Mű pricepű-acum ? Ascultű ?
 E un Dumneűeű, bunică,
 Pentru toűű, orű sint măi mulűű ?
 — Nu sciű, dragă nepoűele,
 Eű pe cűnd m'am pomenit,
 Cűnd cutremurul cel mare,
 Număi unul era, singur,
 Dar bătrűn ši-acela tare,
 Pűte-acum o fi murit.

LUPUL IN SLUJBE

Chiar în űiua 'n care lupul
 Ca űioban a fost intrat
 La stűpűn, ši astű veste
 Cum de űinsul s'a aűlat
 Cunoscutű, prietenű, rude,
 Fraűű ši verű, ši naűű, nepoűű
 De prin codriű ši pűrlűge
 De prin ripű eűirű toűű ;
 ši pornirű peste dealuri
 ši prin hucűuri, stuhűriű
 Înűiraűű tot cűl lurű, cűrduriű
 Mari de sute ši de miű
 ši la űinsul toűű aleargű
 Ca de bine ce-a intrat

Ca cioban la oi, să-î spună
 Că ei încă n'au uitat
 Că-î sint rude și prietenî,
 Să le dee așa dar
 De sămînță fie-căruî
 Două sau trei oi măcar.
 Chiar și vulpea printre alții
 Nu știu cum s'a nimerit
 Căutându-și neamul bine
 Și ea rudă s'a găsit;
 A plecat și ea cu cârdul
 Și la stână a sosit.

*

Insă lupul, ce făcuse
 La intrare jurămînt
 Ca cinstit cioban să fie,
 Cum și toți în slujbe sint,
 Când vedu c'atâtea rude
 Peste el au năvălit,
 Jurămîntul să nu-și calce,
 Iată cum s'a resgândit:

*

« Sint în slujbă, am și rude,
 » Asta n'o tăgăduesc,
 » Dar din tot ce am în mână,
 » Care-î lucru stăpănesc,
 » Cât de mică fărmitură
 » Eă s'o 'mprăștiu nu voesc,
 » Ci pe cât voi fi prin slujbe
 » Mă gîndesc și m'am gîndit

« Să mă țin la înălțimea
 » De slujbaş, să fiu cinstit !...
 » Nu-î destul că-mi dă stăpânul
 » Pentru slujbă hacul meu,
 » Să mănânc pe cât îmi place
 » Cât îmi trebuie să ieș,
 » Să mă fac și ierosală ?...
 » Nu, ferescă Dumnezeu !... »

*
*

Pân' la ei apoi se duce
 Și le dice : « Haî, plecați,
 » Mergeți ici în rîpi de vale
 » Și vă puneți de-așteptați
 » C'am să vin... »

Apoi cu laba

În spre vale-a arătat :
 Iară ei s'au dus în vale
 Și s'au pus pe așteptat.

*

Insă dinsul după asta
 Ca să stea la masă vrînd
 Se gîndesce și se 'ndreptă
 În spre turmă cu-acest gînd;
 Iar din dată cum ajunge
 Haide 'și face-odată vînt
 Și vr'o patru oi de-a rîndul
 Le trîntesce la pămînt.

*

Spăimîntate cele-l'alte
 Intr'un colț se grămădesc

Din picîore bat cu tôte
 Sar în sus și behăesc.
 Insă lupul printre ele
 Se repede, se 'nvêrtesce
 Și precum sunt strânse tôte
 Numai rupe și trântesce.

*

Locu 'n urmă-î tot rămâne
 Inroșit de bălți de sânge :
 Iei o ôie încolțită
 Sbiară jalnic par'că plânge ;
 Colo alta tot se sbate,
 Tot întinde din picîore,
 Peste cap întorce ochii,
 Se 'ncordéză ș'apoî móre
 Lângă alta 'nșepenită
 Ce de mult a fost pierit
 Cu vr'o șépte opt odată ;
 Iară lupul îndulcit
 Tot sugrumă...

*

Deci stăpânii
 Intr'o fugă toți alérgă
 Dupe sbierăt și găsindu-și
 Gătuită turma 'ntrégă,
 Toți pe loc încep să strige
 Și s'asmuțe ne 'ncetat ;
 Iară lupul de rușine
 Ciobăniă și-a lăsat

Și-a plecat strângându-și cîda
 Ne 'nvoit și ne 'ntrebat.

* *

Deci precum în prēja stânei
 Lupii staū cu toți lungiți,
 Așteptând hlipiți de fîme
 Și de cale osteniți,
 Hop, de-odată și stăpânii
 Și cu căiniî asmuțind
 In spre dinșii vin la fugă
 « Ține-măi » mereu strigând ;
 Căci găsindu-și turma ruptă
 Toți in pripă s'au gândit
 Că dihăniî multe fost'au
 Și pe loc au și pornit
 Să le alunge.
 Deci, de ciudă,
 Strigând *ho și ține-măi*,
 Când zăresc în vale lupii
 Strigă : dați de tot flăcăi,
 Și-asmuțindu-î și 'nterindu-î
 Ii alungă 'n depărtare
 Blestemându-î că făcuse
 Așa pagubă de mare.

*

După ce cu cărdul lupii
 Rușinați de tot fugiră
 Când cu ruda lor, ciobanul
 Mai în urmă se 'ntălniră,
 Îl muștrară de purtare-î

Și cam ast-fel îi grăiră :
 « Suflet josnic, Ți-e unu',
 » E păcat că mai trăești,
 » Să pătezi al nostru nume,
 » Neamul nostru să 'njosești!
 » Când norocul orb și Ți-e
 » Intr'o Ți-a ajutat
 » Ca s'ajungi și tu 'ntr'o slujbă
 » Frați și rude Ți-ai uitat,
 » Și 'mbătat de rangul slujbei,
 » Ai trimis de ne-ai gonit
 » Ca străinul cel mai varvar
 » Și de simțuri mai lipsit!
 » Placă dar, făptură proastă
 » Ce te 'nfumurași de-un os
 » Dacă simțul tău te lasă
 » Ca să cați așa de jos,
 » Neam cu noi nu ești de-acuma.
 » Placă! Ești un ticălos ».

* *

Supărat atuncea lupul
 Gânditor pe drum pornesce
 Dar mergând, cu vulpea 'n cale.
 Din tâmplare se 'ntâlnește,
 Și cu glas smerit îi spune
 Tote câte le-a pățit:
 — Uite, lupii toți — îi Ți-e —
 « De la ei m'au interit,
 » Și-am rămas acum pe drumuri
 » Fără de slujbă, fără de hac

» Nică pe astă-Ți n'am mănăcare,
 » Te rog, spune-mi ce să fac ? »

*

— Ce să faci, îi Ți-e vulpea,
 « Uite, de, cum judec eu
 » Este o slujbă 'n sat de vornic
 » Și socot că n'ar fi greu
 » Să te faci acuma vornic... »
 — « Dară bun e acest post ?
 » Se 'ntelege, slujbă mare :
 » Și bărbatul meu a fost... »
 — « Bine, însă cum să-l capăt ? »
 — « O ! de-atâta te 'ngrijesci
 » Haide să te fac eu vornic
 » Cât îi fi să pomenesci ».

* *

Deci pornind în sat cu lupul
 Ajungând i-a arătat :
 « Uite, Ți-e, iată cărciuma
 » Locul de 'ntruniri în sat,
 » Du-te-acolo, intră 'ntru
 » Căci îndată vei găsi
 » Omeni adunați, și vornic
 » Ei pe loc te vor tocmi,
 » Căci ei astă-Ți pentru-atâta
 » Intr'adins s'au întrunit.
 » Și se plâng că nu știu unde
 » Să găsească-un om cinstit ! »

— Haide, ȃice vesel lupul.
 Inșă vulpea l'a 'nvățat
 Să se ducă 'n cârciună singur
 Ș'apoi ea s'a și cărat.
 N'apucă să intre inșă
 Lupu 'n cârciună și de-odată
 Apucând ciomege, lemne,
 Tótă lumea adunată
 Incepu s'arunce 'ntr'insul
 Și să strige toți să sară
 Să-l ucidă. Iară dinsul,
 Când scăpă cu viață-afară
 Nicî de șanțuri nicî de garduri
 De nimic n'a mai cătat
 Ci 'ntr'o fugă mi-a ținut'o
 In cotro s'a întemplat.
 Dar în fugă lupul, iată,
 Nu sciū cum s'a nimerit
 De-un ocol de porci să dee
 Și 'ntre dinșii a sărit
 De-a scăpat ca vai de dinsul
 Plin de ghionțuri, prăpădit.

* *

Un măgar pe urmă lupul
 Tocma 'n cale-î întâlnește
 Si se 'ncercă să-l mănânce.
 Inșă vulpea, haî, sosese
 Și mi-l ȃea cu vorba 'ndată
 Și mi-î ȃice : « Bine, bine
 » Vreî măgarul cu potcove
 » Să-l mănâncî ? Dar stăî, rușine ! »

— Să le scot apoi ?
 — Veȃi bine,
 Vulpea ȃice, iară el
 De măgar se dă pe-apröpe
 Și voesce 'ncetinel
 De 'ndărăt să-î ȃea piciorul
 Ca potcova să-î desbată,
 Dar măgarul cu piciorul
 Inapoi svărlind odată
 Haî, pe lup așa de tare
 Peste gură mi-l lovesce
 Că se 'ntinde jos și 'n gură
 Nicî un dinte nu-și găsesce.

* *

După asta iar pe vulpe
 S'o 'ntălnescă s'a 'ntemplat
 Dară dînsa cliar atunce,
 Nu sciū cum, a fost furat
 Un colac, și 'n dinți cu dinsul
 Și cu botul ridicat
 Cam la pas mergea, fultulă
 Și de mândră-abia vedea
 Și 'n spre lup privea cu ifos
 Când de el s'apropiea.
 — « Aî, cumetă, Dömnö, Dömnö,
 » Ce colac frumos măî aî !
 » Dă-mî și mie o fărmitură,
 » Căci mi-e poftă, dacă vrei.
 — » Iaca vorbă ! N'ai rușine ?
 » Tu, bărbat, vörtos, vöinic
 » Să nu-ȃi poȃi căta de hrană

- » Să cerșesci ca un calic! ? »
 — Dar de unde ?
 — Hei, de unde !
 » Par'că d'asta-î mare greu !
 » La biserică, colaciî....
 — » D'apoî voiû găsi și eu ?
 — » Da, veđi bine ; numaî du-te
 » Și te-apucă de cântat
 » Și să veđi colaci ce capeți...
 » Mulți, cum, dău, nici n'ai visat».

*

La biserică-apoî lupul,
 Vulpea după cum i-a spus,
 Ș'a și dus pe loc, intrat'a
 Și să cânte, haî, s'a pus.
 Iară lumea cum îl vede
 Numaî cât abia-l zăresce,
 Haî, cu sfeșnice, cu bețe :
 Dă-î vêrtos și-l umblătesce,
 Iar ca plată pentru care
 Ca să cânte-a fost venit
 De abia scăpă cu dîle,
 Deșelat și schilodit.

* *

Maî în urmă, haî la vulpe
 Amărit și supărat
 Ca s'o róge altă slujbă
 Să-î gaséscă prin vr'un sat.
 Chîar atunce însă vulpea
 În spre casă se 'ntorcea

Și c'un pesce mare 'n gură
 Cum mergea se fudulea.

*

- Dar ce pesce ai, cumétră ?
 « Spune cum l'ai căpătat.
 » Dă-mi și mie-o pișcătura
 » Căci de fôme-s leșinat ».
 — Da, de dat... cum nu... vėđut'ai !
 « Sciî că ești mehenghiu de tot
 » Tu n'ai códă ca și mine ?
 » Mergî și tu devale 'n cot,
 » Móie-ți códa 'n baltă, dragă,
 » Dă-te, hei, și tu cu munca
 » Dacă-ți place să trăești ».
 — Cum ?
 — Na, cum ! La códă pescii
 « Trag cumplit, s'anin de ea.
 » Códa 'n baltă-o viri și 'n urmă
 » Iar o scoți când simți că-î grea».

*

Deci, s'a dus la baltă lupul
 Códa 'n apă și-a băgat,
 Dar fiind în vremea iernei
 Códa 'n baltă-a înghețat
 Și când cercă el s'o scóță
 Grea de-ajuns când o simțesce
 Trage 'ntinde, însă-l dóre ;
 Maî se 'ntinde, se sucesce,
 Urlă, țipă, dar urlatul
 La nimic nu-î folosesce.

*

Stând pe gânduri de mirare
 Și de ciudă scheunând
 Iată-aude-odată ómeni :
 « U-iú ! Ține-măi » strigând.

*

Speriat de frică-atuncea,
 Când o iewa la opintit
 Și smucesce-odată tare
 Rupe códa în slârșit ;
 Apoi fuga mi 'mpănază
 Și la vulpe drept s'opresce
 Și de frică și durere
 Cam așa se tânguesce :
 — « Uite, uite, soro dragă,
 » Câte chinuri am mai tras !...
 » Pentr'un fléc de pesce astă-dî
 » Făr' de códă am rămas.
 » Ah ! Ți-o spun cinstit, cumătră,
 » Și mă jur pre legea mea,
 » Nu mai voiú să intru'n slujbă,
 » Numai códă de-aș avea
 » Dău, m'aș duce iar cu lupii
 » Face-aș, dragă, ce-aș putea ;
 » Le-aș cădea 'n genuchi cu lacrimi
 » Și le-aș face de-ar voi
 » Și mătăni și jurăminte,
 » Numai dóră m'ar primi ».

* * *

— « Tací, îi dice vulpea, lasă,
 » Ce te superi așa reu ?

» Nu te plânge, n'ai nevoie :
 » Códă, na, ții-o fac chiar eu ».

*

Nisce cânepă i-aduce,
 Un fuior la códă îi pune
 S'apoi dice « na, cumătre,
 » Ai o códă de minune,
 » Însă, scií, acéstă códă
 » Bine-ar fi s'o mai pârlescí
 » Ca să-í faci mai negru spicul
 » Și puțin s'o fățuescí.
 » Veđi colo cum arde câmpul ?
 » Trage-o fugă prin pojar
 » Trage-o fugă iutí prin pară
 » Și, mă crede, n'ai habar,
 » Cá se face códa asta
 » Cum a fost cea veche-a ta ».

*

Ast-fel dice, iară lupul
 Haide 'ncepe a alerga
 Peste câmp printre'o pârlogă
 Care-atunci s'a fost aprins.
 Dar prin foc fugind de-odată
 Și fuiorul s'a aprins
 Și din cap în cap chiar arse,
 N'a fost chip de loc de stins.

* * *

Pârlolit de foc, iar pielea-í
 Un șoric, de pěr pârlit

De bătaî tot trupu-î vênēt
 Și de drumuri obosit,
 Căutând vr'un loc să ședă
 Jos pe-o ciótă s'a cinchit.
 Inșă cióta cea pe care
 Dinsu 'n drum s'a aședat
 Se 'ntêmplase ca să fie
 Un călugăr jos culcat, —
 Un călugăr de departe
 Ce de cale ostenit
 S'a culcat să odihniască
 Și era chiar adormit.
 Cam simțise bietul popă
 Lupul când pe el s'a pus,
 Dar tăcea să vadă ce e
 Se făcea că dörme dus.
 Iară lupul cum ședea
 Cam într'astfel se plângea :

★

« Ah, amar, amar, durere,
 » Fôme, traiū nesuferit !
 » Blestemat să fie césul
 » Când pe lume am venit
 » Să trăesc. Căci care bine
 » Din viață-am dobândit ?
 » Slujbe, ranguri și mărire
 » Tot ce'n lume am vênat
 » S'aũ trecut, fugit'aũ tôte,
 » Altă 'n lume n'aũ lăsat
 » De cât bółă, slăbicune
 » Trupu-mî tot măcelărit

» Și schilod. Era mai bine
 » Chiar de mic să fi murit
 » Și să scap. Poftim ce minte
 » Și ce gânduri mî-aũ venit ? !
 » Tatăl meu să fie vornic
 » Nicî odată n'a gândit,
 » Nicî cioban n'a fost vr'odată,
 » Pascăl nu, nicî potcovar :
 » A trăit cu meșteșugul
 » Sëu de lup... și nicî pescar !...
 » Și-a trăit, trăit'a bine,
 » Fericit în traiul sëu,
 » Mulțumit c'un miel, cu-o ôie
 » Orî cu ce-î da Dumnezeu :
 » Căci de când trăesce lumea
 » Incă nu s'a pomenit
 » Potcovar să fie lupul
 » Orî în cap să-î fi venit
 » Ciobănie orî psălție...
 » D'apoi vornic nicî atât :
 » Cel ce 'n lume lup se nasce
 » Tot ca lupul va trăi,
 » După cum s'a dat din fire :
 » Lup a fost și lup va fi....

 » Dară eũ cătat'am slujbe
 » Și te uită ce-am pățit,
 » Am rămas de risul lumei
 » Chîor și schîop, pârliț, șoldit
 » Ș'apoi încă făr' de códă !..
 » Mai putea-voiu fi primit
 » Să mai fiũ în rând cu lupii ?...

- » Da, de unde?... Nicî de cum !...
- » Ce să fac apoi?... O, Dómnne !
- » Cum de nu gădesc acum
- » Pe vre unul c'un băţ sdravăn
- » Care după câte-am tras
- » Să m'apuce iutî de ciumpul
- » Ce din códă mî-a rămas
- » Şi cu băţul, cam de-a lungul,
- » Tot să-mî dea, să-mî dea, să-mî dea.
- » Să mă 'nveţe să ţin minte
- » Câte dîle voiû avea ! »

*

— Bine, bine, n'ai nevoie :

« Iată eû te 'ndatoresc »,

De sub el un glas îi dîce

Şi c'un băţ călugăresc,

După ce de ciumpul coîi

Cum chîar singur s'a rugat

Mi-l luă, apoi cu băţul

Dă-î şi dă-î, î-a dat, î-a dat

De-l lăsa aprópe lat.

* *

După asta măi pe urmă

Când cu vulpea se 'ntâlnesce

Supărat aş-a-î vorbesce :

— Eû, cumătră, păn' acuma,

« Am gîndit, am suferit,

» Dar acuma cât se pare

» Tóte chîar le-am isprăvit !... »

— Da, cumătre, dîce vulpea,

- « Cum te vîd şi câte-mî spuî
- » Socotesc c'ai face bine
- » Dac'ai merge ca să puî
- » Mâna tă pe Evanghelie,
- » Căci, mă credî, adese-orî
- » Audîi că asta-î bună
- » Ca şi-un leac :
- » Ce ? vreî să morî ? !... »

*

Decî acum luându-l vulpea

Intr'un sat cu el s'a dus

La o casă unde dînsa

Pe-un ţeran scia c'a pus

O căpcană¹ pentru dînsa,

Şi pe lup îl invîtă

Ca să bage laba 'n cursă

Şi l'a prins ; iar ea intră

La găini. Şeđu la masă

S'apoi când se sătură

Pe la lup trecînd îi dîse :

— « Măi astéptă puţin !

» Căci acum sosescce popa

» S'apoi, las, te 'ndrăptă el ;

» Număi câte-va molivte

» Peste cap aş-a-ţi citeşte

» Şi de orî şi ce durere

» Pe minut te lecuesce ».

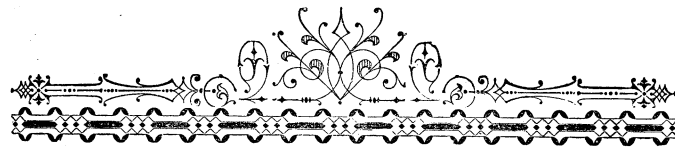
Apoi pleacă ; însă-acuma

Diua-bună când să-şi îea

1. Capcană, — cursă.

Lupul dice :

- « Dar, cumătră,
 » Cum aş face, draga mea,
 » Voiŭ să scap vr'un ceas de-aice,
 » Să mă... şterg puţin la nas ? !... »
 — Stăi, cumătre, dice dânsa,
 « Mai aşteptă, lasă, las...
 » Vine-acum sosesc popa,
 » Vine el cu ştergătorul
 » Şi te şterge-aşa de bine
 » Că de toate-ţi trece dorul... »

ȚIGANUL CU SF. IÓN

Tot vedând țiganu 'ntr'una
 Mai pe toți de-a rându 'n sat
 Că fac praznic și pomană
 Cu beut și de mâncat
 Pe la ȕile mari anume
 Când le e patronul lor,
 Intr'o bună diminăță
 Hai și lui îi vine dor
 Ca și el vr'un slint să-și iewa
 Praznic mare ca să-î dea

Popa dice :

Uite ascultă :

Sfintu-Axente i-a lui Frunză,
Sfintul Gheorghe-al lui cutare ;
Ceî mai muŝi ŝin, lume multă,
Pe Vasilie cel mare.

Sfint Ión l'avuse Aga

Din vechime, cum se scie.

— Aga, da ? ŝiganu 'ntrébă,

« Sfint Ión al meŝ să fie ;

» Când o fi să-î vină ŝiua

» Praznic daŝ şi veselie !...

» Dëŝ, părinte, făr de glumă,

» Sfint Ión când veŝi că vine

» Sună 'n clopot, bate 'n tócă

» Şi la praznic haî la mine ».

Popa dice :

— Bine, bine.

*

Trece-o ŝi saŝ trei saŝ patru,

Nici o sęptămână bună,

Intr'o sară tóca bate,

Clopotele tóte sună.

— Ce să fie ? Serbătóre ?

Haî ŝiganu 'ntreabă 'ndată ;

De-ar fi sfint Ión încale

Bată-l vina lui să-l bată.

— Apoi chiar aŝa şi este,

Dice unul, ai ghicit,

Sfint Ión chiar, Gură de-aur

Este mări, s'a isprăvit.

— Sfint Ión, ŝiganul dice,

Vino, sfinte, nu te face

Şi cu gură şi cu aur

Şi spoit, şi cum iti place !

Haî la praznic, dar, la mine,

Mâne toŝi să v'ospętaŝi

Şi să beŝi pân nici cu ochi

Nu'li vedea cum să călcaŝi

* *

Haî la praznic vine lume,

Dascăli, popi, precum se vine.

La ŝigan mărincă sdравă,

Din belşug şi mult şi bine,

Şi-î fac cinste şi-l urează

Tot cu bine şi mulŝi anî,

Cam aŝa cum rar se 'ntęmplă

Intre ómenî şi ŝiganî.

Şi ŝiganul dice vesel :

« Este drept c'am cheltuit

» Dar, barim, am prăznuit

» Şi să sciŝi în tot-d'auna

» Sfint Ión când iar mai vine,

» Făr de vorbă nici poŝtire,

» Haî la praznic toŝi la mine ».

* *

Peste nu prea multă vreme

Nici nu trece nici o lună

Intr'o séră tóca bate,

Clopotele tóte sună

— Ce-o mai fi, ŝiganul dice

Socolind in legea lui,
 Sfin Ión dór sciũ că nu-î ?
 — Ba-î chiar el respunse unul
 — Sfant Ión cu adevărat.
 — Sfant Ión Botezătorul
 Ce pe domnu-a botezat.
 — Dacă-î el, țiganul dice
 Și e și botezător
 Bine lasă-l dar să fie
 Tot ne-o fi de-un ajutor.
 Póte 'n vorbe ne lovim
 Și mi-o boteza și mie.
 Haî la praznic dar la mine
 Măine toți-să v'ospetați
 Și să beți pân nici cu ochii
 Nu-ți vedea cum să călcați.

*

Haî la praznic. Vine lume
 Dascăli, popi precum se vine
 Și-ospétéză iarăși bine,
 Și-î fac cinste și-l uréză
 Tot cu bine și mulți ani
 Cam așa cum rar se 'ntemplă
 Intre ómenî și țiganî;
 Iar țiganu 'n gând își dice :
 « Încă-odată-am prăznuit
 » Dar de-acum un an de ȕile
 » Nu mai am de cheltuit.
 » Și la ómenî iar le spune :
 » Sfant Ión când iar mai vine

» Făr de vorbă nici postire
 » Voi veniți iar toți la mine ».

*
* *

Vreme multă după asta
 Nu prea trece și 'ntr'o séră
 Clopotele sună iară.
 — Ho, ho, ho, țiganul face,
 « Bine-mî pare, minunat :
 » Tócă, póte mână să fie
 » Praznic la vr'un om din sat ;
 » Că eũ, uíte, 'n doué rânduri
 » In destul am prăznuit :
 » Las acuma și la alții
 » Rêndul să fi le venit ».
 Când in urmă, ce se 'ntemplă :
 Și-a găsit țiganul nașul :
 Măne este *sfant Ión*
 Cel numit și *Colibașul*.

*

« Aoleũ, țiganul dice,
 » Rêũ ajuns'a sfintul meũ :
 » A cădut pân la colibă...!
 » Dacă vine tot mereũ ! »
 Cam așa gândește dinsul,
 Dară lumea e 'nvêlăță :
 Vine popa, lumea vine,
 Face praznic înc'odată.
 Lumea iarăși mi-l uréză
 Să-î ajute Dumnezeu ;
 Iar el dice :

« Dómné ajută
 « Să mă scap de sfintul meu.
 C'am vedut eū sfinți pe lume,
 Sfinți, mă rog, de totă mâna,
 Dară vin pe an odată
 Nu pe totă septămâna.

* * *

După asta curg într'una
 Sfinți Ióni, tot vin de-a rëndul :
 Ba *Ión de la Sucéva*,
 Ba *Ión* ce-î dăc *Flămândul*,
 Ba Ión mai nu sciū care,
 Ba *Cel milostiv* numit
 Și țiganu-o duce 'ntr'una
 Numai tot în prăznuit.

*

Când în urmă de 'ntemplare,
 Auđind iar toca mare,
 Intâlnind pe nu sciū cine
 Il intrébă speriat.
 Omul dăce :

— « Da, veđi bine,
 Că lui sfint Ión ca mine
 Iröd capul i-a tăiat

*

— I a tăiat acum capul ? !
 « Bravo, dăce iut țiganul

» Uite, frate, eū tot anul
 » Sfint Ión când a venit
 » Tot mereū l'am prăznuit
 » Dar acum că l'a tăiat
 » O să spun la toți să vie
 » Ca să daū un praznic mare
 » Cum n'a fost și n'o să fie :
 » Căci tăindu-ī capu-acuma,
 » Gluma, dăū, de-oparte lasă
 » I-a făcut curat un bine,
 » La mai strâns să stea pe-acasă ;
 » Căci, gândiască orī și cine,
 » S'a fost prea 'nădit la mine ».

* * *

Cum a dăc țiganu 'ntocmai
 Inc'odată-a prăznuit
 Și stătea și el acuma
 Făr de grijă, liniștit.
 Când de-odată, na-ți-o bună,
 Clopotele iarăși sună.
 — Dar ce dracu, ce mai este ?
 « Iar serbare, măi Române ? !
 — » Apoi sfint Ión e mâne.
 — » Ce Ión ? ! Ión de acuma
 » Sănătate, s'a cărat,
 » I-a tăiat mai ieri dór capul !...
 — » Da, dar mână i-l'au aflat.
 » Da, pe mână e serbătore
 » Fără chīar nici un cuvânt :
 » Mâne este doar *Aflarea*
 » *Capului* sēū celui sfint ».

— Ah ! Nerođi, țiganul, dice,
 « Deu, nerođi, nerođi, măi frate,
 » L'aŭ aflat nu l'aŭ aflat,
 » Dar la ce l'aŭ măi cătat ?
 » Dracu i-a măi pus să-l cate ? ! »

PROTOPOPUL

De demult eșise vestea
 Cum că popa cel din sat
 Căpătase obiceiul
 Să mănince ne 'ncetat ;
 Și că 'ntr'una tot mănincă,
 Orî și ce măcar să fie,
 Și mănincă și 'nnainte
 Chiar de sfînta liturghie.

★

Protopopul, d'astă veste,
 De, ca protopop ce este,
 In adinc de tot mahnit
 De-așa fapt nepomenit,

Ca să facă cercetare,
De e fapt adevărat
Plcă singur el călare
Și se duce-acolo 'n sat.
Dimința hăt de vreme,
Făr nici sórele să ăsă,
Ce să vadă bțetul popă?
Protopopul intră 'n casă.

* *

— Eї, părinte Económe,
Cam ce vint p'aici v'aduce.
— Apoi uit'te ađi, părinte,
Când se 'nnalță sfinta cruce,
Când e mare sărbătóre
Intre cele creștinesci
Am venit să vad, părinte,
Sfinta slujbă cum slujesci,
După slujbă-apoi vom merge
Noi, călări tovarășie,
Pân la schitul cel de maice,
Incolò spre Vărărie.

* *

« Aoleu, e próstă trébă,
» Șocotesce popa 'n gând,
» Protopopul are planul
» Să mă primble, ađi flămând.
» Mergī de-odată-acum la slujbă,
» După slujbă suї călare
» Și te du pe câmpī, la dracul;
» Cum faci rostul de mâncare !...»

*

Bțetul, popă, ce-e dreptul
Orī bolnav orī sănătos,
După cum eșise vestea,
Cam era chiar mănăciș.
Decī, mergend cu protopopul
Ca să-ı facă după plac,
Iuți în busunar iși pune
Și-o bucată de colac.

* *

Merg la slujbă. Iar la slujbă,
Protopopul lângă el,
N'are chipuri decī să guste
Din colacu-ı nici de fel.

*

După slujbă haї călare:
Amēdoī călări se duc.
« De rămân în urmă, ıice,
Póte pot ceva să 'mbuc ».

*

— Mergī alătura, părinte,
Mai vorbim, sciī, amēdoī.
— Ba 'nnainte-ı drept să mērgă
Cel mai mare dintre noi.

*

« A !... gāndesce, protopopul,
» Popa 'n urmă tot se lasă,
» Are gānduri să mănānce:
» Și-a luat ceva de-acasă.

- » Bine-atunce, las că-ți fac eu,
 » Te desvêț eu de-a mânca
 » O să-l iéu mereu cu vorba.
 » Haî să 'ncep a-l întreba ».

*
 * *

Merg pe drum călări acuma,
 Protopopul e 'nnainte;
 Popa merge mai în urmă
 Dar își face planu 'n minte:
 « Cum sint eu aici 'n urmă,
 » Pot să iéu să 'nghit ceva; »
 Viră, deci, colac în gură
 Și s'apucă a mesteca.

*

Când aprópe mai să 'nghiță,
 Protopopul din nainte
 Hop cu vorba:

— Heî, părinte,

— Acolo pe deal e vie
 Său pădure, tăetură?
 Popa, ca să-î dea răspunsul,
 Dă colacul jos din gură.
 — Nu, părinte, nu știu bine;
 Eu pădure cred să fie,
 Dar de nu va fi pădure
 Negreșit că este vie.

*

« Fii-a dracului pădure
 » Cine, naiba te-a mai scos!

- » Din pricina ei, te uită
 » Aruncaî colacul jos!
 » Indrăcită de 'ntemplare!
 » Haî să mușe, de ciudă-acuma
 » O bucată și mai mare ».

*

— Ian ascultă-mă, părinte,
 Uit'te-un lac colo 'nnainte,
 Ore a cui să fie turma
 Cea de-alături cu lacul?
 — (Na! S'a dus din nou colacul!)
 « De, părinte económe,
 » Dacă vrei, putem afla;
 » Dară turma trebuesce
 » Ca să fie a cui-va.
 (» Haide-acuma, 'ndată mare
 » Să mai iéu o 'mbucătură:
 » Cele două se pierdură »).

*

— Dar părinte, uit'te còlo,
 Drept în față, cum privești,
 Nu e satul Stoènescî?
 — (Na, s'a dus colacul iară,
 Am cădút în bună ghîară!)
 De, părinte económe
 Vêd și eu acuma satul,
 Dar de n'or fi Stoenescî
 Trebuie să fie-un altul!
 (Să mai iéu o 'mbucătură:
 Parcă mi-î pustiî prin gură).

*

— O-ho-ho ! Părinte, uit'te,
Cam în drépta, de la mine,
O prisacă de albine
Și-o câmpie numai flóre ;
Scii a cui să fie óre ?

— (Haï, bătut-te-ar sfânta cruce !
Na, colacul iar se duce).
De părinte protopópe,
Veđi prisaca ceca mare
Trebuesce ca să fie,
Cred, a celui care-o are.

*

De 'ntrebări de felu-acesta
Bietul popă supărat,
Dă la dracul
Tot colacul
Și se lasă de mâncat.

*

Intrebat-a protopopul
Incă multe alte, câte :
Și de boi, de cai, de epe,
Și de dealuri și de văi
Și de fete și flăcăi
Și de prune și de cepe,
De frumoșe și urite :
Vorbă strună, ca potopul.

*

Ne-având popa de mâncat
Liniștit acum mergea

Și la tóte răspundea.
Iar mergând așa călări,
Cu răspuns și cu 'ntrebări
Și prin coturi și cărări,
Ca la drumuri, cum se scie,
Și cu dealuri ce-aũ suit
Se vėdură-ajunși la schit,
Tocmai sus la Vărărie.

* *

Când ajung la schit acó'o,
Vine lumea de-î primesce :
Le citește și le cântă,
Și, precum se povestesc.
Trag la maica cea mai sfântă.
Fac popas și staũ la masă ;
Iar, cu vorbă și mâncare,
Vine vremea de culcare,
Și se culcă fiște-care :
Ei pe-un pat lângă ferestre,
Iar departe 'n fața lor
Bíata maică 'n dosul sobei
Sus pe-o vatră saũ coptor,

* *

E o nópte négră-adâncă,
Un noian nestrăbătut ;
Intunerecul ascunde
Tot ce este de vėdut.
Luminarea nu mai arde,
Somn cu pace dee Domnul ;

Dar lui bietul protopopul
Nu e chip să-î vină somnul.

★

Protopopul om de alt-fel
Cuvios, aprópe sfânt,
Are-o patimă, ca omul :
După fruct se dă și 'n vînt.
Mirosise protopopul,
Încă hăt de la culcare,
Că pe sobă 'n fundul casei
Se găsește de 'ntemplare
O ulcică cu smântână
Și de-aceea tot gândea
Cum ar face ca să pótă
A gusta nițel din ea.
Despre maica cea de casă
N'are dînsul nici o frică :
Dînsa maică răbdătoare,
Și de ani cam tinerică,
Căci precum se povestesc
Nu era de loc bătrână,
N'avea, decî, să-î tae capul
Pentru o leacă de smântână.
Grijă mare are dînsul,
Cînd o fi să dică hopa,
Nu cum-va să-l vadă popa :
Căci, cum scîiți, în diua ceea
Era post din întemplare,
Postul Crucei, post prea mare ;
Ce-avea, decî, să facă dînsul,
Om cu carte, om cu școlă,

De-l zărea deodată popa.
Chiar, cu lingura la olă !

★

Ce să facă protopopul ?
Se 'nvîrtesce, se sucește
Și nimic nu isprăvesce ;
Însă-acuma popa dórme,
Îan-audi-l, sfórăsece.
— Bun ! își dice protopopul.
Bine c'am scăpat de el
Haî, de-acum, cu Dómné ajută,
Către sobă 'ncetinel.

★

Haide-acuma protopopul
Jos din pat frumos se lasă
Și desculț prin întunerice
O croește 'ncet prin casă.
Face-un pas, mai face unul,
Numa 'n degete pășesc
Nici pămîntul să nu-l simță,
Dar un lucru l-ingrozesce :
Ósele de la picíore
Cum pășesc dînsul móle
Poc, poc, poc trosnesc din glesne
Parcă-ar trage din pistóle.
— Fiți a cíorilor de óse,
Cât aveți de mai trosnit ?
Na, și popa s'a trezit.

★

S'a trezit acuma popa,
 Protopopu-aşa gândea;
 Dară popa nu dormea
 Ce 'nadins se prefăcea,
 Că-l văduse el de vreme
 Cam ce planuri urmărea.
 Deci vădend că protopopul
 O luase la primblare
 Hai cu vorba 'ndata mare.

*

— Sciî, părinte protopópe,
 Chiar când somnul să mă fure,
 Mî-amintii că 'n dél acólo
 Nu e vie, ci-î pădure.
 — Da, da, dice protopopul
 Alergând la fugă 'n pat,
 Am vădut eú că-î pădure
 Chiar când, sciî, te-am întrebat.

*

« Fii a naipei de pădure,
 » Parcă-avém de tine zor.
 » De, mă rog, eram de-atunce
 » Sus la sobă, la cuptor.
 » Haide-acum s'o íeău cu 'ncetul;
 » Popa cred c'a adormit:
 » Se vedea pe vorbă dóră
 » Că prin somn a şi vorbit».

*

« Na, trosnesce iar piciorul
 » Fie-a dracului de óse...»

— Sciî, părinte protopópe
 Turma cea de oi frumóse
 De colo de lângă lac
 Este a unui care-l chîamă
 Stefăniţă Cozonac?
 — Da, da, dice protopopul
 Ajungend în pat 'napoi,
 « Fie-a cíorilor de oi!
 » Las, părinte, dormi 'n pace
 » Că de oi am şi uitat
 » Chiar de când te-am întrebat».

*

— Sforăesce popa iară?
 « Da, chiar dórme, dórme greú,
 » Haide-'ncet să plec şi íeú.
 » Bun! Incet! Hop, iar trosnesce
 » Nu sciî cum să mai păşesci!»

— Sciî, părinte protopópe
 » Că de satul Stoenesci
 » Despre care mî-ai vorbit
 » Pân'-acum n'am audít?»

— Bine, bine, lasă-l naipei
 Şi păcatului de sat,
 Dice acuma protopopul.

Ajungend la loc 'n pat.
 Câte sate sint în lume
 A le sci de-a rîndul tóte
 Cine, dracu, le mai póte!
 Nicí eú minte nu le tíú,
 Dormi, părinte, că-î târziú.

*

— Ei, acumă dórme, popa,
 Tot i-am ȃis de-atâtea ori.
 Trebuea s'adórma-odată :
 Uite-acuși se vȃd și zori.
 Haĩ să'ncerc să vȃd m'aude,
 N'are iar ceva de spus ;
 Să tușesc, haĩ : chi-ha, chi-ha !...
 Dórme bine, dórme dus.
 Haide-acum s'o ȃeaĩ spre sobă
 Până nu s'o deștepta.
 — Da, părinte protopópe,
 Nu sciũ dormĩ sfinția-ta ?
 — Ah ! oftȃză protopopul,
 Alergând la loc in pat,
 Da.... ba, nu, m'am deșteptat.
 — Deșteptat ? Atunci, bine,
 Sciĩ, prisaca cea de-albine
 Nu-sciũ-acuĩ o fi să fie
 Dar intreb eũ, las pe mine.

* *

De 'ntrebări de felu-acesta
 Și fugit mereũ in pat,
 Protopopul incĩudat
 Și de popa vrând să scape,
 Se'nvirtesce
 Se sucesce
 Nădușesce 'ĩ numai ape.
 In sfârșit se duce afară
 Și venind inuntru 'n dată
 Haĩ croesce una lată :
 — Sciĩ, părinte,-o noutate :

M'am grăbit ca să ȃi-o spuĩ
 Uite, ȃpa dumitale
 Nu sciũ unde-ĩ, vȃd că nu-ĩ.
 — Heĩ, bātu-o-ar sfintul ȃpă,
 ȃice popa supȃrat,
 Haide-acum să merg s'o cat.
 Cu-astă vorbă-o ȃea 'n spre ușă
 Ca să plece se preface,
 Dar rȃmâne tot la locu-ĩ
 Frumușel colò și tace.

*

Protopopu 'ndata mare,
 Cum socóte că s'a dus
 Haide ȃute la sobă, sus.
 Iar acólo cum ajunge
 Bucuros c'a isbindit
 Glăsuesce multumit !
 — Dómnne, dómnne câtă muncă
 « Și maĩ cât m'am frămĩntat,
 » Dar acumă sus pe munte
 » Am ajuns de m'am urcat ! »
 Auȃind acestea popa
 Cum ședeă el nemișcat,
 ȃice-acumă minunat :
 — Deũ, părinte protopópe,
 Veȃi, mă rog, de s'o putea,
 De pe munte, de pe-acólo,
 Nu-ĩ zări și ȃpa mea.

DAR TU CE FACI?

— Măi Ióne, Gheorghe, Petre,
Ce păcatul v'ați făcut?
M'aș lăsat frumos cu toții
Și-aș plecat, nici n'am vădut.
Când e vorba de mănecare
Sar cu toții pe'ntrecute,
Iar aci la greș, la muncă,
Nu-ș nici unul să-ș ajute.
Dar măi știu eu, cine știe,
Muncă-ș multă, de, ce vreș;
Număi nu știu cam ce trăsă
Și-aș găsit așa tus-trei!
Măi..... Ióne?

— Ce-ș părinte?

— Acolo ești tu?

— Hă-ha!

— Dară Gheorghe și cu Petrea?

— Sînt aci și dênșii, da.

— Dar ce fac pe-acolo dênșii,

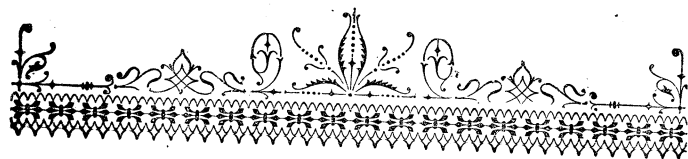
Ce-aș găsit ei de făcut?

— Ce să facă, șed, părinte!

— D'apoș tu?!

— Eu, de, le-ajut.

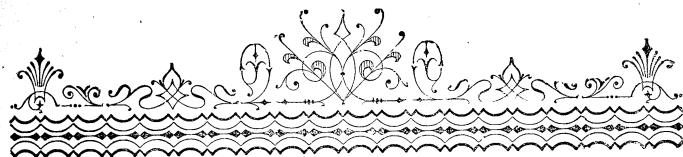

CAFÉUA CAPITANULUI

Căpitanul stă la masă,
Masa este la sfârșit,
Iar caféua n'a sosit.
— N'aducă tu caféua, Stane?
— Iaca viu, domn căpitane!
— Viț tu, sciũ eũ, dar, ascultă,
Ține minte vorba mea
Și-mă mai varsă din cafea!
Ce mai ómeni făr' de minte,
[Ce mai ómeni zăpăciți!.....]
— Nu mai vârs, domn căpitane,
Nu mai vârs, deũ, nu, trăiți!

Însfârșit mă-aducă caféua.
Bravo! Ađi, întâiași dată
Farfuria e curată.
Cum făceaĩ tu pân' acuma
Și mai erĩ și chiar asară:
Imi vârsaĩ prin farfurie,
Céșca mă-aduceaĩ murdară:
Imi trecea și gust și totul;
Las'o dracului s'o ıea,
Nu-mi mai trebuia cafea.....
Pune-o ici și-mi dă chibrituri
Să-mi aprind și vr'o țigară.
Dar cafea-o potrivită-ı,
Nu-ı prea dulce, nu ı amară?
— De, trăiți, domn căpitane,
Am făcut'o cum ați spus
Zacăr eũ, ca'n totdeauna
Numai trei bucăți am pus.
— Da! E bună, potrivită,
Veđi când bagı de samă, Stane?.....
— Că, trăiți, domn căpitane,
Eũ de mult mă bat cu gindul,
Dară, sciți, am tot tăcut,
Cum să nu mai vârs caféua.....
— Ei, și-acuma ce ai făcut?
— Ei, acuma, altă vorbă,
De, ı-am dat eũ peste rost;
Nu mai sint așa de prost;
Eũ veđui că'n totdeauna
O vârsam p'aici pe scară,
Când veniam cu ea de-afură;
Și de-aceia d'astă dată,

Când pornii cu ea să vin,
 Ca să n'am atâta chin,
 Am luat o gură bună,
 Am venit frumos pe seară,
 Și-ajungând aci la ușă
 Am turnat'o 'n cêșcă iară.

CUM E LEIBA

Leiba ? Leiba fie-al naibeî,
 Cât de rudă chiar să-ți fie.....
 Dar tu ști, nevastă, Leiba
 Ce era să-mi facă mie ?
 Leiba..... Leiba cum ți-aș spune
 Este-un om făr' nici un rost,
 Un jidan calic și prost.

★

Când ploase, măi deunădi,
 Și era polei și ghêță,
 Intr'o Vineri diminêță,
 Cum plecasem numai singur

De pomană ca să cer —
 Cum era poleiū şi ger —
 Tot mergend eū bag de sémă
 Că se póte din tēplare
 Ca să cad așa de tare
 Ca să dic ghivalt, oi, mamă.
 Şi gândind așa, deodată,
 Ce să vęd eū-mai nainte ?
 Vęd pe Leiba. Uit'te Leiba,
 Mē gândese atunci în minte.
 Leiba merge ca să céră
 De pomană ca şi mine ;
 Las' să mērgă, fórte bine.
 Dar cum merge el pe-acólo
 Numai singur singurel,
 De se 'ntēplă ca să cadă
 Ce se face-atunce el ?
 Şi de cad şi eū aice,
 Cólea turtă, bof, posmol.
 Trebuesce-atunci să vină
 Să-mi ajute să mē scol !...
 Ian escultă, strig eū, Leiba,
 Hai să mergem amândoi
 Să cerşim tovărăşie :
 Nu suntem dar rude noi ?
 Şi mergend noi împreună
 Unul de-altul ne ţinem
 Pe gheţuş să nu cădem.
 El vędend că am dreptate
 Se primesce 'ndata mare ;
 Ba, fiind el, sciī, mai tare
 Cum mergaam încetinel

El în băţ se sprijinesce
 Eū, mē ţin, mergend, de el.

★

Mergem noi ba ici ba còlo :
 Ici ne dă un gologan,
 Mai colo ne dă un ban,
 Dincolo ne dă vr'o doi ;
 Impărţim noi între noi.
 Dar ajungem şi la Bercu,
 Scii la Bercu Caţemblat
 Care e zaraf bogat.
 Hai la Bercu ! Hai la Bercu !
 Dar la Bercu, greū de dus :
 Bercu şede tocmai sus.
 Şi la Bercu casă mare,
 Casă mare şi bogată
 Dar de intră doi deodată
 El le dă ceva, acólo,
 Să'mpărţescă amēdoī ;
 Iar de merge câte unul
 Dă la unul cât la doi.
 Cine merge sus acuma ?
 Du-te tu, ba du-te tu :
 Cela nu şi celalt nu ;
 Iar vorbind așa mereū
 Haide dic, mē duc, dar, eū.

★

Intru 'n n'untru. Scară lungă ;
 Casă mare şi bogată ;
 Mese mari, cēsornic, lucruri

Și-o oglindă-așa de lafă...
 Sfeșnice și-argintării
 Și-un clavir la care 'nvață
 Ca sa cânte doi copii.
 — Ei, Her Bercu, bună ziua,
 Sănătate, eu îi ȳic.
 Bietul Bercu-atunci m'ntinde,
 Haide-un sfert de irmilic.
 Când mē uit și vēd eu sfertul
 Nicī nu sciū ce sã mai ȳic :
 Ban de-argint și ban, sciī mare !
 Ce vreī, sfert de irmilic ! !...
 Vai, ce prost mai este Leiba,
 Bată-l vina lui sã-l bată
 Mē gāndesc eu, sciī, pe dată :
 Ce noroc mai are dēnsul :
 Tot calic și tot calic
 Cine, dracu, sã-ī mai dee
 Lui un sfert de irmilic !
 Pōte chīar aici sã vină,
 Ce mai mult la dēl, la vale,
 O sã-ī dee cinci parale !...
 Vai de om cānd n'are parte,
 Fie-al naībei de noroc :
 Nu se mișcã de pe loc !
 Dar cānd n'are dēnsul parte
 Parcã sint eu vinovat
 Sã mē luc și eu în gāră
 După dēnsul ? Nu-ī păcat ? !...
 Hai sã-mī cerc dar eu norocul,
 Sã vedem de-mī merge mie ;
 Incolo ce-o fi sã fie !

Ei, her Bercu, ȳic, her Bercu,
 Sã mē creȳi, de cānd eu... sint
 Am vēȳut și eu, her Bercu,
 Multă lume pe pāmīnt ;
 Dar un om așa de nobil
 Și de... cum sã ȳic așa....
 Pân' acuma, ȳeu, her Bercu,
 N'am vēȳut ca dumnēta :
 Ca sã dee-un sfert deodatã,
 Ca sã dee-un sfert bātut,
 Nicī un vodã, nicī un rabin,
 Pân' acuma n'am vēȳut.
 Dar, her Bercu, daȳi-mī voe,
 Nu vē fie cu bānat
 Am cu mine și-un tovarăș,
 Este 'n stradã, n'a intrat :
 E un om ca vai de dēnsul,
 Și sārãc.... așa calic....
 Nicī nu scie pân' acuma
 Ce-ī un sfert de irmilic.
 Nicī nu sciū, ȳeu, cum trãesce
 N'a māncat de-o sēptēmānã....

 Cānd aude asta Bercu
 Imī mai pune-un sfert în mână.

*

Pun eu sfertul lângã celalt,
 Mulȳumesc și plec pe datã,
 Cānd afarã, Leiba, cōlo,
 Bată-l focul prost sã-l bată :
 — Dã-mī și mie, dã-mī și mie,

Dice dînsul, cât ți-a dat ?
 — Cât mî-a dat ? îi dic, nimică ;
 Haî nainte, haî că-ți spun !
 Leîba nu, de tot, nebun :
 Cât ți-a dat mē'ntrebă 'ntr'una
 Dă-mî și mie, cât ți-a dat ?
 Dic să tacă nu'nțelege ;
 Ce să-î fac atunci, il bat !
 De-ar fi fost de cincî părăle,
 Orî la urmă chîiar și-un ban,
 I-ași fi dat, lual'ar dracu,
 Nu mē face-un gologan ;
 Dar așa să stric eū sfertul
 Orî un sfert chîiar să-î fi dat
 După ce mî-am pus obrazul
 Până când l'am căpătat ? !
 I-am trântit un ghîont în cōstă
 Și-un genunchiū de-a sughițat
 Ba s'apucă d'altă poznă,
 Imî era, deū, chîiar și frică :
 Nu, că merge el să 'ntrebe
 Dacă nu mî-a dat nimică.
 — Cum să mergî să'ntrebî ; rușine !
 Ce ți-a fost dator să-ți dea ?
 Ba, că nu, că dînsul vrea !..
 Ce să-î fac ? Il îeaū de haîna
 Și-l împing, il duc, il duc :
 Și de gât, lua-l'ar dracul,
 Imî venea ca să-l apuc.
 — Ce vreî, măî, să faci ? Ascultă,
 Să ne facem de rușine
 Sciî că Bercu te și 'nchide

Și te bate ca pe tine ?
 Il mai îeū cu ghîontul iară
 Și-î tot daū 'n cōstă 'î daū
 Dar mē dōre chîiar și mîna
 Și el, nu : atunce staū.

*

Ian ascultă dic, măî Leîba,
 Îî încep atunci cu bine :
 Ian te uîță tu la mine.
 Uîț'te, Bercu Cațemblat
 E zaraf și e bogat
 Dară este așa sgărcit
 E un om așa..... calic
 Nu sciū singur ce să dic.
 Mergî la dînsul, casă mare
 Și frumōsă și bogată
 Și-o oglindă-asa de lată.....
 Și mai căte, și mai căte !
 Sfeșnice și-argintării,
 Dar clavir e numai unul :
 Un clavir la doi copii !
 Înțelegî, tu, dragă Leîba,
 Ce calic și ce sgărcit
 Bagă sēmă de-aî gāndit,
 Un zaraf bogat cu case
 Și cu-avere și moșii.....
 Un clevir să aîbă numai
 Un clavir la doi copii ! !..
 — Cum se pōte, dice Leîba ?
 — Da, măî Leîba, da să sciî,
 Poți să 'ntrebî pe tōtă lumea :
 Un clavir la douî copii.

*

Cu-astă vorbă numai Leiba,
 După-un cés și jumătate
 A 'nțeleș că am dreptate.
 Înțelegi tu ce rușine
 Vrea să-mi facă Leiba mie,
 Fie-al naibei prost să fie!
 Leiba..... fie-ți cât de rudă,
 Este-un om fără' nici un rost,
 N'are minte de-o lețcae,
 Un jidan calic și prost.

MULȚUMITĂ RUSASCĂ

Un rus greu bolnav, la pat,
 N'are nici credință 'n lécuri,
 Nici nădejde de scăpat.
 Ce să facă, ce să facă?
 Cine scie? Cine-î spune?
 Să măi scape nu sint chipuri
 Dór să fie vr'o minune.
 Dór pe sfinți de-acum să-î róge,
 Da, la sfinți de-acuma hai,
 Hai la sfintul Neculai.

Dómne sfinte, ȕice dēnsul,
 Mare ești și multe scii,

Am o casă de copii,
De mă scapi și de mă vindecî,
Deu că-ți faci pomană mare,
Și-o să-ți dau o luminare
Mare, grosă cât un tun
C'o să dau pe ea toți banii
De pe calul meu cel bun.

* * *

După astă rugăciune
Sfintul, haide, s'a îndurat,
Căci în scurtă vreme rusul
Fost'a gata vindecat.
Dar sciind că vindecarea
De la sfint era venită,
Haî să-î dea și el acuma
Luminarea juruită.
Ca să dea luminarea
Trebuea să vină calul.
Ce gîndesce, decî, mîscalul?
Este drept și-adevăr
Bietul sfint m'a vindecat;
Dar să vind acuma calul
Ca să ieu o luminare,
Astă faptă, deu că-mî pare,
Cînd te judeci bine, frate,
Chîar din cele mai ciudate,
Și n'ai face-o nici o-dată
Cât de-avut măcar să fi,
Dară eu cum sint acuma —
Om cu-o casă de copii!

* * *

Merge rusul, decî, la târg :
Nu e chip de-a face-alt-fel;
Dar mergînd să vină calul
Și-un cocoș luă cu el.

*

— De vinzare este calul ?
— Da, vindut cu voe bună,
Numai, calul, veți eu vind
Cu cocoșul de'mpreună.
— Cum cocoșul de'mpreună,
Nu esci sdravăn gospodină ?
Ce puî calul cu cocoșul,
Doră calul nu-î găină ?
— Las să fie nu găină,
Nu pot altfel să făcut
Eu tot calul și cocoșul
Impreună vrem vindut :
Pentru, veți, cocoșul, frate,
Suta ruble el costat
Insă calul mult mai efin :
Și c'un singur rubla dat.
— Cum cocoșu-o sută ruble ?!...
Uit' te ce : dă-mi calul mie,
Eu îți dau pe el și dece,
Dă-ți cocoșul tu cu-o mie !...
— Nu, degeaba vorba asta :
Nu pot astfel să făcut,
Nu pot vindem numai unul
Impreună vrem vindut.

* * *

În sfârșit cu dura-vura,
 Când ajung și la 'mpăcate,
 Opt-deci ruble e cocoșul,
 Iară calu-o jumătate.
 Iea părale acuma rusul,
 Le socôte, le privesce,
 Opt-deci ruble pune 'n pungă,
 Jumătatea și-o opresce.
 — Hai de-acuma, dice dînsul,
 Insemnând o cruce mare,
 Hai să cumpăr luminare.
 Nu să cumpăr fost păcat
 Bîetul sfînt ai vindecat.

*
 * *

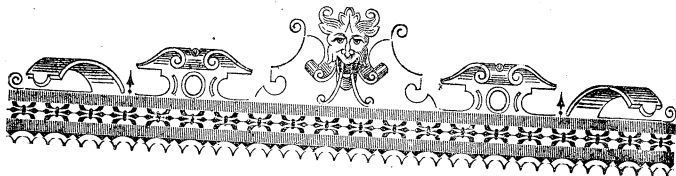
Când dă sórele 'n de-séră
 Vine rusu 'n sat acasă,
 Și din dată cum ajunge,
 Ori-ce altă trébă lasă
 Și luându-și luminarea
 Și 'nsemnându-și iar o cruce
 La biserică se-duce.

*

— Uît'te, sfînte Nicolae,
 Cum tu fost la mine bun
 Luminare aci la sfesnic
 Lângă nas la tine pun.
 Și mă rog, tu bună, sfînte
 Nu-î pe mine supărat
 Că nu-î mare luminare
 Pentru tine cumpărat.

Eû vrut dat un luminare
 Mare, grósă cât un tun,
 Dar eû, veđi, la târg săracul
 Dat de muștereû nebun :
 El nu vrut să dat nici rubla
 Ca să calul cumpărat :
 Numai jumătate dat.

INTUNERIC BEZNĂ

Un boer și cu țiganu-î
Când a fost când-va 'ntr'un an,
Intr'o nópte pe-un drum mare
Se culcase la un han.

*

Intr'o vreme, despre diuă,
Haî, țiganul ese-afară,
Să mai vadă cum e vremea,
S'a schimbat ceva de-asăară.
Dar în loc să dea de ușă,
Somnoros, tehuiū de cap,
Intr'o casă-așa streină

Făr' de zare de lumină
Dă cu mâna de-un dulap.

*

Deschiđënd apoi dulapul
Innăuntru bagă capul,
Și de témă să nu fie
Pe-acolò, pe-așa câmpie
Vreun lup saū chiār vr'un căne
Saū mai cine scie cine
Nu mai stă să se gândiască
Ci'n curênd în casă vine :
A făcut cum a putut
De nici pragul n'a trecut.

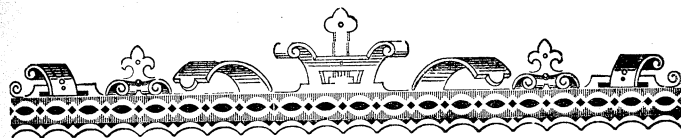
*

Când ajunge 'n n'untru 'n casă,
Tremurând și cam cu grabă,
Haî, boerul mi-l întrélă :
— Cum i-afară, măi țigane,
Stele, nour, plôie, lună :
Vom avea pe mâni ți bună ?
— Nu sciū, đeū, țiganul ȑice,
Ce mai locuri sint pe-aice,
E 'ntuneric mare, beznă,
Negru, des de tot, sciî, pânză,
Nu zăresci nimic cu ochiî,
Da 'ndrăcit măi pute-a brânză !

*

Tótă nópte stă boerul
Cu miros de brânză 'n cap,

Dimineța, vreme bună :
 Nu-î nici plóie, nici furtună ;
 Iar hangiul, biet, se plânge
 Că ploase prin dulap.

DOUË-ȚECÎ DE GÂSCÎ

Un boer odinióră
 Douë-țeci de gâscî avënd,
 Numărându-le 'ntr'un rând,
 Cum întórce, cum sucesce,
 Una vede că-î lipsesce.
 Ce să facă ? chêmă 'n grabă
 Pe țigan și mi-l întreabă.

*

-- Ian, ascultă, măi țigane,
 Douë-țeci de gâscî aũ fost ;

Uneia nu-î dau de rost.
 — Ba sînt tóte!
 — Ba nu sînt.
 — Să chiorăsc, să fiu pămînt!
 — Nu sînt tóte, măi țigane,
 Numără chiar tu și veđi.
 — D'apoî număr dór, cucóne,
 Și sînt tóte, să mă cređi.
 — Măi țigane: una, două.....
 Șapte... dece... una nu-î.
 — Dacă nu le numeri tóte,
 De, cucóne ce să-ți spuî!
 — Ian ascultă, măi țigane,
 Du-te până 'n finărie
 Două-deci de ómeni tocmai
 Intr'o clipă-aci să-mî vie.

★

— Ei, veniși, țigane-acuma,
 Și câți ómeni mî-ai adus?
 — Două-deci precum ați spus.
 — Ascultați, flăcăi, acuma
 Voi cu toți în dată mare
 Repediți-vă și-mî prindeți
 Câte-o găscă fiște-care.

 — Iată-am prins, mă rog, cucóne,
 — Bine, ved; acuma, las'!
 Veđi, țigane, te-am rămas!
 Nu sînt două-deci de găsce:
 Veđi un om n'a prins nimică;

Asta, dar, ce vrea să dică?
 — Asta, de, cocóne dragă,
 Ce să-î fac! N'a vrut s'asculte
 Pentru ce n'a prins și dînsul
 Când erau grămadă, multe!

ȚIGANUL LA CÉPA

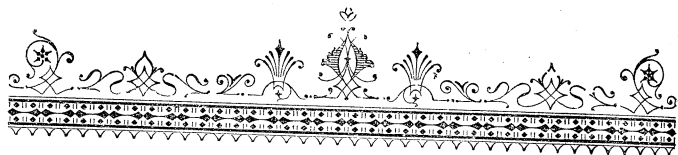
Intr'o vreme cam vântosă
Și pe-o nópte cam senină
Un țigan se șupurise
Și intrase 'ntr'o grădină.
Iar intrând el, ce făcea?
Cépa din pământ smulgea
Și 'ntr'o traistă-o puneă;
Dar când traista e plină
Hop românul în grădină.

*
* * *

— Dar aice, măi țigane,
Cum, pe unde mă-ai intrat?

— Uite'te, dragă românică,
Vântul, deșu, m'a aruncat.
Nu veđi, dór, ce vânt amarnic,
Măi răstórnă, deșu, pămîntul!!...
— Dar pe cépa ce-ai pus mâna?
— De, să nu mă ieae vântul!
— Dar în traistă, țigane,
Cépa cum băgași mereu?
— De, de asta, românicó,
Veđi, mă mir, acum și eu!

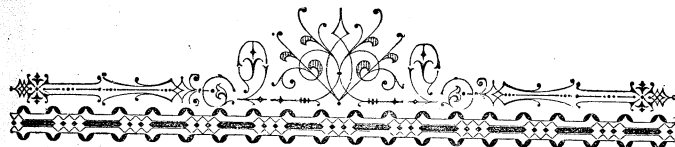

PUNE ȘÉUA

Un boer și cu țiganul,
Ce era la el argat,
Vrea călare,
Din tēmplare,
Să se ducă la un sat.

*

— Hai, țigane, pune-mi șéua
Iuți pe cal, în data mare,
Să plecăm acu, 'ntr'o clipă,
Să mă ved pornit, călare.
— Da, cocóne, pun eu șéua
Cât de iute ți-o plăcea,
Dar să-mi pui și dumnétale
Șéua pe mârțóga mea.

BÂLCIUL BOERULUI

Un boer, umblând călare
Cu țiganul la moșie
Dintr'odată ce să-î vie,
Dice :
— Uit'te, măi țigane,
Ce mai loc mai este-aci,
Ce slăvit de bâlcîu-ar fi !
Dacă-ar fi un bâlcîu acólea,
Ici un drum, mai colo iară
Mai colo o cărărușă
Ne-am primbla pân' hăt în sară !
— Da, e drept — țiganul dice —
Ne-am primbla frumos de tot
Dar acuma nu mai merge

Căci de fόμε nu mă pot.
 — Ce mă fόμε, mă țigane,
 Ce vorbești tu n'are-a face,
 Dă-te jos și haide-aice
 Să'ntocmim un bălcîu și pace.
 — Cum să faci, cocône, bălcîul,
 Cum ți 'nchipui dumnéta.
 — Cum, țigane! Ici pun șaua
 Dincolo pui șaua ta,
 Ici un friu, măi colo biciul
 Și poclada măi la vale;
 Apoi scări, și pogi, căpestre,
 Și-ale mele, și-ale tale;
 Și curele și măi câte,
 Uit-te câte lucruri ai;
 Și măi còlo punem caii
 Și-avem chiar și bălcîu de cai.

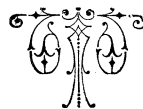
* * *

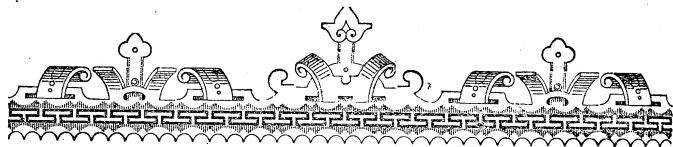
Cu-aste planuri, hai boerul,
 Vrea țiganul ori nu vrea,
 Își duréză-un bălcîu cu 'ncetul
 Toemai după cum pofta.
 Iar când totul este gata
 Hai boerul la primblare,
 Cu țiganul după dînsul,
 Când pe drum, când pe cărare.

* * *

Tot se primblă și se primblă
 Și tot dice bucuros:
 « Ce bălcîu mare și frumos! »

Iar țiganul mort de fόμε,
 Și'ndrăcit precum era,
 Că boerul fără grijă
 Tot într'una mi-l primbla,
 Cum la pas mergea boerul,
 Ce gîndesce, ce socôte,
 Pe la spate 'i-trage o palmă
 La ureche cât ce pôte.
 — Stăi, țigane, ce-î acésta?!
 — Aoleu, cocône, care?
 — Cum trântesci cu palma 'n mine
 Și'ncă ai nerușinare?...
 — Cum? Eă palmă? Dómne sfinte!!...
 — Cum? Dar cine-a dat în mine?
 — De, 'ntr'un bălcîu așa, cocône,
 Cine dracu scie cine?!...

SUS E CERUL

Trei călugări, în trei vârste,
Vin să stea tus-trei la masă,
Să mănânce ciorbă grasă —
Ciorbă grasă cum îi place
Unui nalt și sfint părinte,
Dar turbată de fierbinte.

* *

Sciți că ciorba când e grasă
Bucătar chiar poți să fii,
De e rece sau ferbinte
N'ai mijloc ca să sciți;
Căci grăsimea de d'asupra,
Mai cu seamă când e desă

Ține calea ca o pânză,
Nu pot aburii să iasă.
Lucrul, deci, fiind ast-fel
Iată ce-a eșit din el.

* *

Cel bătrân cu barba sură
Duce lingura la gură
Și se frige-așa de bine
Că nici suflet nu-î mai vine,
Ci ridică ochi 'n sus
Ca pe altă lume dus.
— Ce-ai vădut, mă rog, părinte,
De privești în sus așa? —
Haide-un altu-a'l întreba.
Cel bătrân cu limba arsă
Și cu gândul la arsură
Nesciind să-î mai răspundă
Orî să-și tragă vânt în gură
Și 'ntrebarea chiar părăndu-î
Ca mai mult din răutate,
Îi răspunde cu rătălă:
— « Dómne, sus e cerul, frate! »

* *

Cel de-al doilea când gustă
Ca și cel d'înteu pătase
Dar nu cată 'n sus ca dinsul
Ci cu ochii 'n jos privește.
— Ce-î, părinte — îl întreba
Cel mai tinăr cam sfios —
Aî uitat ceva, părinte,

De te uîți ast-fel în jos ?

— « Ba » — răspunde el de ciudă

Și de-abia spunând cuvîntul —

« Mă gândesc și eu acumă

» Cât de jos mai e pămîntul ».

*
* *

Cel de-al treilea când gustă,

Ca și cei-l'alți doi pătesce,

Dar nu dice nici o vorbă

Ci la dîșii drept privesce.

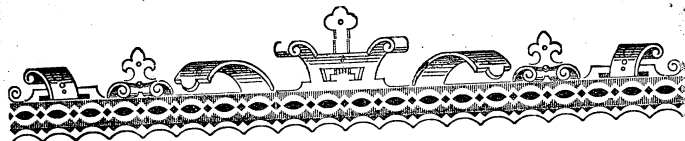
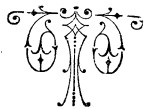
— « Ce te uîți așa părinte ? » —

Dic cei-l'alți într'un cuvînt.

— « Ia, gândesc — răspunde dînsul —

» Că 'ntre cer și 'ntre pămînt

« Dómne, mari măgarî mai sînt ».

ȚIGANUL LA MÔRTE

— Uît'te, măi țigane-ascultă
Eû la tine-aci-am venit
Ca să-ți spun că ađi divanul
Ca să morî te-a osândit;
Dar divanul bun la suflet,
Cum a fost de-atâtea orî,
Ți-a lăsat s'alegî tu singur
Felul cum ai vrea să morî.

*
* *

— Cum, jupâne temnicere,
Să-mi aleg eû m'a lăsat ?
— Da, țigane-așa divanul
Pentru tine s'a 'ndurat.

— Apoi, uit'te, dar, jupâne,
Dacă este așa, halal :'
Eu mi-aleg... să mi s'aducă
Să mănânc un cașcaval...

ȚIGANUL TOVARĂȘ

Un țigan s'a prins c'un om
La făcut grădinărie
Ca tovarăș ca să fie :
Să muncască,
Să plivască
Și să sape, și să are
Parte dréptă fiște-care ;
Iar la urmă la 'mpărțelă
Din verdețuri și bucate
Să-și ȋea parte fiște-care,
După drept, pe jumătate.

Mărunțișuri alte nu știu
 Ce vor fi mai semănat,
 Cu ridichi și varză însă
 Tot pământu-au împănat.

*

Când ajung la împărțelă
 Pe ridichi d'întăiu le scot
 Să le vadă peste tot.
 — Haï, țigane, să sfârșim,
 Cum voesci să le 'mpărțim?

*

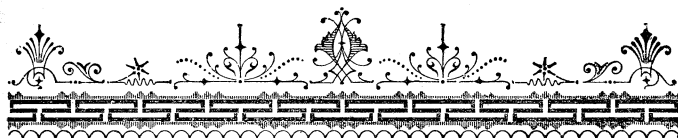
— Haide, haï, țiganul ȳice,
 La ridichi cu drag privesce
 Și cu gândul se gândește:
 Cum să facem împărțelă?
 Să le ȳei pe fiște-care,
 Fie mică, fie mare,
 Să le tai pe jumătate,
 Cam așa e cu dreptate:
 Dară ce mai muncă, frate,
 Fie-a naibeï de dreptate!!
 Mai cu semă umflătura
 Ceea négră din pământ
 Face munca s'o mai tai,
 S'o 'mpărțesci, pe ce cuvint?
 Neagră dinsa, negru eũ
 Nici nu-mi vine s'o mai ȳeũ!
 De te vȳd cu ea români
 Cine scie ce-ȳi mai ȳic!
 Și cu ea ce faci! Nimic.

Ian ascultă, românică,
 ȳea-ȳi tu partea din pământ
 Eũ imi ȳeũ pe cea de-afară;
 Mie verȳi imi plac cum sînt.
 — Ce vorbesci tu, mȳi țigane,
 Tu vrei foile să ȳei?
 — Apoi mie, mȳi române,
 Așa 'mi place, dacă vrei!
 — Dacă-ȳi place, fórte bine,
 Dar gândeam că cu dreptate...
 — Ce dreptate, mȳi române?
 Ast-tel voiũ și sănătate.

*
*
*

ȳea ridichi românul, dară,
 Iar țiganul foi și-alege
 Ce-a făcut cu ele, însă,
 De la sine se 'nȳelege.
 Când la varză vremea vine
 S'o 'mpărțescă in sfârșit,
 Hop, țiganul necăjit:
 — Aoleũ, mȳi românică
 D'apoi scii că me 'nșelași
 Din ridichi tu la 'mpărțelă
 Ce-a fost doar mai bun luași;
 Dar acuma nu mai merge
 Hotăritu-s'a 'ntre noi:
 Nu mai ȳeũ de-acuma foi.
 Trebuesce și dreptate:
 Fiște-care jumătate...
 Și la varză, cum veȳi bine,
 Rădăcini sînt și foi sînt:

Îea-ți tu partea din afară
 Eu ȱaș partea din pămînt !
 — Dacă-ți place, măi țigane,
 Bine, măi, dar cu dreptate...
 — Da, dreptate, măi române,
 Astfel voiș și sănătate.

UNGURUL POPĂ

La un han din drumul mare
 Intră-un ungur cam sub sară :
 — Bucuroși, mă rog, de óspeți ?
 — Bucuroși, poftesce dară.

★

Când e vremea la culcare
 Unguru 'și-găsesce-un pat
 Intr'o mică odăiță
 Unde-un popă e culcat.

★

Diminétă dis-de-nópte
 — Mă rog, domnule hangiu,

Dice ungurul, eă mâne
 Deșteptat aş vrea să fiu :
 La un sat d'aci departe
 Ca să ajung pe mâne vreă.
 — Bine, da, hangiul ăice,
 Te deştept chîar însumă eă.
 — Ba pe mine, ăice popa,
 Să mă laşi să m'odihnesc :
 Sint căđut de drum cu totul,
 Scii, de-abia de mai vorbesc.

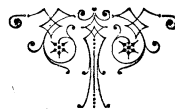
*
 * *

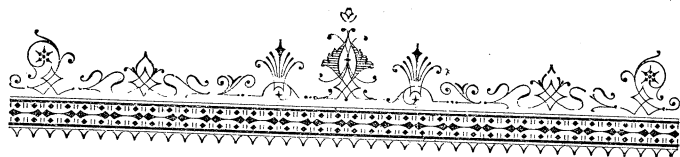
Diminéta decă hangiul,
 Când de zori de-abia mijesce,
 După cum fusese vorba,
 Haă, pe ungur mi-l trezesce.
 Ungurul cu graba 'n minte :
 Drum prea lung avea să facă,
 Pe 'ntuneric din tēmplare
 Pe-ale popei haăne 'mbracă,
 Si pornesce, cum a spus
 În spre unde-avea de dus.

*
 * *

Când de-o suliță se vede
 Sórele pe cer urcat
 Ungurul mersese ăapăn :
 Mai o poştă-a fost că'cat
 Dar pe drum, acuma ăiua,
 Cum la mers mereă grăbesce
 Dintr'odată bagă sémă

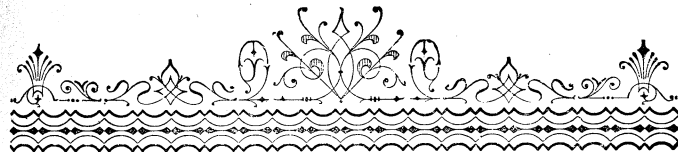
Că 'mbrăcat e chîar popesce.
 Vai, gândesce el acuma
 Ce hangiă prost s'a 'ntēplat
 A sculat pe bietul popă,
 Şi pe mine m'a uătat!!...

CÂTE CÉSÓRNICE!

— Uită-te, frate, aici în Iași,
La Mitropolie sus,
Câte césórnice-aŭ pus!
Câtă cheltuială, frate!...
Unul nu le-ar fi de-ajuns?!...
— Apoi nu, da!! Se 'nțelege,
Și, de vrei să-ți dau răspuns:
Astea, dragă, bagă seamă,
Sint făcute multe-anume
Ca să pótă să se uite
Ori-și-cât de multă lume!

SĂ-L INJUR

— Iar auzi, măicuță dragă,
Uită-te turcul cum mă 'njură
Și de lege și de rude
Și de câte 'i vin la gură!
Uită-te, mamă, câte 'mă dăce!
Uită-te, mamă, cum mă face:
Țarcă, cióră, coțofană
Și țigan și ori-ce 'i place!
Și de sint țigan și negru,
Vr'un păcat e ce socoți?
Dar pământul încă-i negru
Și ne ține dór pe toți!...

.....
.....

Ian auđi, măicuță dragă,
 Uit'le turcul cum mă 'njură
 Și de lege și de rude
 Și de câte 'i vin la gură !
 Aoleu, măicuță sfintă,
 Dómne sfinte Dumneđu,
 De-aș scăpa la mine-acasă
 Să-l injur colò și eu.

LA SPIȚERIE

— Bună séra !

— Bună séra !

— Domnule, mă rog, ertați
 Curățenie ușoră...

N'ați putea ceva să-mi dați ?

— Cum ușoră, Domnișoră ?

— Domnule, mă rog, aș vrea
 Ca să-mi dați ceva, sciti, care

Lesne póte să se íea.

— Așa lucru, Domnișoră,

De voiți vă pot căta
 Numai dacă vr'o minută

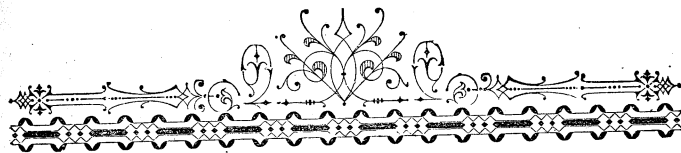
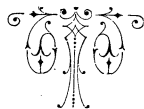
M'așteptați...

— Voiă aștepta.

- Dați-mi voe, Domnișoră,
Iată-un păhăruț, cercați
Și vedeți de are gustul
După cum îi căutați.
— Gustul ăsta bun imi pare,
Domnule, pe cât socot.
— De vă place, Domnișoră
Îl puteți chiar bea de tot.

★
★ ★

- Domnule, mă rog, dar mie
Curățenia nu-mi dați ?
— Domnișoră, eu v'am dat'o
Și-ați băut-o, mă ertați.
— Cum băut-o ?
— Da, băut-o !
— Cum, mă rog, băut'am eu ?
Dar eu merg la bal, acum ;
Vream să-î duc lui frate-meu !! ..

FLUERAT A PAGUBĂ

- Multe scii tu, măi țigane,
Și la multe meșter ești,
Multe, deău, măi, ce gândesci :
Lăcătuș și potcovar
Și vestit ca lăutar
Dar un lucru-aș întreba
Scii tu, măi, a fluera ?
— Se 'ntelege, românică !...
Ce-ți veni și ție 'n gând !...
Ha! de 'ntrebă și pe mama :
M'am născut dór fluerând !...
— Scii să fluieri ?
— Se 'ntelege !
— Bun ! Atunci de este așa,

Uit'te-a pagubă, țigane,

Mi-ai putea tu fluera?

— Cum?! A pagubă?!
— Veđi bine!

— Nu știu!

— Nu?

— Dău nu!

— Ba da!

— Nu știu, dău, mări romanică;

Nu știu, de, pre legea mea

Ca s'ascund, dór ce-aș avea?!

— Tac, țigane, nu mai spune:

Voî într'una vă jurați!...

— Ba de știu, dău, să mă bați.

*
* *

— Ian ascultă, mări țigane,

Vrei să-ți spun acum o veste?

— Ei? dar ce-i, mă rog? Ce este?!

Ce-ai văđut orî ce-ai aflat?!...

— Uit'te, tată-tău, țigane,

Maî acuma s'a 'nnecat,

Jos la puntea lui Cercel.

— Fiū-fiū-fiū!... Lua-l-ar dracul!

Și luiéua mea 'i la el!

ȚIGANUL CU CĂLDAREA

Un țigan de printr'un sat
O căldare a fost furat;
Păgubașul boer mare,
Ca să afle de căldare
Toți sătenii a chemat.

*

Vin sătenii toți de-a rëndul
Și cu vorba saū cu gândul
Staū se'ntrebă fieștecare
Cum a fost cu-acea căldare?
Unii mult se minună
Alții sunt cam supărați
Că-i socóte vinovați
Și de-ar sci cu-adevărat

Cine-î cel care-a furat ,
 Ar sări numai de cât
 Și pe loc l'ar da de gât.
 Iar țiganu 'n gindul lui
 Vinovat dicea că nu-î :

Se jura,

Se răsjava :

Da să facă ce-o putea
 Și căldarea să n'o dea.
 Că de ce s'aū apucat
 De-aū scos vorba de furat
 Vorbă grosă, de rușine
 Când el vrea să facă-un bine ;
 Că dór sciî cum s'a 'ntemplat
 El căldarea de-a luat ?

* *

Intr'o nópte, din tēmplare
 Dând cu ochi de-o căldare,
 Intr'o curte unde-va,
 Hai la vorbă și-a 'ntreba :
 Da ce stai tu, căldărică,
 Astfel nópte singurică
 Nu te temi că ți-o fi frică ?
 Orî nu-î nime-aici acasă
 Nópte-afară de te lasă ? !...
 Da, răspunde-mi, hai, ce taci !
 Póte dormi, mă rog, ce faci ?

Sciî că 'ncep a fi 'ngrijit :
 Căldărușă, de, mai sciî ? !...

Póte chiar a și murit
 Nu mai este printre vii ?
 Hai să vėd, pe legea mea,
 Ce-a pățit, sērmăna ea.

Cam așa vorbind țiganul
 Intră 'n curte 'ndata mare,
 Pune mâna pe căldare,
 Și 'ntrebând'o cam ce are,
 O ridică la spinare :
 Haide, dice, hai cu mine
 Singuri p'aci nu-î bine.
 Póte ninge, póte plouă
 Orî, mai sciî, chiar și-amēdouē,
 Tuse, junghiiuri, guturai
 Peste câte poți să dai...
 Haide, 'i dice 'ncetinel
 Și plecând o iewa cu el.

* *

Cum steteaū așa săteni
 Și boerul iată-l vine.
 Îi privesce de departe
 Și de-aprópe iuti, dar bine,
 Și-î întreabă :

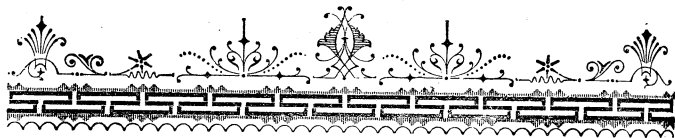
— Sinteți toți ?

— Da, dic ei, sintem aice ;

— Dar cel ce-a furat căldarea ?

— Da, și eū, țiganul dice.

MOCANUL LA ANAFORĂ

E la Pasci. Norodu 'ntr'una
In biserică sporesce ;
Imbrăcat cu-o haină albă
Popa slujba sêvêrșesce.
Un mocan, in toîul slujbei,
In biserică s'arată
Cu-o gălétă 'n băț in spate
Îar pe cap cu-o cușmă lată.

* * *

— Hei, măi cela ! Tu ești popa ?
Ce fugi, măi ? ! Nu poți să stai ?
Uit' te dór și eú venit-am
Naforă saú pasci să-mi dai.

— Naforă voesci ?

— Da, popo !

Na, 'n gălétă-aci să-mi puí,
Ba și'n cușmă saú căciulă
Când de-ajuns găléta nu-í.

— Bine, 'ți daú, dar uit' te, spune
Câți sinteți, ciobani, stăpâni ?

— D'apoí, câți să fim, noi sintem
Patru ómeni și doi câni.

— Ești nebun, pe cât imi pare,
Vaí de capul téu mocan...

— Ba ești tu, că tu cămașa
Ți-o puseși peste suman.

GRECII LA TEMNIȚĂ

Slujitori cu pusei, cu săbii,
La 'nchisóre duc cinci greci,
Treî mai tineri, altu 'n vîrstă
Altul cam prin patru-șeci.

★

Când ajung la pușcărie
In năuntru când să-î bage
Fiște-care 'și curmă mersul
Indărăt c'un pas se trage
Și cătând să facă cînst
Celui-l'alt de după el
Oriste, oriste *) 'î dice

*) Poftim.

In grecesce 'ncetinel.
Ceî din urmă iar *oriste*
Le răspund la rîndul lor
Ceî-l'altî iarăși din *oriste*
Să 'nceteze nici că vor
Și se 'ncepe-o oristelă :
Tot *oriste* 'n jos și 'n sus,
Și'n năuntru 'n pușcărie
Par'că n'aū nici gînd de dus.
Temnițarul cînd îi vede
Că mereū se tot poftesc,
Nesciind nici ce'nsemnéză
Oristitul cel grecesc,
Și vîdînd că-l prea 'ntîrșie
Eî cu oristela lor,
Se răstesc-atuncî la dînsii
Și le bate din picîor :
« Iăn tăceți cu Cârstea vostru
Haî năuntru, fără gură :
De rămăne 'n urmă unul
Sfinții toți, pe loc, il fură !

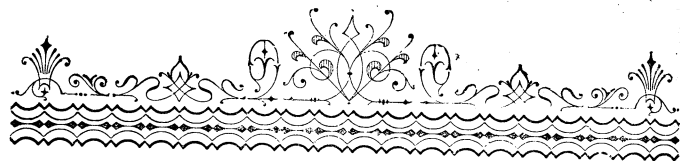

PAPAGALUL UNGURULUI

- Nu, ce faci tu, dragă Șandor,
Fost la Beci, venit, umblat ?
Tu de mult așa plecat !
- Da, ești fost, nevestă dragă ;
Dar la voi, mă rog, ce face ?
— Nu, p'aise bună pace.
- Nu, nevestă, spune, dragă,
Papagalul cum plăcut.
- Papagal ? Dar nu-ți vedut !
- Cum nu-ți vedut ? ! Ești pârăle
Șase galbeni ai plătit,
Scump așa cum nici gândit !
Păsărica verde, dragă,
Cum găină-orî porumbel,

- Ești trimis din Beci anume,
Cum plăcut la tine el ?
— Ce plăcut ? Aceea verde
Așa slabă fost săracul !...
- Ce mâncat pe el ? Cum dracul ? !
— Mâncat, Șandor !
- Vai, nevestă,
Înadins ești dat, adus :
Că el vorbit chiar ca omul !
— Cum el vorbit ? El nu-ți spus ?

SÓCRA

E biserica 'nțesată :
E la Paști, e lume multă ;
Cu făclii aprinse lumea
Sfinta slujbă stă de-ascultă.
Slujba merge tot într'una
Cu « Cristos a înviat »,
Lumea veselă se 'nchină,
Slujba este pe 'ncheiat.

* *

Penteliî, mocan din Ripa,
Și cu alți ciobanî, vr'o trei,
Nesciind ce-î sfinta slujbă
Sînt de față-acum și ei :

Cercetéză tot cu ochiul,
De-a măruntul sfînt cu sfînt
Și se țin mereu să prîndă
Pân' și cel mai mic cuvînt.

* *

— Dar frumos e, măi, p'aice !
De-mî ajută Dumnezeu,
Peste trei să patru ȕile
Plec, mă duc la satul meu.
— Cum ? Te duci, măi, Pentelie ?
— D'apoî cum !
— Ian taci, ce ȕici ?
— Dău, să-î spun nevestei mele
Ce frumos măi e p'aici.

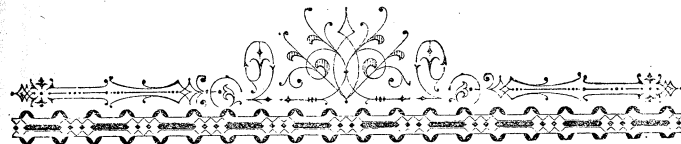
* *

Slujba merge tot într'una,
Este-aprópe de 'ncheiat ;
In genunchi citește popa ;
Stă norodu 'ngenunchiat. —
— « A 'nviat Cristos din mórte,
» Inviat-a Domnul sfînt,
» Și-a 'nviat cu el toți morȕii
» Nu-î nici unul in mormint ! !... »

* *

— Măi !! Ce dracu ! Ce comedii ! !...
— Ce spuî tu, măi Pentelie ?

- Ce să spun ! N'auđi că « morții
 » S'apucară toți să 'nvie?!...
 » Nu măi plec în sat de-acuma,
 » Fie-a naibeî de belea :
 » De 'nviară-acum cu toții:
 » A 'nviat și sócr :-mea!!... »

ȚIGAN VOINIC

- Aoleu, ce-ți este, teteo,
 Ce-ai pățit, orî ce-ai făcut ?
 — Ce mēi, de ; Năstasă Chiorul
 A sărit și m'a bătut.
 — Te-a bătut, ce spuî, pe tine
 — Da, bătut !
 — Atunce lasă,
 Cine este-acel Năstasă ?
 Unde-î el, orî unde șede
 Său pe unde l'ai lăsat ?
 Să-î arăt eu cum se bate
 Orî să-l vindec de-î turbat.
 Hî cu mine și-mî arată
 Cine e, să-l ved și eu.

— Las, băiețe, lasă-l naîbeî,
Nu mai merg, dău, nu mai vreî
— Ba să mergi de grabă-acuma,
Chiar pornesce, hai cu mine
Că nici mort nu-l las eu, teteo,
Ca să-și bată joc de tine

* *

— Uită-te c'am ajuns, măi teteo,
De și tu dintâru n'ai vrut;
Unde este acel Năstasă
Care-ai spus că te-a bătut?
— Unde? Uită-te-l, cel ce s'ede
Călo 'n cărciumă rezemat,
Cu căciula de-a cățea
Și cu briu 'n jos lăsat.
— Hai la dînsul!

— Măi băete...

— Hai, măi teteo, când îți spun,
Să-l deștept eu de-i nebun.

* *

— Ian ascultă, măi române,
Ce te uîți așa de slut
Tu esci, măi, Năstasă Chîorul
Ce pe tetea l'a bătut?
— Da, sint eu.

— Așa? Atunce

Ia să mi spui adevărat
Tu pe tetea l'ai bătut?
— Da, palmoiu ce i-am turnat!!...
— Cum, ai dat cu palma într'ensul?

— O-ho-ho! Ba ce socoți!
— Ia mai dă-i acum o palmă
Dacă ești voinic și poți!
— Daū, na!

— Valeū!

— Daū țigane

Cât de multe, câte vreî.

— Cum? Dăduși cu palma 'ntr'ensul
Chiar aice 'n ochii mei?!...
Ia mai dă-i atunce una.

— Na-ți-o!

— Valeū

— Ian mai dă-i.

— Na, măi!

— Valeū!

— Las la dracu,

Ian ascultă, teteo, s'ai,
Hai de-aice, dău, ț-o spun:
Asta-i chiar curat nebun!...

RĂU, PĂRINTE

- Sărut mână, părințele !
— Să trăești ; la ce-ai venit ?
— D'apoi uit'te, părințele,
Bietul tetea mi-a murit.
— Apoi rău e, măi țigane ;
Dar să-l erte Dumnezeu.
— Rău e, dragă părințele,
Dară nici așa de rău.
— Dar de ce nu-î rău, țigane ?
— Apoi de, pe tetea mea
L'a ertatu-l Dumnezeu ;
Dară uit'te, părințele,
Tetea de pe când trăea,
Altă-avere dór n'avea ;

Dar avea el o grădină
Tótă numai varză grasă
Și grădina după dînsul
Pentru noi e-acum rămasă.

★ ★

- Dar e bine, măi țigane,
Nu-î așa precum părea ?
— Bine, dragă părințele,
Dară bine și nici prea !
— Cum nu-î bine, măi țigane ?
— Apoi de, părinte, nu-î
Că lui tetea cum vă spui
I-a rămas grădina plină,
Dar să scii un lucru încă :
De prin sat de la Români
Porcii vin și ne-o mănâncă.

★ ★

- Apoi, rău, dar, măi țigane,
Porcii sint o grea belea.
— Rău, părinte, ai dreptate ;
Inșă rău, dar, scii, nu prea.
— Dară cum nu-î rău, țigane,
— De, trăite-ar Dumnezeu
Scii e rău, dar nici prea rău :
Porcii varza ne-o mănâncă
Dar țiganiî, de, ce vrei
De necaz, în tótă ziua
Tae câte-un porc și ei.

★ ★

-- Dar e bine, măi țigane.

— Bine-ar fi, pre legea mea,

Numai vești, părinte dragă,

Bine, bine, dar nici prea.

— Dar de ce nu este bine?

— Nu e bine, de, părinte

Cum ți-am spus și mai 'nainte

Că țiganii 'n totă diua,

De necaz, mă rog, ce vreî,

Câte-un porc de la români

Prind și-l tae, de, și ei;

Dară vești că și Români

Maî cu sémă din ăst-an

Sar și ei și 'n totă diua

Ne ucid câte-un țigan.

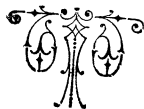
* *

— Apoi, rău, dar măi țigane?

— Rău, părinte, cum am ȑis

Că te uita și pe tetea

Tot Români l'au ucis.

JURĂMÎNT PENTRU SÊRB

Un țigan, precum se spune,
Nu știu cum de s'a 'ntemplat
De la sêrb odată-o scrôlă
Nimerit-a de-a furat.

* *

După ce-a furat'o, bine,
Las' s'o fure, tréba lui,
Că păcatul el l'o trage,
Bine dór c'a nóstră nu-î.
Dară sêrbul, vești, al naîbei
Cum gândesce
Cum ghicesce
Pe țigan îl nimeresce:

- « Tu-mă furași, țigane, scrófa
 » Ha! de-acum, la judecată
 » Să-ți arăte el județul,
 » Să te 'nchidă, să te bată !... »
 — Aoleu, țiganul dice,
 « N'am furat eu scrófa, lasă
 » Că și-acum mi-e uns în gură
 » C'avea carne-așa de grasă !... »

* *

- Ba, să mergi, răspunde sêrbul,
 « Ai furat oră n'ai furat
 » Căci așa m'au pus la cale
 » Toți ai noștri de prin sat.
 — » Ba m'ascultă, sêrbuliță,
 » Că mă jur, dău, cum să-ți spun,
 » Ești de trebă, blând și bun;
 » Ađi e vineri,
 » Mâni e sâmbătă,
 » Scrófa dău,
 » C'a fost cam vinătă.
 » De-am furat eu scrófa 'n post
 » Locul ei la mine-a fost,
 » De-am gustat dintr'insa, frate,
 » Erte-mă Domnul din păcate !..
 » Dacă-am supt vr'un os din ea
 » Tot să sug în vieța mea,
 » De-am pus mâna pe untură
 » Dău c'am dus'o chiar în gură,
 » Și cumva de-am înghițit
 » Dău că bine mi-a priit.

- » Și tot scrófe de-ai avea
 » Las' să cadă 'n laba mea !... »

* *

- Cam așa dicend țiganul,
 Iuți și nu pe răsuflete,
 Sêrbul ascultându-l dice :
 — Ian ascultă, lasă, frate,
 « Dău, mai mult nu te jura
 » Ca să nu se 'ntemple-așa,
 » Că de-aude Dumneđu
 » Ce mă fac atunce eu ?... »

NU MAI BEA

Ah, ce bun, ce dulce-î somnul!
Cât de lin, ușor imî bate
Prin feréstră vântul nopteî
Răcoros și sănătate
Imî aduce 'n trup!... Ce-î dreptul
Sfintă-î vorba nu știu cui:
« Nicăifure nu-î ferice
» Omul ca la casa lui!... »
Sed coleă, mă 'ntind pe-o cóstă,
Dorm, mă culc, mă scol când vreū
Făr' de grijă...

Na-ți-o bună!...
Stăi, la dracul! Unde-s eū?...
Na, na, na!... Coleă cu mâna

Daū de-un mal?!... Pe-aici imî pare
Daū de-un altul?!.. Ici o piétră,
Mai nainte-o ballă mare?!...
Véd și pomî-aci?!... La naiba,
Nu visez eū? Parcă-s treaz,
Dar la mine 'n pat, știū, pietre
Nu-s, nici malurî nu-s, nici eaz?!...
Haî s'aprend ceva lumină...
Dar de-aprins!... Degéba cat
Nu găsesc nimic. Ba uit'te,
Dómne sfinte, 's îmbrăcat!...
Unde-s eū?!... Mî-e chîar și témă
Să mă scol?!...

Sînt chîar afară.
Insă când venii pe-aice,
Nu știū!!... Unde-am fost aséră?!...
A!... Pricep. Mî-aduc aminte,
Știū. Aséră-am petrecut
Cu Ciubuc, cu Friț, cu alțiî...
Insă cum de s'a făcut
De-am ajuns aci?...

Betia,
Obiceî scârbos, privesce
M'a trinitit în șant, sub gardurî!..
Păcătos ce sînt!... Gândesce
Dac'al noptiî întuneric
N'ar fi singur s'î 'nvêlescă
Mișelia-mî, să m'ascundă
De privirea omenescă,
Cam ascunde-atâtea rele,
Așî muri... și-așî vrea mai bine
Chîar să mor de cât vr'odată

Să pătesc așa rușine. ,
 Inșii cei cu care-asară
 Am ședut și-am petrecut
 Mi-ar fi dîs mișel!... Dar alții,
 Făr' de vorbă-ar fi cređut
 Că-s bețiv! Bețiv!?

În spate

Mă cam strînge-un junghîu îmi pare?
 Negreșit! În șanțuri nóptea!...
 Ce plăcute daruri are
 Și beutul? !... Nu-ți ajunge
 Că de ris curat te face
 Ba, te duce și la grópă
 Și-aî sfîrșit'o. Veđi? Îți place...
 A murit, murit!... Dar cine?
 Un bețiv!... Poftim gîndesce,
 Un bețiv!...

Bețiv în vîetă

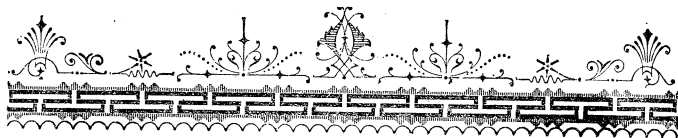
Pretutîndenî te numesce
 Și bețiv te chemî în lume
 Pân' te pune și 'n pămînt
 Și la grópă tot acésta
 Ți se spune drept *cuvînt*!!...
 Nu! Destul!... Acésta fi-va
 Pentru cea din urmă dată.
 Nu mai beu d'aci 'n nainte
 Să mă lege, să mă bată...

.....

 Hiph!... Sughiț. De ce?... De sete,
 Altfel nu sciū, nu 'nțeleg
 Ce-î pricina. Cred că-î bine

Să mă duc să mai mă dreg
 C'un pahar de vin de-odată.
 Ce să fac? mi-e frig de tot...
 He-pli-ha!! Stărnut. De bine!!...
 Asta-î semn de chef, socot.

HEI, MĂTUȘĂ!

- « Hei, mătușă, lasă găscă,
» Lasă găscă, und-te duci ? !...
— » N'are, baba, n'are nuci !...

* * *

- » Hei, mătușă, lasă găscă !
» Ce ? Te-apucă și de furat ? !...
— » Lapte n'am că s'a vărsat.

* * *

- » Hei, mătușă, lasă găscă !
» Ce ? Te faci acumă surdă.
— » N'are baba, n'are urdă».

MÂNCAREA ȚIGANULUI

Stând mai mulți odată și 'ncepând a spune
Care din bucate cred că sînt mai bune
Își aleg, cu 'ncetul, și 'n sfârșit se 'mpacă :
« Piele de găină și limbă de vacă ».
Auzind țiganul astă noutate
Se gîndesce 'n sine :

« Ian te uită, frate,
» Ce mai lucru mare astăzi am aflat ! !... »
Și pornesce, haide, ca să-l spună 'n sat:

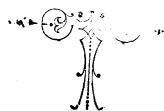
* * *

- Hei, români, acumă
« Ian să-mi spuneți mie
» Ce mîncări mai bune

» Credeți voi să fie?... »
 — Ce mâncări, țigane?..
 « Haide spune tu
 » Să vedem anume
 » Dacă scii orî nu ».

*
 * *

— Hei, români, voi mie
 « Multe mi-ați făcut
 » Dar pe toți acuma,
 » Haide, v'am bătut,
 » Căci acum dór mie
 » A 'nceput să-mi placă
 » Limbă de găină
 » Și piele de vacă ».

ȚIGANUL LA ÎMPĂRTĂȘIT

Maî de mult odată, sciû că-ți fi-audit,
 Cum că și țiganul s'a împărtășit.
 Fie drept nu fie, lumea cum grăesce;
 Dar povestea iată cum se povestesc:

*

Ca tot omul mers-a să se împărtășescă
 Și țiganu-odată să se ispășescă.
 Merse. Popa iarăși, după cum se scie,
 Când slujind ajunse pe la leturghie,
 L'a chemat la ușă la altar să vie.
 Î-a citit molifte câte i-a citit
 Și cu lingurița l'a împărtășit;
 Iar apoi potirul bine-acoperind

Rugăciuni din gură iarăși mai citind
 În altar pornesce. Placă să se ducă,
 Dar pe loc țiganul de vestmînt l'apucă :
 — Stai, părinte, 'î Țice, unde te-ai pornit
 Ce mă lași negata, numai zămorit ?
 Dă-mi împărtaşéla.

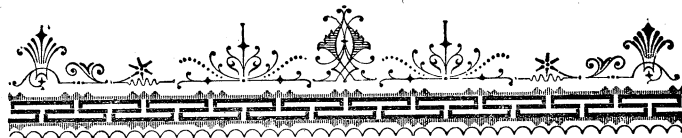
— D'apoi nu ți-am dat ?

— Ce mi-ai dat ? O țiră ! Numai m'ai spurcat.
 — Dacă nu ți-ajunge, cine ți-e de vină ?
 Eă ți-am dat, ca omul, lingurița plină.
 — Bată-te norocul, popo, să te bată.
 Póte-ai dat-o plină, dar mai dă-mi odată.
 — Ba de-acum te cară, haide, s'a sfârșit...
 — Ba mai dă-mi acuma una la pornit.
 — Nu mai daă.

— Dar asta ce mai vrea să Țică ? !

— Nu vėduși tu singur ? lingurița-î mică.

— Sărăcut de capul meu,
 Dóră n'am făcut-o eă.
 Dacă-î cu găvanul mic...
 Iă acum era să-î Țic !

COCOȘAȚII

Intr'o vreme-un cocoșat
 S'a luat și s'a 'nsurat ;
 Dar săracul, vaî de el,
 Ne găsindu-și după fel,
 A luat și el o fată
 Chiar de loc necocoșată.

★ ★

După nuntă, tréba lui,
 Că dór sciū c'a nóstră nu-î.
 După cum se pricepea
 O sucea el și-o 'nvirtea
 C'ășa-î omul : cât trăesce
 Tot învață și greșesce.

★ ★

Maî în urmă-o lună, două,
 Scii când sita nu e nouă,
 Haide 'ncepe-acum nevasta
 « Omule dar ce-o fi asta
 » Căci în casă-aci la tine
 » Nici un căne nu maî vine ? !... »

*
 * *

Cocoşatul, cocoşat,
 Şi cu grija de bărbat,
 Om în casă-î nu primea
 Căci nevasta-î el nu vrea
 Să maî vadă şi-alţi bărbaţi
 Care n'ar fi cocoşaţi.

*
 * *

— Heî, nevastă, de, ce vreî?...
 « Mulţi din ômeni sînt mişei
 » Ađi la masă dacă-ţi vine
 » Măini îşi ride-apoi de tine.
 » Eu de mult mă tot căsnesc
 » Doi prietenî să-mî gălesc ».

*
 * *

El prietenî nu găsesce,
 Cât de mult se tot căsnesc,
 Dar nevasta gându-şi bate
 Şi de ciudă nu maî poate
 Căci acum la dînsul tôte
 Îî păreaî că-s cocoşate.

*
 * *

În sfârşit de-o đî maî mare
 Cocoşatul vine-a casă :
 — Fă nevastă de mîncare
 « Musafiri avem la masă :
 » Vine-un om cum mulţi nu sînt
 » Drag la fapte şi cuvînt ».

*
 * *

Cînd aude vorba asta
 Sare 'n sus de chef nevasta :
 Mult umblase ea cu gîndul
 Dar acum îî vine rîndul
 Să maî vadă şi-alţi bărbaţi
 Care nu sînt cocoşaţi.

*
 * *

Cît din ochi ai fi clipit
 Masa tótă s'a gătit :
 Fel de fel de udătură,
 Puî, plăcinte, muşchi, friptură,
 Aşteptau la farfurie
 Musafirul ca să vie.

*
 * *

Şi nevasta, vaî, şi ea,
 Mosafiru 'n gînd vedea
 Nalt, voinic, frumos şi drept
 Gros în git şi lat la piept ;
 Cînd, la urmă, ce păcat,
 Mosafiru-î cocoşat.

*
 * *

— Uită-te, dragă nevestică,
 « Vezi ce mult ascult de tine,
 » N'ai de-acum să-mi dai nimic
 » Nu mai e pustiie la mine :
 » Iată-ți vine lume 'n casă
 » Și la vorbă și la masă ».

* *

Când vedea pe cocoșatul
 Se uita chiorș nevasta
 N'așteptase că bărbatul
 O s'ajungă pân' la asta ;
 Iar draguțul ei bărbat
 Mai aduce-un cocoșat.

* *

Nu-î trecuse ei prin minte
 Să iubiască-un cocoșat,
 Dar luându-l de bărbat,
 De, răbdă și ea nainte :
 Înjugatul e 'njugat,
 Să se plîngă nu-s cuvinte.

* *

Dar vedînd acum în urmă
 Că drept unul are trei
 Ce să facă ea, ce vreî,
 Și răbdarea i se curmă ;
 Mai ales pe musafir
 Î-ar fi dat și la henghir.

* *

Cocoșatii însă 'ntr'una
 Nepoftiți îi vin la masă ;
 Sorele-acolò mi-î lasă
 Și-acolò mi-î lasă luna :
 Staū, mănâncă, beū și spun
 Și petrec în lege, tun.

* *

Ba la urmă ce mai vor
 Mosafirii cocoșati ?
 Ne uitînd că sînt băbați
 Ca să-î placă gazdei lor,
 Ce părea că-î om prea bun,
 Vorbe dulci nevastei spun.

* *

Ba 'n cotro mergea femeia
 Ba la asta, ba la ceea,
 Cocoșatii pe 'ntrecute
 Se 'ntindeau și s'o sărute ;
 Negreșit se potrivea
 Când bărbatul nu-î vedea

* *

Umblă ei mai multă vreme
 Și se 'ncercă 'n multe rînduri
 Să s'apropie de ea ;
 Iar nevasta cum se teme
 Invirtesce mi de gînduri
 Cum să scape s'ar putea.

* *

Intr'o vreme, cam sub șară,
 Iată vine-un cocoșat
 Că s'aprinde foc și pară
 Pentr'un pic de sărutat
 Și să rögă de femeie
 Să nu-l lase ca să pîee.

*
 * *

Necăjită-atunci femeia
 De-o 'ndrăznélă ca aceea,
 Cum îi vine la 'ntemplantare
 Făr' a-i dice vr'un cuvînt
 Ilea un lemn în fuga mare
 Și mi-l culcă la pămînt.

*
 * *

Cum a fost orî s'a 'ntemplat
 A scăpat de-un cocoșat, —
 Căci pe loc ce l'a lovit
 El ca negustor cinstit,
 Hai, pe loc a și pierit...
 Dar ce faci cu dînsul lat?!..

*
 * *

Iată numai din tîmplantare;
 Dumneșeu e bun și mare,
 Un țigan voinic dar prost
 Care și 'n catane-a fost,
 Orî trimis orî de pe drum,
 Intră 'n casă chiar acum.

*
 * *

— Măi țigane, ian ascultă
 « Făr' a face vorbă multă,
 » De folos eu voiŭ să-ți fiŭ:
 » Dacă ești voinic bărbat
 » Na-ți o litră de rachiŭ
 » Du-mi în gârlă-un cocoșat ».

*
 * *

— Valeŭ, dragă jupăneșă,
 « Numaî vorbă să nŭ-mi iēsă
 » Pentr'o litră de rachiŭ,
 » Dăŭ, al dracului să fiŭ,
 » Eu ți-l duc pe-un cocoșat,
 » Ba de vreî ți-l și maî bat ».

*
 * *

Hai, țiganu 'n fuga mare,
 Pentr'o litră de rachiŭ
 Umflă mortul în spinare,
 Il umfla el chîar și viŭ,
 Și 'ntr'o fugă, cât putea
 Merge 'n gârlă să mi-l dea.

*
 * *

N'a eșit țiganul bine,
 Cocoșatul cel-l'alt vine,
 Și cum vine cum s'aprinde
 La nevastă iar se 'ntinde,
 Și nevasta 'ntr'un cuvînt,
 Hai, mi-l culcă la pămînt

*
 * *

Cum îl culcă numai iată
 Și țiganul, hai, s'arată.
 — Hei, țigane blestemat,
 « Ce-ai făcut și ce-am vorbit ?! ..
 » Cum mi-ai dus pe cocoșat
 » Uită-te-l iarăși mi-a venit ».

*
 * *

— « Hei, trăsni-te-ar Dumnezeu »
 Dice-acum țiganu 'n dată
 « Vino 'ncóce să-ți dau eu !... »
 Umflă iuți pe cocoșat
 Și s'apucă să mi-l bată
 Ca să-î treacă de 'nturnat.

*
 * *

După ce mi-l bate bine
 Și pe-acesta, hai, mi-l duce ;
 Dar spre casă când s'apuce
 Iată-acasă-acuma vine
 Cel din urmă cocoșat,
 Al nevestei drept bărbat.

*
 * *

Când țiganul așudat
 După slujbă-așa de mare
 Vine-acum după rachiū,
 Hop în casă cu mirare
 Vede încă-un cocoșat,
 Dar acesta încă viu.

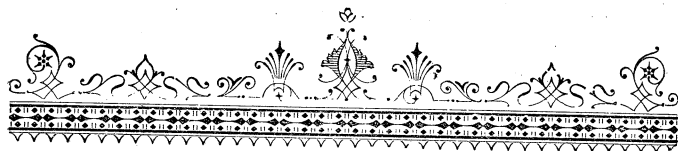
*
 * *

— A, ha, ha !... Țiganul Țice
 « Fire-ai, nene-afurisit,
 » D'apoi cum de-ai îndrăsnit
 » Ca să-mi vii din nou pe-aice ?
 » Când eu vin după rachiū
 » Tu-mi veniși acuma viu ?!... »

*
 * *

Supărat mi-l umflă 'n spate
 Și-l sucesce și mi-l bate
 Și mi-l duce tot pe sus
 Cum pe cei-l'alți i-a fost dus.
 — Fii al dracului să fii !!...
 « Ian să ved o să-mi mai vii !... »

CE-A ȚIS DAVID?

Dascălul și însuși popa,
Intr'o vreme, la vr'un sat
Cu cârcîmarul s'aũ certat.
Pentru-ce fusese cërta
Bine, bine nu se scie;
Dar cârcîmarul cam ȝisese
Ca sint rëi de datorie.
Dar uitasem a vë spune,
Ca să scitî de v'o 'ntreba:
Cârcîmarul, după nume
David Leiba se chemă.

*
* *

După cërta cu cârcîmarul
Iată-a douăȝi din tẽmplare
Este sërbatóre mare.
La biserică, la slujbă,
Vine lume — vin orî-cine;
Vin vătașii, vin boerii
Pân' și protopopul vine.
Slujba merge, merge strună
Popa cîntă și citește
Iară dascălul, săracul,
Tot la cârcîmă se gîndesce.

*
* *

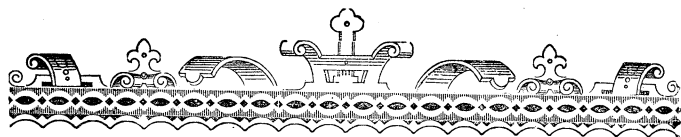
Când ajunge, însă, 'n urmă
Evanghelia la rînd,
Popa, cu cârcîmaru 'n gînd
Nu ȝea sêma să citească
Chîiar *Moisiu*, cum este scris,
Ci rosteste :

« *Cine scie*
» *Ore David ce-a mai ȝis?* »

*

Dascălul atunci de còlo,
Cum aude-așa 'ntrebare
Îi rëspunde 'n gura mare :
« Ce să ȝică, de, părinte,
» Eri David mî-a spus chîiar mie
» Că de astă-ȝi 'nainte
» Nu mai dă pe datorie ».

ȚIGANII ȘI TURCII

Trei țigani, pe drum mergând,
Când pe-un pod să trecă vor,
Hop, de dincolo de pod
Vin trei turci în fața lor.
— Valeu! Turcii! Sfinte-Agache!
« Patru-deci de mucenici!...
» Uite vin spre noi! Mămucă,
» Ce ne facem noi pe-aici? »

★

Un țigan, în graba mare,
Nu prea mult să răzgândește
Și 'ntr'o tufă se 'ndosesce.
Alt țigan sub pod s'ascunde;

Iar cel-l'alt, ne-având mai unde,
Și vedând c'altfel nu scapă,
Haï, de frică, sare 'n apă.

★ ★

Turcii trec în tréba lor,
Merg pe pod încet vorbind,
De țigani nici chiar gândind.
Iar țiganul cel din apă,
Nu să ședă și să tacă,
Nu să-l lase să se ducă,
Haï de-odată el s'apucă
Cum fac bróscele să facă;
Și striga, mereu striga:
« Oa-ta-ta-ta! Oa-ta-ta!... »

★

Audind cântat de brósca
Și cu glas cam țigănesc
Turci 'n apă jos privesc,
Și vedându-l pe țigan,
Făr' de multă judecată
Poruncesc să ésa-afară,
Și mi-l tae dintr'odată.

★ ★

Dar tăindu-l pe țigan,
Când să plece-un ture mai dice,
— Ian, priviți, mă rog, aice:
« Ce jivină e țiganul!...
» După chip ca omul pare
» Dar ce sânge negru are!... »

— Da, e negru-adevărat !...
 Le răspunde iuți țiganul
 Cel sub tufă pitulat ;
 « Este negru căci imi pare
 » C'a trecut pe la pădure
 » Și-a mâncat, se vede, mure ».

*

Auđind acésta turcii
 Hai, pe loc în tufă cată
 Și-î ieu capul dintr'odată.
 — Ce țigan nebun și-acesta,
 Dice-un turec din cei-l'alți doi :
 « El în tufă pitulat.
 » Fôrte bine-ar fi scăpat,
 » Că dór, uite acuma noi
 » Tot treceam, mergênd mereu...
 » Trebuia să tacă prostul...

.....
 Dar țiganul de sub pod

Dice :

— Da, precum tac eu !!...

GRECUL ȘI CEGA

— Ce mai faci, heî, bade, spune ?
 — Ia, la têrg venii, cum veđi.
 — Ai venit, dar ian ascultă
 « Tot la noi în sat mai șeđi ? »
 — Apoi, tot.
 — Atunce bine.
 « Despre frate-meu ce scii ?
 » Om sărac e, biet, sërmanul,
 » Și cu-o casă de copii ».
 — « Cam din greu trăia, jupâne,
 » Și-o ducea destul de rău,
 » Dar acum, de-un an mai bine
 » L'a ertatu-l Dumneđu ».
 — A murit ?
 — Murit, jupâne.

- « Hei, mă rog ! Aud ! Ciudat !
 » Dară mama ce mai face,
 » Pe la dânsa n'ai mai dat ? »
 —« Apoi dânsa ce să facă,
 » Ea nimică dór n'avea
 » Da 'ntr'o di ne pomenirăm
 » C'o 'ngropase și pe ea ».
 —« A murit și ea ! Veđi, dânsă
 » Suferea de mult de-o mână,
 » Dar la urmă ce să-î facem,
 » Căci era dór și bătrână.
 » D'apoi tata ? »

- « Uit'te, dânsul
 » A bolit el ce-a bolit
 » Și-apoi, nu sciū, mai deunăđi
 » S'a sculat, și-a și murit ».
 —« A murit ? Și mai rămas-a
 » Bani, ceva de moștenit ? »
 —« D'apoi, ce să-î mai rămână
 » Că nici popei n'au plătit ».

*
* *

- Cam așa vorbeau, se spune,
 Nu sciū unde 'n care an
 Greul care se 'ntâlnise
 Din tēmplare c'un țeran.
 Iar vorbind așa 'mpreună
 Greul nu sciū cum privesce
 Și cu ochii dă de-odată
 Că țeranul are-un pește.
 —« Dar ce faci cu cega asta,
 » Căci chiar cegă mi s'arată ? »

- « D'apoi voiu să staū la masă
 » Și mă duc s'o frig, de-o-dată ».
 —« Cum ? !.. S'o frig ? !.. Să frig ? !.. »
 Strigă greul supărat,
 Și cum strigă se rēstórna
 Jos pe spate, leșinat.

*
* *

- Cum cădu, ca lemnul, greul.
 Lume, ómeni fel de fel
 Imprejurul lui s'adună
 Intrebând, cătând la el.
 Omul iew și spune faptul
 Cum a fost de la 'nceput
 Și din ce pricină greul,
 Leșinând a fost căduť.
 Lumea stând privind să miră
 De-așa lucru de mirat :
 Unii cască numai gura
 Alții cată să dea sfat.
 Dar din toți acei de față
 Iată unul că rēzare.
 — Nu-î nimic — ȑicēnd — lăsați-l,
 « Nu e lucru-așa de mare :
 » Greul este-o leghionă
 » Bată-l vina lui să-l bată,
 » Mare 'n nas și 'n fustanelă,
 » Dar la gusturi delicată.
 » Mai cu sēmă la mănecare
 » El nu are alt îndemn
 » Făr' de cât rasol de cegă
 » Cu lămăe și-untdelemn.

- » Hai, lăsați-mă pe mine,
 » Că nu-î altă de făcut,
 » Ca să-î ȋic vre-o două vorbe
 » Și se scólă pe minut ».

* * *

După aste spuse 'ndată
 Toți de-arëndul tac și-așcultă,
 Iar acel ce-a ȋis să tacă,
 Făr' a face vorbă multă,
 Începu să ȋică tare
 Ca și cum ar fi la masă :
 — « A ! Ce bine-î fiértă cega!
 » Ad'o 'ncóce, pune-o, lasă !
 » Untdelemn acuma pune !
 » Pune mult pe cât se póte !
 » Tórnă-î bine-așa de-alungul !
 » Tórnă-î bine cât să 'nnóte !
 » Bine ! Așa ! De-acum lămâe !
 » Stórce sdravăn ! Stórce bine !...
 » Ah ! Ce miros ! Ce mâncare !
 » Trece-o 'ncóce ! Dă la mine !
 » A ! Ce bun rasol de cegă,
 » Și mai ce lămâe bună !
 » Ian mai stórce !... »

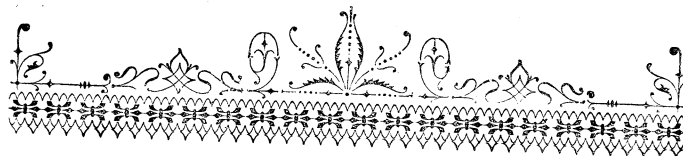
* * *

Aste vorbe
 Nu sfârșesce să le spună
 Și de-odată, haide, greul
 Se ridică 'n cóte, 'n mână
 Intindënd gustos din buze

Și ȋicând :

- « Ah, ce păgâni !
 » Ce păgân, mă rog ! Ascultă !
 » Vréu să facă cega friptă !!...
 » Cega, dragă, trebuesce
 » Ca rasolul pregătită :
 » C'untdelemn și cu lămâe
 » Să mănânci să nu rămâe ».

POȘTA DE POMANĂ

Un ovreiu la drum plecând,
Nu știu când de mult când-va,
Pe nevastă-sa chemând
Îi vorbește cam așa :

«Uit'te, Ruhlă, veți acuma

» Eă mē duc la Cernăuți

» Acolō sint prețuri bune

» Și-am prieteni, cunoscuți...

» Voiū să-mi vind acolo grăul :

» Prețul-aice se pogoră

» Póte Dumneđu mī-ajută

» Pe-acolō să-ī trag pe sfōră...

» Insă chīar de merg acolo,

» Câte dīle-o fi să stau

» Eă ași vrea să știū pe-aice

» Grânele ce prețuri aū ;

» Pentru-aceea, ține minte,

» Dac'aici din întēmplare

» S'a făcut un preț mai mare

» Tu degrabă iew hărtie

» Și te pune iutī și-mī scrie.

» Dar innuntru în scrisóre

» Poți să scrii tu ori ce-ī vrea ;

» Scrie acolo ori-ce-ți place,

» Și pe dracul să te iew ;

» Despre asta n'am eă griją

» Că folos d'acolo nu-ī,

» Ba, din parte-mī poți hărtia

» Pân' și albă chīar s'o puī.

» Iar de-asupra pe scrisóre

» Pe de-o parte tu să dīci,

» Cum auđi că dīce lumea

» Când se scrie și pe-aici,

» Și precum vēđuși adesea

» La de-aī noștri cunoscuți :

» *Herșeu... Ilic... sin Ghidale*

» *La hotel in Cernăuți.*

» Iar pe-un colț pe ceea parte

» Cam în sēmă nebăgat

» Scrie numai douē vorbe :

» *Prețu... atăta... s'a urcat.*

» Iară marcă pe scrisóre

» Nu cum-va să mai lipesci :

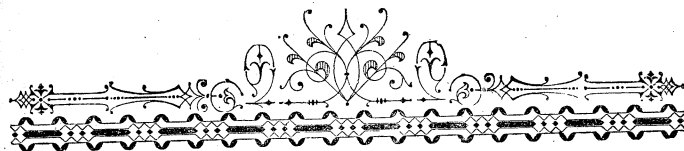
» Nu destul plătesc hotelul,

» Vrei și poșta s'o plătesci ? !...

» Intēlegi acuma, Ruhlă ?...

- » Cresce prețul — iute-mî serie ;
 » Prețul stă pe loc — atunci
 » Nu strica 'n zadar hârtie.

 » Despre mine, cu scrisoarea
 » Și-acolo când o primesc,
 » Să n'ai grijă, nu plătesc :
 » Când postașul vine còlo
 » Intrebând din cunoscuți :
 » *Herșcu Itic sin Ghidale*
 » *La hotel în Cernăuți.*
 » Eă de-odată mă reped
 » Și de-odată-î staă în cale :
 » *Și eă Herșcu sin Ghidale,*
 » Dați-mi voe ca s'o vėd.
 » Iaă scrisoarea de la dēnsul
 » O privesc, mă uīt, o cat
 » Și citesc încet cum serie :
 » *Prețu... atăta... s'a urcat.*
 » Apoi dīc :
 » Credeam că este
 » De la vr'unul de la noi
 » Insă n'are de la cine !...
 » Na-ți, mă rog, și-o dă 'napoi :
 » Și eă Herșcu sin Ghidale,
 » Insă nu e pentru mine ».

ȚĚRANUL LA BOER

Un țeran mergēnd, se spune,
 La boier odată 'n casă
 Și-avēnd tocmai din tēmplare
 Guturaiū și-o tusă grasă,
 Tusea când il apuca,
 Ce să facă ? el scuipa,
 Și scuipa unde-ī venea
 Căci atāt se pricepea.

*
* *

La 'nceput boierul rabdă,
 Ce să facă ? Tace, 'nghite.
 Dar apoi vėdēnd podele
 Și-așternuturi murdărite,

Pe fecior chemându-l grabnic
 Făr' a face vorbă multă,
 Intr'un colț îl iea de-oparte
 Și-i vorbesce :

« Ian ascultă

- » Stăi în casă tu, colea
- » Și pe dată ce-î vedea
- » Că țeranul iar tușesce
- » Și-are gânduri de scuipat,
- » Scuipătorea, ține minte,
- » Iea-o lut de lângă pat
- » Și 'i-o 'mpinge dinainte ».

* *

Când țeranul iar tușesce,
 Haî, feciorul nesmintit
 Face 'ndată ca o slugă,
 Cum stăpănu-a poruncit.
 Dar țeranul, cum nu scie
 Scuipătorea ce să fie,
 Cum zăresce că feciorul
 Dinaintea lui i-o cară,
 El se 'ntorce 'n altă parte,
 Pe podele scuipă iară.

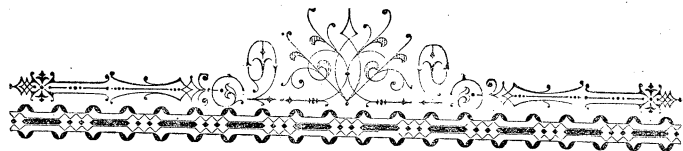
* *

Când în urmă iar tușesce,
 Haî, feciorul pe minut...
 Iară dinsul nu se lasă
 Face tot cum a făcut.
 Și tot merge așa nainte
 Unul și altul mult și bine

Până când țeranu 'n urmă,
 Tusa iarăși când îi vine,
 Și când vede că feciorul
 Scuipătorea iar îi pune,
 Cum într'una 'i-o pune,
 Dice :

- « Măi, ian fugi d'acile
- » Ce-mi tot viri acea minune ?
- » Căci acuși îți scuip în ea ».

SĂPUN BUN

La săpun, săpun, săpun
Eften, etfen, foarte bun !
Cam așa striga ovrețul
Printr'un colț prin mahala,
Până când de-odată'l chemă
Intr'o curte unde-va.

★

— Aî săpun ?

— Da. Am săpun

Eften foarte, foarte bun.

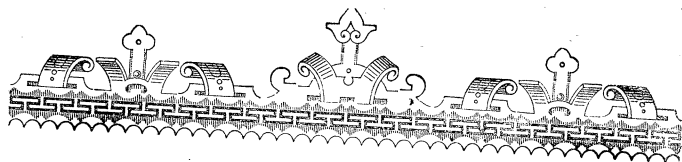
— Ce săpun ? Săpun e-acesta ?

Fugî d'aice, haide, plăcă :

Ved că pute de te 'nnecă.

— Nu se află, nu se poate
Ascultați, mă rog, de mine ;
Dacă pute el, atunci
Să am eu atâta bine :
E săpunul cel mai prima
Cum nici chiar nu s'a vădut,
El nu pute, ci eu put.

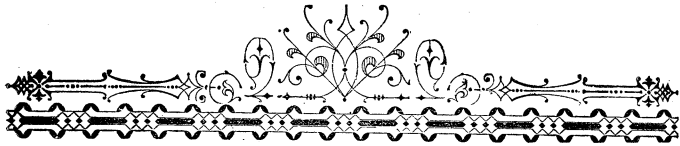

CÂINE CUMINTE

- Mare lucru, frate dragă,
Este mintea, drept ți-o spuî :
Dacă n'are omul minte.
Vaî și-amar de capul lui.
— Dar ! Așa-î, dău ! Ai dreptate,
Este netăgăduit ;
Eu la aste lucruri, frate,
Nopli și dîle m'am gîndit.
— Negreșit. Na, veđi un cîne,
Dobitoc codos, flocos,
Și de-l veđi deștept, cuminte,
Par'că-ți pare măi frumos.
— Da. Și sint chîar cîini de-aceia !
O-ho-ho ! Ba ce măi sint !

Sint cîni, frate, care numai
Nu vorbesc că n'au cuvînt.
Sint cîni, frate, cum scii singur,
Care merg și-aduc din piață ;
Sint cîni iară care-anume
Vin te scôlă diminéță ;
Sint cîni, frate, cum se dîce,
Căci atâtea s'au vîdut,
Sint cîni... Uit'te, pôte-un cîne
Fi așa de priceput
Ca să fie măi cuminte
Și de cât stăpînul sîu...
— Se 'nțelege ! Măi e vorbă :
Uit'te-un cîne-asa am eu.

TREBUIA S'O PAȚI MAI RĂU

— Ian ascultă, măi Ióne
Mi se pare nu-î a bine,
Ved mereu de-o vreme 'ncóce
Pe-un ovreiu venind la tine;
Orî te-ai dat cum-va la rele
Și te pui cu el la cale
Orî și-a pus în gând ovreiu
Cu vr'un lucru să te 'nșale ?
— Nu, moș Gheorghe, despre rele
Nu-î nici vorbă, Dómnne sfinte,
Dară nici ca să mă 'nșale
Nu și-a pus, socot, în minte.
Ca să-l duc eu cu căruța
Pân' la hanul de la Tei

I-am cerut ca să-mi plătescă
Ostenéla șese lei;
Și de ađi o sептлмăi ă
El într'una capu-mi bate :
A 'nceput c'un leu și astăđi
Îmi dă unul jumătate.
— Ș'apoi tu ce faci, Ióne ?
— De, moș Gheorghe, ce să fac ?
E puțin cât dă, dar, uit'te,
Mi se pare om sărac ;
Căci se plânge și se jură
Pe părinți și pe copii,
De te-aduce pân' la lacrimi
Și de pătră chiar să fi.

*
* *

— Va să ăică pentru-aceea
Umblă-ovreiu pe la tine !
— Da, moș Gheorghe, și d'acuma
Hotărisem de măi vine
Ca să-î spun : Jupăne Bereu
Dacă vrei să mergi la Tei
Nu-î măi las nici o lețca,
Dă-mi în capăt patru lei !
— Cum ai ăis ? Il chîamă Bereu ?
Unul nalt și deșirat,
Barba rară, calicescă,
C'un nas mare și buzat ?
— Da, așa ! Și când vorbesco
Îți vorbesce răgușit.
— Apoi, ăsta, măi nepóte,
Sciū cū cine-î, s'a sfărșit !

Țasta-î un pungăș, băete,
 Cum nu-î altul de măsură
 Și pe tată-său ți-l vinde,
 Fură de la ochi și jură.
 Nu-î sărac, e hăt, Ióne:
 Este putred de bogat:
 Dar pe cel din lună numai
 Dór de nu l'o fi 'nșelat!
 Și lui Petrea Grădinarul,
 Care-î bolnav și calic,
 I-a furat ovreîul ăsta
 Chiar din ochi un irmilic.
 Ian ascultă, măi Ióne
 De te 'nșală el să vreî
 Ca să-l duci așa de eftin
 Pân' la hanul de la Teî,
 Ești un prost și jumătate,
 Și de-ar fi măi sciû eû cum
 Să te prind cum-va cu dînsul
 În căruță p'acel drum,
 Lucru care să și pôte,
 Cum scii bine, mēi nepôte,
 Nu sciû singur ce-ași măi face;
 Dar tu fă precum îți place.

*
* *

- Bună ziua, mēi Ióne,
 Ce măi faci? Chiar tu 'mî-erai?!
 — Mulțumesc; da, eû moș Gheorghe
 Uite adăp nițel ăști caî.
 — Da 'ncotro mergi?
 — De moș Gheorghe,

- Scii, ca omul, de, ce vrî;
 M'a tocmît jupânul Bereu
 Ca să-l duc la han la Teî.
 — Apoi bine, mēi Ióne!
 Te-a tocmît și cât ți-a dat?
 — D'apoi, de, moș Gheorghe, uite
 Cu doi lei ne-am împăcat.
 — Doi lei?! Bine, doi lei sie;
 Dar Ióne, ian ascultă,
 Cred c'o fi un an d'atunce,
 N'o fi vreme dór măi multă,
 Mē duceam și eû odată
 Tot cu plată de doi lei
 C'un jupân pe drumul ăsta,
 Tot la hanul de la Teî,
 Și ți-aduci Ióne-aminte
 Tot p'aci când am trecut
 Întîlnindu-mē cu tine
 Mușteriul mî-aî bătut.
 Spune-mî, bre, mē rog ce-avuși,
 Mușteriul de-mî bătusi?
 — Dar cû nu... moș Gheorghe, dóră.
 — Ce nu. Ce?! să-mî spuî ce-avuși
 Mușteriul de mî bătusi?
 — Eû, moș Gheorghe?
 — Ce moș Gheorghe?
 Măi Ióne, spune-mî, deû,
 Ți-ar plăcea să-ți bat acuma
 Și eû mușteriul teî?
 — Nu se află, bade Gheorghe,
 Pozna asta, deû n'o face
 Că lui bad-Ion, sciû sigur,

Astă trébă, dău, nu-î place.
 — Dară mie mî-a plăcut
 Când p'al meu mi l'a bătut ?
 — Nu ție asta, bade Gheorghe
 Dar nu fii, dău, supărat !
 Sciū eū, cum ți-o fi părut,
 Póte nici nu l'a bătut ? !
 — Cum părut ? Ce spui, jupâne ?
 Uite-așa l'a apucat
 Și c'un băț cum este ăsta,
 Ian așa : i-a dat, i-a dat ..

— Valeū, valeū ! Bade Gheorghe
 Las, mă rog, mă rog, nu da,
 Înțeleg, te cred, dar iartă-l,
 Iartă-l dău și Dumnéta !
 Valeū ! valeū !

— Stăi, jupâne,
 Căci ți-o spun pre legea mea
 El l'a 'ntors și'n ceea parte,
 Și 'ncepu d n nouă să i dea.

— Valeū, valeū, bade Gheorghe,
 Înțeleg, dău, nu mai da,
 Înțeleg că ai dreptate,
 Ai dreptate dumnéta.
 — Înțelegi, ha ? veđi jupâne,
 Apoi spune-așa se bate ?
 — Da, de unde ?

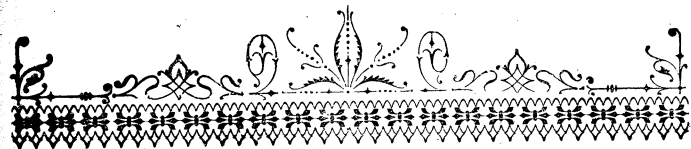
— Veđi Ióne

Și jupănu-mi dă dreptate.
 Apoi bine, mēi Ióne,
 Spune, bre, mă rog, ce-avuși
 Mușteriu de-mi bătuși ?
 Nu vorbești ? Atuncea lasă
 Că-ți arăt eu ție, dău :
 Ian să-ți iaū să-ți bat acuma
 Și eū mușteriu tēu.
 — Nu, mă rog, nu, bade Gheorghe !
 Iartă-l, lasă-l, fă-mi un bine !
 De-o mai face ș'altă dată
 Să mă bați curat pe mine.

* *

— Ho, ho, ho ! Ptru, cal ! Jupâne,
 Să ne dăm de-acuma jos :
 Am ajuns la Tei, veđi bine,
 Mergi, jupâne, sănătos.
 — Am ajuns, da, bad-Ióne,
 Ce-î așa e chiar așa ;
 Dar de nu-î cu supărare
 Eū de-un lucru-ași întreba :
 Uit'te, nu sciū bad-Ióne
 Nu pricep eū ce-î fi avut
 Că lui badea Gheorghe-atuncea
 Mușteriu i-ai bătut !
 Spune, na, ce gust e acesta,
 Că eū nu sciū, mă ertați,
 Să te-anini de-un om și haide,
 Mușteriu, hai, să-î bați ? !...
 Spune dumnéta ce vrei
 Dară nu-î bun obiceiū.

Ai vădut cu badea Gheorghe
 Ce pățiși acuma! dău,
 Inc'a fost om bun săracul:
 Trebuia s'o pați mai rău.

SOLOMON UNGURESC

Ai, ce, dracul, asta este:
 Când ești tare supărat,
 Hop, ești simț amu pe mine
 După cap la gât mușcat!
 Haide 'ncet să punem mână,
 Nu să prinde el de veste:
 Vedem cine este ore:
 Gândac este, căne este!

* * *

Ho! găsit! Ai prins la deget,
 Nu, dar tare mititel.
 Și când mic așa cum poți
 Așa tare mușcat el?

Ha! să pus la mână 'n palmă.
 Uită-te alb, dar tot grăsuță :
 Par'că făcut de slănină ;
 Este cap, avut lăbuță !...

★

Nu, dar încă simt acolo
 După cap la gât mușcat.
 Vedem, punem încă mâna :
 Asta lucru minunat !
 Încă găsit, prins la deget.
 Asta încă mititel :
 Póte frate fost la el ?
 Nu, dar asta iute tare :
 Smuncit, mișcat dat din spate
 Par'că vrut cu mine bate.
 Nu, dar nu scăpat de mine :
 Între deget strîns e! bine !
 Ha! să uitat cum el este.
 Asta încă tot grăsuță
 Este cap, avut lăbuță
 Numai asta, ve!i, negruță.

★ ★

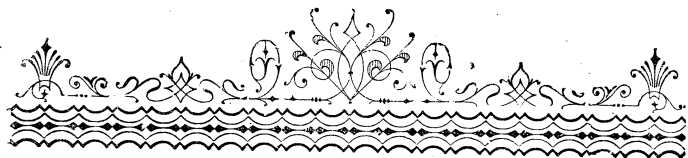
Una albă, alta negru
 Și la mine tot mușcat !
 Dar când doi găsit atunce
 Care este vinovat ?
 Nu, e! pus la mână 'n palmă
 Dumnevoastră amândoi
 Și uitat să vede care
 Vinovat găsit din voi.

Ha! și tu la mână 'n palmă,
 E! uitat și judecat.
 Ho! Dar uita-te negru, dracul,
 Când e! pus, el, hop, sburat.
 Nu! Ve!i! Negru este hoțul
 Dumnealui mușcat la mine,
 Și fugit-acum, rușine !
 Alba, ve!i, el fost cinstit :
 Nu-i rușine, nu-i fugit.

★

Când cinstit tu alba este
 Nu fac e! la voi nimică,
 Ha! napoi la gât acolo ;
 Șede, culcat, nu-i fost frică.

ȘI SĂTUL ȘI FUDUL

— Aoleu, cumetre dragă,
D'apoi ce-ai mai cumpărat,
Ce mai lucruri de mâncat
Și slănină și untură
Și orez de umplutură
Și păsat de duminic
O să meargă vestea 'n sat,
Și-apoi multe, multe tare,
Ce-o să faci cu așa mâncare ?

★

— Ce te miri așa, țigane,
O să fac o cumetrie
Lume multă voiu să-mi vie,

Să le dau la toți să bea
Să mănânce cât or vrea.
Vino, măi, și tu deseară
Și-o să-ți fie foarte bine :
Știi cum ești tu de la mine ?

Și sătul
Și fudul
Și mort-bat
Și 'mbrăcat.

★

— Nu mai Țice, măi române.
Că să știi curat că vin,
Că și mie mi-ești cumetru
Și-un copil al meu ți-e fin.
Când e vorba de bătut
De mâncat și petrecut
Nu mă dau cu nici pe deo
Nici chiar dracul nu mă întrece.

★ ★

— Iai ascultă, măi țigancă,
Nu știi tu ce s'a 'nlămplat,
Ați cumetrul nostru Petrea
Nu știi tu ce-a cumpărat :
Numai lucruri de mâncat :
Și slănină, și untură,
Și orez de umplutură,
Și păsat de duminic
C'o să meargă vestea în sat.
C'o să fac o cumetrie :
Lumea totă vrea să-ți vie

Să le dea la toți să bea ,
 Să mănânce cât or vrea.
 Și-o să merg și eu diseară
 Și-o să-mi fie așa de Line,
 Nici în minte chiar nu-ți vine.
 Și de-acolo de la masă
 O să vin napoi acasă
 Și sătul
 Și fudul
 Și mort-bat
 Și 'mbrăcat.
 Și de-o da să dea dracu
 Ca să-mi eși atunci în drum,
 Te ucid, te bat, sermano,
 De te fac cenușă, scrum !

* *

— Dar ce faci tu, măi Pandilă,
 Pentru ce te-ai desbrăcat,
 Ți-ai eșit, mă rog, din minte ?
 Bagă seamă, n'ai turbat ? !.
 — Ce vorbesci tu, măi țigancă,
 Și mă 'ntrebă de n'am turbat ?
 Inadins m'am desbrăcat,
 Că mă duc doar la cumetru
 Care astă-zi m'a chemat
 Să-mi dea masă de mâncat
 Și îmbrăcare de îmbrăcat,
 Ca să vin apoi acasă
 De la dînsul, de la masă,
 Și sătul
 Și fudul

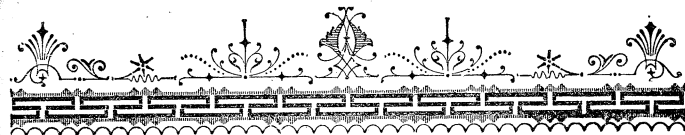
Și mort-bat
 Și 'mbrăcat.
 Dar, ascultă, nu dea dracul
 Ca să-mi eși atunci în drum
 Că te bat atunci, sermano,
 De te las cenușă, scrum.

* *

— Bună séra, masă mare
 Și noroc la chefit
 Iată-mă-s și eu la masă,
 Dat'a sfintul de-am venit.
 — Eși afară, măi țigane,
 Uite, gol aice vine,
 Da-ți-l iut pe ușă-afară :
 Ce rușine ! Ce rușine ! !..
 — Dacă nu, că... românică,
 Dór 'nadins m'am desbrăcat,
 C'am venit cum m'a chemat
 Că să-mi dea de mâncat
 Și îmbrăcare de 'mbrăcat
 Ca să merg apoi acasă
 Dela dînsul dela masă
 Și sătul
 Și fudul
 Și mort bat
 Și 'mbrăcat
 — Eși, țigane, haide-ă 'ară ;
 Gol în lume nu se vine :
 Ce rușine ! Ce rușine !

* *

- Ia ascultă, măi țigancă,
 Hai deschide, vino 'ndată
 Și în c'afară este érnă
 Vinturósă și turbată.
- Da, da, da ! Mai rabdă acòlo :
 Tu mă chemi să'ți es în drum
 Să mă faci cenușă, scrum ?!...
- Nu se află, măi țigancă,
 Nu se află nu te bat,
 Că la masă n'am mâncat
 Și sint gol și ne 'mbrăcat
- Da, te știu, tu vii acasă
 De pe-acòlo de la masă
 Și sătul
 Și fudul
 Și mort bat
 Și 'mbrăcat
- Și mă faci să'ți es în drum
 Să mă faci cenușă, scrum !?..
 Poți să strigi tu cât îți place :
 În zadar măi stăruiesci,
 Sedi acolo până mâne
 După cum te știu că ești
 Și sătul
 Și fudul
 Și mort bat
 Și 'mbrăcat !..

SUPĂ CU CATIFEA

Cum umblau la vânătoare
 Doi boeri mai oare când,
 Flămânđind dintr'înșii unul
 Și celalt fiind flămând,
 Plécă, hai, cu pușca 'n spate
 Ca să cate de mâncare
 Și mergênd ajung sub séră
 La un han din drumul mare.

*

Hanu-i vechiú, de mult, când turcii,
 Nu-i din vremurile-aceste,
 Rașis mare din vechime,
 Și-un ovreíu stăpânul este.

* * *

- Hei, jupâne, bună vremea :
 Ai, mă rog, ceva mâncare ?
 — Cum să n'am aci la mine,
 Intr'un han așa de mare !
 — Dar cam ce mâncare este !
 N'ai putea, mă rog, să spuî ?
 — Dar ce nu-i ? !..
 — Bun, atuncea, hai, jupîne
 Cît mai iute s'o putea
 Bulion să ni se dea.
 — Bulion ? ! Nu ; uit'te, asta,
 Buliône drept să-ți spuî
 Numai asta, numai... nu-î.
 — Nu-î ? Atuncea, bine, hai
 Câte-un biftec să ne dai.
 — Biftec ? Biftec, uite asta...
 Biftec uite, drept ți-o spuî
 Numai biftec, uite, nu-î.
 — Biftec nu-î ; atuncea spune,
 Ce-aveți altă de mâncare ?
 — Dar ce n'am aci la mine
 Intr'un han așa de mare ? !..
 — Ai la dracul, spune-atuncea
 Să ne frigă niște puî.
 — Să vă frigă puî, se pôte,
 Numai asta, veți că nu-î...

* *

Asta nu e, asta nu e :

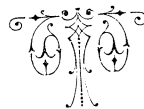
Tôte sint și toate nu-s ;
 In sfârșit din toate 'n urmă,
 Haide-o supă le-a adus.

*

Când ved supă, hai pe dinșu
 Și mănâncă, 'nghit, sërmanii,
 De gîndia c'au fost în ocnă,
 Hamisiți, închiși cu anii.
 Iar mîncînd așa cu poftă
 Și cu poftă și cu dor,
 Hop, în supă dau de-o cîrpă,
 De spălat, de-un spălator.
 — Ian ascultă, hei, jupâne,
 N'ai putea să-mi spuî și mie
 Ce-i acésta ?

— Ce-î acésta !

Asta-î supă, ce să fie.
 — Supă, bine ; dară uite
 C'am găsit o cîrpă 'n ea !
 — Cîrpă, d'apoî, dar ce-ai vrea ?
 Ce ? ! Să-ți dau, vreî, dumitale
 Pentru trei-deci de părăle
 Supă, ce ?... cu catifea ? !...

BURĂH IN TREN

Când eșise întâiași dată
Trenu 'n țară-aci la noi
Doi ovrei: Avrum și Burăh,
După treburī saū nevoī
Din colò, de la Suceava,
Unul plécă spre Pașcanī
Iară Burăh cu-alte treburī
Merge drept la Botoșani.

★

De sciut cum merge trenul
Nu e vorbă nici de fel,
Fiște-care crede trenul
Că e numai pentru el :

Burăh crede cum că trenul
Merge drept la Botoșani
Iar Avrum socôte tocmai
Din protivă la Pașcanī.
Că-ī nevoe să mai schimbe
Omul trenul, sciī pe drum.
Nu e vorbă nici de cum.

★

Dar un lucru mai uitasem :
Cum se duc, cum ȃie, la drum
Nu cunósce-Avrum pe Burăh
Dar nici Burăh dór pe-Avrum.
Numai când sosesc trenul
Și se sue fiște-care
Daū cu ochīi unul de-altul
In vagon din întêmplare.

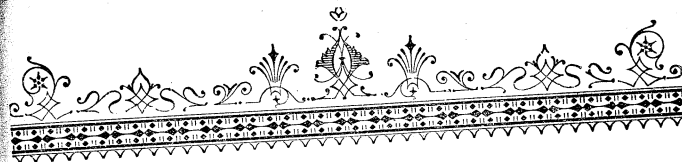
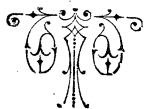
★

— Mergi departe, întrebă Burăh,
Ori-aprópe, până unde ?
— La Pășcanī, Avrum răspunde.
Dară tu, Avrum mai ȃice,
Mergi incolo la Pașcanī ?
— Ba eū nu, răspunde Burăh,
Eū mă duc la Botoșani.

★

După ce se'ntrebă astfel
Tac de-odată fiște-care
Dar curênd începe Burăh
Iarăși vorba cu mîerare :

— Uite, frate, ce minune,
 Dacă stai tu și gândești ;
 Multe ese'n lumea asta
 Multe vești pe cât trăești
 Dău, gândește, nu-î minune
 Ce mai vrei, la dracul, spune :
 Eu mă duc, mă rog, de-a dreptul,
 Cum ți-am spus la Botoșani,
 Dumnéta în ceea parte,
 Din potrivă, la Pașcani :
 Tu 'ntr'o parte, eu într'alta
 Cum avem, mă rog, nevoi
 Și'n vagon dór împreună
 Uite mergem amândoi ! ?

MEȘTEȘUG PENTRU BOER

— Aoleu, cocóne dragă.
 Parî că-mî ești cam supărat,
 Peste ce vei fi mai dat ?
 — D'apoi sînt chiar, măi țigane,
 Supărat ; ah, vai, săracul,
 M'ar lua mai bine dracul...
 Am avut moșie mare,
 Móră, case, bogăție
 Boi și vaci și cai și câte,
 Câte n'aveam la moșie ? !
 Ce hambare !
 Ce coșare !
 Unde vești în alte părți ! ?
 Și moșia și cu totul
 Hai s'aũ dus, le-am dat în cărți.—

Am avut și bani la bancă,
 Unde tata i-a fost pus ;
 Eu i-am scos frumos de-acòlo
 Și la cărți, hai, toți s'au dus.
 Baniș duși, moșia iară,
 Parcă-a fost, mă rog, jurat ;
 Ba, la urmă, după toate
 Și nevasta m'a lăsat.
 Ce să faci acuma dară
 Ce să fac eu, ce să 'ncep ?
 Spune tu, mă rog, gândesce
 Că eu nu știu, nu pricep.

*
* *

— Eu, cocóne, știu ce-ai dice ?
 Și-asta poți s'o 'ncepi și mâni.
 Să te faci de-acum, cocóne,
 Uite, jugănar de câni.
 Știi la meșteșugul ăsta
 Se plătesce-un ban de câne ;
 Iară dumnéta ție banul
 Și-l dai celui care-l ține.
 Că, pricepi dór dumnéta,
 Cănele de nu ți-l ține
 El te póte și mușca.

*

— Ian ascultă, mă țigane,
 Aș tu minte, bre ; ce spuî ?
 Dă-mi că-mi dai un ban și banul
 Spuî că'n urmă i-l dau lui :

Dintr'ășa câștig, ian spune,
 Imi mai umblă mie plugul ?
 Ce-mi rămâne mie-atunci ? !..
 — De, rămâi cu meșteșugul.

TIGANUL LA MIERE

Un țigan, pe cât se spune,
Auzind mereu vorbind
Că-îi cumplit de bună mierea
Și la miere tot gândind,
Hotări și el să 'ntrebe
Unde ore s'ar putea
Să găsească vr'o lecuță
Ca să guste și ăia :
« Mămucuța mamei mele,
» Dare-ar sfintul Dumne-deu,
» Să găsească așa deodată
» Cum voi merge 'n drumul meu
» Niște miere multă, multă !...
» După cât îmi e de dor

» Ce-aș mânca !... Mânca-o-aș totă
» Chiar de-aș ști c'ar fi să mor ».

★

Deci împins de dor, țiganul,
Hai se pune pe 'ntrebat,
Până când un om odată
S'a găsit de l'a 'ndreptat,
Să se ducă la pădure
Unde densul de curind
Un copac bătrân văduse
Și din scorbura-i sburând
Gărgăuni de cei ce mușcă
Și te 'ntepă de gândesci
C'ăi să mori, că-ți iese duhul,
Cât îi fi să pomenesci ;
Și spunându-i locul unde-i
Ca să poată nemeri
Incepu să-i ăia :
Haide,
Du-te, nu mai zăbovi :
Acolă-i belșug de miere
Poți mânca, și dacă vrei
La copii și la femei
Ca să duci chiar poți să ieși ;
Căci acolo sint albine
Boeresci, de cele mari,
Nu ca cele din știubee
Care-ți par că-s furnicari.
Numai, vedi, te poartă bine
Să n'aluneci, să greșesci

Să le ȋci vr'o vorbă próstă
Că să scii c'o și pătesci.

* * *

— Bine-atunci, țiganul ȋce
Mulțumind, și bucuros
O croesce la pădure
La copaciul scorboros.
Ba, trecend pe-acasă-o scară
Și-o căldare și-a luat
Și la miere cu țiganca
Și cu danciū a plecat.

*

Ajungend, își pune scară
La capac și haide 'n sus
Se ridică, ȋea căldarea ;
Iar pe danci pe toți 'i-a pus
Ca să ȋină scara bine
Cu țiganca ; și-apoi el
Suflecându-se la mâneci
Vără mâna frumusel
Drept in jos in scobitură...
Când de-odată strigă :
« Dec l...
» Am greșit, albină, ȋartă
» Căci voiam acum să plec,
» Și de grabă-am vrut cu mâna
» Să mă razăm să nu pic.
» Du-te, jupâneasă-albină
» Nu cumva, mă rog, să-ȋ ȋic

» Vr'un cuvânt de rău... »

Dar vorba

Încă bine nu sfârși
Și la nas așa 'l întepă
Că de-odată când răcni
Scara danci toți lăsară
Și cu măsă toți fugind
L-au lăsat pe dinsul singur
Dând din mâni și hășind.
Ca s'alunge gărgăunii
Ce cu cărdul năvăliau
Ca săgéta 'n ochi, în față,
Și pe unde năpădiau
Întepău, că biet țiganul,
Vai de densusl cîrurit
Și 'ntepat, din vârful scării
Strigă, ȋipă răgușit :
» ȋine scara
» Na căldarea
» Că mă-au spart
» Acum spinarea !... »

Dar și scară și căldare,
Numai ce s'a pogorit,
A uitat, și 'n fuga mare
Către casă-ȋ amărit
Alerga, prin vânt cu mâna
Gărgăunii alungând
Și de ciudă s'usturime :
« Du-te, strigă blestemând,
» Unde mutul dus'a róta,
» Pe urlaȋ, pe unde-a dus
» Surdul épa, să te ducă

»Naiba naibei tot pe sus.» ,
 Și 'nvârtind ca ciocârlia
 Să te ducă, roiă turbat ;
 Să te ducă, ducă dracu
 Unde țiuclii și-a 'ntărcat !...

De, vânduși, mânca-l'ar bóla
 Băzălău afurisit,
 Să te 'mpungă-așa de tare,
 Parcă 'și face de urât !
 Nisce miere-atâta numai
 Mă gândiam să ieu și eu
 Și el, hop, să-mi scotă ochii,
 Tîu, bātu-te-ar Dumneșeu !...
 Să mă musce, să mă spargă
 Să mă ardă ca cu foc
 Pentr'un țir de miere numai,
 Bre, sêlbatec dobitoc !
 S'apoî mușcă !... și de mușcă,
 Mușce, bată-l Dumneșeu,
 Dar, ca dracul, ca ne-ómenî,
 Te străpunge-așa de rău
 Nu cu botul ci cu códa,
 Pricopsit de băzălău...
 De te frige, și te pune
 Intr'atâta 'neurcătură
 Că te temi, să nu te 'ntepe,
 Și de códă și de gură.

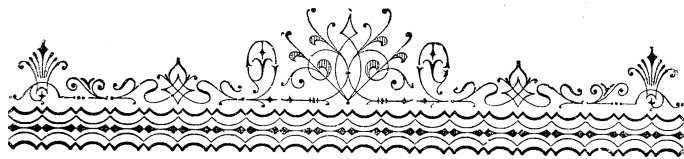
Dar acum, mă rog, românii

Ce vor dice că-s umflat ?
 Vor pufni de răs ca draci
 Când voi merge-acasă 'n sat.
 Parcă-s prost să spun la alții
 C'am ședut și m'aū mușcat !

*

Ast-fel zice ; iar în urmă
 Când acasă se 'ntorcea
 De 'ntâlnea vr'un om îndată,
 Ne 'ntrebat îi răspundea :
 « Ș'apoî ce de sint umflat ?
 » Cine, dracu, te-a 'ntrebat ?!...»

UNDE-I EAPA ?

Nu știu când și-anume unde
 Și de ce, la ce și cum,
Dar țiganul cât se pare
 Se 'ntêmplase, cred, la drum.
Și fiind, se vede, nóptea
 Și departe cam de sat,
Cum a fost de s'a 'ntêmplat,
 Lupii épa i-au mâncat.
Și-au mâncat'o, cum să spun ?...
 Cum se scie că mânâncă,
A vădut și dînsul încă ;
 Dînsul însă a scăpat.
Dus de-acasă boeresce
 Cu căruța saă călare.

Se 'ntorcea țiganu-acuma
 Cu desaga la spinare
Și tot drumul cât mergea
 Tot la épă se gândea
Și prin gându-î o vedea
 Cum era și cum mergea
Și mai câte le făcea
 Și cum lupul i-o rodea.

*
* *

— « Ian ascultă, măi creștine »,
 Dîce dînsul nu știu cui
 Care-î ese în calea lui,
« Ian, ascultă, fă-mi un bine,
» Eă, de erî, am fost încôlo,
» Cam departe d'acolea,
» Dar p'aici, mă rog, răspunde-mi
 » N'ai vădut și eapa mea ».
— « Ba, vădut'o, dîce omul.
 » Am vădut'o 'n Valea mare,
» Mai păștea c'un cal acôlo
 » Și c'un mînz al lui cutare »,
— « Aoleă, țiganul dîce,
 » Mare-o fi, măi, Dumneđeă !...
 » Aî vădut'o ?... Bravo ție !...
 » Bine-ar fi cum dîci să fie,
 » Să nu fie cum știu eă ».

ȚIGARA, CHIBRITUL ȘI MERSI

— Dómnne, mēi, aũ fost la nōi
 Astă-dî niște marțafoi
 Cu căciule lustruite
 Și cu cisme smălțuite
 Și-aũ vorbit, aũ spus, aũ spus
 Când în jos și când în sus
 Tot cu *cũune*
 Și *tăciune*
 Și cu *esce*
 Și cu *pesce*
 De-aducea pe păsărește.
 Iar vorbind în sus și 'n jos,

De la spate unu-a scos
 Alb ceva dar nu prea mare,
 Cam în chip de luminare.
 L'a sucit,
 Potrivit,
 Pe la capăt l'a cătat
 Și din ochi l'a măsurat,
 Și privind prin bătătură
 L'aședă c'un cap în gură.
 Iar cu pozna 'n gură-așa
 Dă prin sin a căuta.
 Dar celalt atunci pe loc
 Dintr'un păiũ aprinde foc
 Și pe dată i-l întinde.
 Cestlalt pozna mî-și aprinde;
 Și-aprindend'o mai apoi,
 Zice celuilalt : *mierțoi* ;
 Iar celalt c'un chip senin
 Zice atunci : *pentru puțin*.
 Mult am stat la gânduri nōi,
 Ce-o fi fost acel *mierțoi* ?

*
* *

— Apoi haide să-ți spun eu :
 Lucrul nu-ı așa de greu
 Că mierțoi
 La ciocoi
 Este cum am ȑice nōi :
 « Fii al naibeı procopsit,
 » Ori : Să fii afurisit
 » Și mai câte : miı și miı,

»Fii al dracului să fii
»Și cum dicem noi ades . . . »

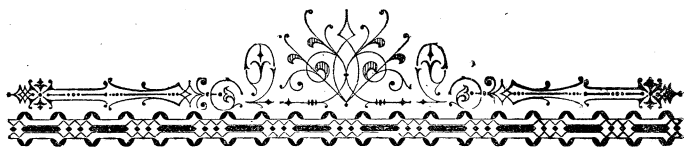
--- Ei, atunci am înțeles.

NICI UN CREȘTIN

— Ce mai faci, mătușă Sandă,
Sănătósă, bine, tare ?
Ai avut, aude, un praznic,
Un ospăț, o masă mare ?
— Am avut, avut, drăguță,
Uite, mână o săptămână ;
Ce să fac ? Imă cat de suflet,
De, ca omul : sint bătrână.
— Ei și fost'a lume multă,
Că, dór, veđi, acum e post ?
— Fost'a, fost, a fost drăguță
Încă ce mai lume-a fost :
Că creștini n'aũ fost nici unul ;
Dar nici unul, scii, să ȑici,
Fost'a numai preoțime
Numei preoți și vlădici.

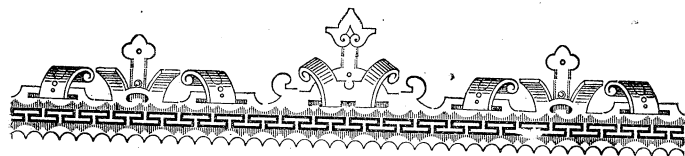

NU S'AUDE

Un pungaş muncesee 'ntr'una,
De cu séră, cine scie,
Ca să strice-o bróscă nóptea
La o biétă prăvălie.
Şi lucréză şi sucesce,
Vai de dènsul cât muncesce.
Iar pe când muncesce dènsul
Incercând în fel de fel,
Un vardist-străjar de nópte
Dă cu ochii peste el :
— Dar ce faci acòlo, nene,
Hei, răspunde, n'ai, bre, gură ?!
— Las la dracu, veđi de treabă-ti
Eű... na, cânt dór din tambură

- Ce spui, cânți ?
— Dar se 'nțelege
— Dór de strunele ți-s ude
Că... la dracu, nu s'aude ?
— Nu s'aude ?
— Nu, veđi bine !
— Las, așteptă, mēi române,
C'o s'audă atunce mâne !

A M A R

Doi călugări diminătă
Vrënd să ȳa câte-un păhar
De rachiū de cel amar,
Pân să meargă, scii, la masă,
Intră, haī, la Domn Tănasă.

*

Domn Tănasă n'are cărciumă
Dênsul are băcănie :
Poți să intri 'n tótă voea :
Ce-o să cumperi nu se scie ;
Dar in nuntru chiar acuma
Este lume, de 'ntēplare :

Cum să ceri, în fața lunei,
Tu, rachiū în gura mare ?

*

Maī în fund la Domn Tănasă
Este-acòlo și-o cămară,
Intră lumea și pe-acòlo
Când nu vrea să stea pe-afară.
In cămară, maī de-o parte
Sede omul mult maī bine,
Și-un păhar de ȳei, ca omul,
Nu te vede ori și cine.

*

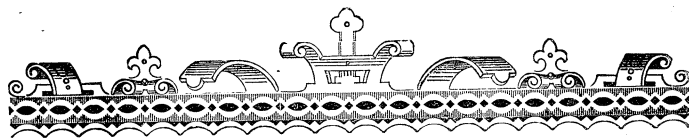
Și călugări, sērmaniī
Daū cu ochiul de cămară
Dar acum în fața lunei
Bētură cum să cēră ?
Plēcă ei spre fund de-a dreptul
Cam cu nu prea pusu 'n masă
— Plecăciune, plecăciune !...
— Bună ȳiua, Domn Tănasă.

*

— Ce maī veste e, părinte,
« Ce poruncă, ce habar ? »
— « De, necazuri tótă ȳiua
» Iară bine scii maī rar :
.....
.....

» Amar mie, Domn Tănasă, ,
 » Și părintelui amar ».
 — Vra să dică-atunce două ?

— Da, da, dragă Domn Tănasă,
 « Amar nouă,
 » Amar nouă ».

CORNURI CU SARE

— Să-mi aduci un corn cu sare,
 Știi, prăjit și printr'ales.
 — Înțeles, domn căpitane,
 Las pe mine-am înțeles !

*
 * *

— Țsta-î cornul, măi Ioane,
 După care te-ai fost dus ?!
 — Țsta, da, domn căpitane,
 Corn cu sare cum ai spus.
 — Corn cu sare, corn cu sare,
 Dară sare nu-î pe el !...
 — Ba, da, este ; dar pe acòlo
 Am mai lins, știi, eă nițel...
 — Cum ? Ai lins ?!... Ptiū !... Marș d'acòlea
 Că ce-ți vede-acum spinarea !...

— Să trăiți, domn căpitane,
Numai șarea, numai șarea !!...

* *

— Ian ascultă, măi Ióne,
Vină-aci !

— Mă rog, pe dată !

— Mergi și-mi adă-un corn acuma,
Na-ți un ban. părale iată...

Dar ascultă, ved, ți-e poftă :

De ieși cornul pentru mine,
Dintr'un ban, ți-ajunge tocmai

Ia-ți și unul pentru tine ;

Înțelegi ce-ți spun, Ióne ?

— Înțeles, trăiți, prea bine.

* * *

— Ei, Ióne, unde-î cornul ?
Tot te-aștept de când te-ai dus.

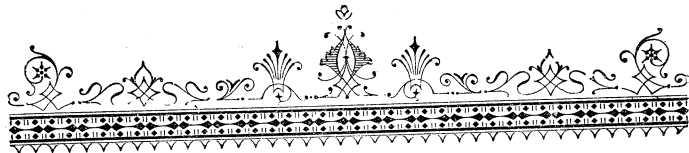
— De, trăiți, domn căpitane,
Uite-acuma cornuri nu-s.

— Cum, nu-s cornuri ?!... Ce comedii !!...

Asta n'a fost, bre, nici când !
Dar, tu ce faci, ian ascultă,
Parcă tu...? Te ved mâncând ?!...

— Da, mănânc, domn căpitane,
Ați vădut chiar foarte bine,

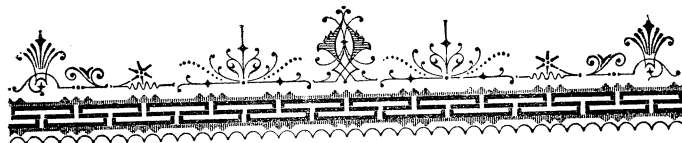
Am găsit un corn, și-acela
L'am luat-u-l pentru mine.

PE O SCÂNDURĂ

— Ian ascultă, măi Ióne,
Tu... te ved, te-ai îmbătat ?
— Da, de loc, Domn căpitane,
Să trăiți, nici n'am gustat !
— Ce gustat, măi, ce vorbesci ?!...
Uite, ved, te cumpenesci !.
— Nu, trăiți, domn căpitane,
Să vă spun adevărat,
Am gustat nițel în fugă
Dar de bat, zău, nu sint bat.
— Cum nu, măi ?!... Atunci ascultă
Ochii măi dintâiu să-ți ștergi
Și pe urmă drept la mine
Tu pe-o scândură să-mi mergi.

— Dacă... merg, domn căpitane,
 C'apoi asta să și póte ;
 Ba 'ncă pentru Dumnevóstră
 Pot să merg chiar și pe tóte !...

TURCUL SURD

Intr'o ȕi, precum se spune,
 Cred c'o fi de mult acum,
 Un ture surd mergea pe drum,
 Dară surd, scii, sdravăn, turcul,
 Surd născut cu-adevărat :
 N'auȕea de fel, nimica,
 Și cu tunul de-ai fi dat.
 Iar cum merge astfel turcul
 Innainte, cum vă spuĩ,
 Un țigan în urma lui
 Strigă, strigă și-l injură
 Cum îi vine lui la gură.

— Dar ce strigi tu, măiți gane,
 Și faci gură-așa de mare ?
 Dice-un om din întâmplare.
 Nu știi tu că turcu-î surd
 Și de vorbă-ți n'o s'asude :
 Cât să-î strigi el tot n'aude.
 — O, ba știu eu, românică,
 Știu că-î surd el, știu prea bine
 Dară, vezi, la socoteală
 Tocmai asta mie-mi vine :
 Când măi dau de-așa noroc.
 Ca să pot în totă voea
 De vr'un turec a-mi bate joc ? !

A CRESCUT OMUL

Când a fost de s'a 'ntemplat,
 Un biet om prea mic de stat,
 Din păcate și 'nsurat,
 După ce era el înșuși
 Amărit ca vai de el,
 Căci vedea că nu-î și dînsul
 Nalt, cu ómenii la fel.
 Mai rîdînd de el și lumea
 Și nevasta măi muștrîndu-l
 Di și nópte 'i era, bietul,
 La statură-și numai gîndul.
 Aî gîndesce, mîini gîndesce
 Și gîndesce și poimîne ;

Ca și erî și ađi, sërmanul, ,
Mic a fost și mic-rămâne.

* *

Dar gîndind el ne'ncetat
Și prin somnu-și măi visînd
Ce se 'ntîmplă-așa 'ntr'un rînd ?
Cum dormea el nóaptea 'n pat
Deșteptîndu-se de-odată,
Cu picioru-așa cum cată,
Află bieful cu mirare
C'a crescut acum măi mare :
Că pe cînd el cu piciorul
N'ajungea la pat în cap,
D'astă dată-a lui picióre
Sunt prea lungi și'n pat nu 'ncap.

* *

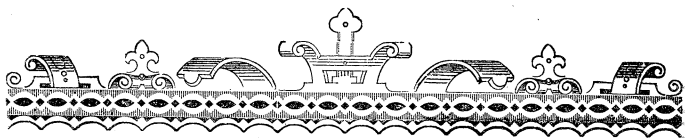
— N'auđi tu, nevastă scólă,
Scólă iuti și-ți veđi bărbatul :
Am crescut așa de mare
Nu mă 'ncepe, bre, nici patul !
— Ce vorbesci tu ! Tacî din gură !
Cine scie... aî visat...
— Dëu, nevastă, vin te uită
Că nu 'ncap dór nici în pat.
Vin de veđi cu-o luminare
Cât de lung măi sint și mare !
— Ia 'ncetéză, tacî din gură,
Dormi acolo : ești un prost !...
— Ian ascultă, măi femee,
Nu-î de-acum precum a fost :

După cât ved c'am crescut
Nu mă tem de-acum de tine ;
Mergi de-aprinde-o luminare
Și mî-o adă-aci la mine !

* *

— Dómne sfinte
Și prea sfinte
Ce comèdiî, ce minune ? !
Haî s'aprinđ și lumînarea
Să-l vedem, mă rog, ce spune.
Ce faci tu, crescuși ? !
— Veđi bine !
— Da, crescuși cu-adevêrat !!
Dar nu veđi că ești, sërmane.
Pus de-a curmeziș în pat ? !...

ALBINE ȚIGANESCI

« Fericit e némul meu :
» M'aleseiū voinic' și eū !... »
Tot așa dicea țiganul
Cu nădragi roși imbrăcat
Și primblându-se prin cărciună
Cu pași mari în lung și'n lat.
'I-a fost dat și lui nădragii
Nu sciū cine de'ntemplare,
Și el mândru-așa cu dênșii
Se credea că-i lucru mare.
Când vedea pe el nădragii
Strinși pe vină, unguresci
Ce ți inchipui, ce gândesci ?
Se credea și dinsul ungur :

Mănele la busunări,
Nasu'n sus, căciula strâmbă:
Calcă rar, se umflă 'n nări.
Mai ales nădragii roșii
Ii erau așa de dragi
Că-i părea că dinsul însuși
Este tot numai nădragi.

* * *

— Dar ce-i, măi, un om întrebă
Ce tot umbli, măi țigane ?
— Apoi umblu, dice dinsul,
Că dór viu de la cătane ;
Dór am fost la unguri, frate,
Hăt prin locuri depărtate.
— Și-ai vădut și tu cătane ?
— Se 'ntelege c'am vădut
Dór cătană și pe mine
Nu mă veți că m'a făcut !
— Ei, și ce făceați pe-acolo ?
— Hei, făceam destul de bine
Că pe mine mă pusese
Să 'ngrijesc de stupi de-albine
— La albine ?
Fórte bine,
Dar ascultă, măi, pe-acolo
Ce fel sint albinele ?
— Apoi uit'te, cum să fie
Sint curat ca vacile.
— Dară dacă-albinele
Sint curat ca vacile,
Cum sint dar uleile

Sau, cum ȳie, știubeile,
 Unde șed albinele ?
 — D'apoi ele cum să fie ? !
 Și pe-acolo, n'am ce ȳice,
 Sint întocmai ca pe-aice.
 — Ce vorbesci tu, măi țigane,
 Dacă sint așa de mici
 Ca la noi pe loc, pe-aici,
 Las'o naibeî, bre, și taci,
 Cum de intră atuncî în ele
 Nisce-albinî cât nisce vacî ?
 — Apoi nu sciû, românică,
 Cum o fi, ȳeû, la intrat,
 Căci chiar când erau să intre
 Toem'atuncî am și plecat.

LA CRÀCAU

Doî ovrei se duc cu trenul,
 Aû plecat din Cernăuți ;
 Nu sunt rude nici tovarăși,
 Negustori sint cunoscuți.
 Amendoî se duc la Cracău
 Se 'ntêmplase, cine scie,
 Acolo pe-atuncî să fie
 Vr'o vîndare
 Scii măi mare
 Vr'un mezat din întêmplare
 Sau ori-ce negustorie.

*
* *

Ghețel scie de Ghidale :
 Incotro se duce el ;

Iar Ghidale despre Ghețel
 Încă nu scia de fel.

*
 * *

Dar uitasem a vă spune
 Că ovreii, chiar anume,
 Când se duc, din întâmplare,
 După vr'un negoț mai mare,
 După vr'un câștig mai bun,
 Unul altuia nu spun :
 Când se duce la Galați
 Ori la Iași, ori la Brăila
 De-l întreabă, el răspunde
 Că se duce la Chitila ;
 Nu vrea altul să mai scie,
 Vrea câștigul tot să-î vie.

*
 * *

Cum mergeau așa cu trenul
 Ne-având altă ce să facă,
 Și venindu-le-a nevoie,
 Tot într'una, tot să tacă,
 Haî, Ghidale intră 'n vorbă
 — Dumnéta te duci departe ?
 Iară Ghețel, hop, minciuna
 I-o sleesce ca din carte :

*

— Eă mă duc aci la Lemberg,
 Cat pe-un frate-al meu mai mare ;

Auđii că-î bolnav tare.
 Tare-î greu pe lumea asta,
 Supărări, dureri, nevoi ;
 Vai de lume, vai de noi !... :
 Dice dēnsul lui Ghidale ;
 Iar în mīnte-și se gādesce :

*

Vrea Ghidale să mă prindă,
 Dar degéba, n'o brodesce !
 Nu î-am spus că merg la Cracău
 Ci că-un bolnav merg să cat,
 Să câștige-atâta dēnsul
 Cât î-am spus adevērat.
 Dar să vēd acuma dēnsul,
 De-l întreb eă ce-mă răspunde ?

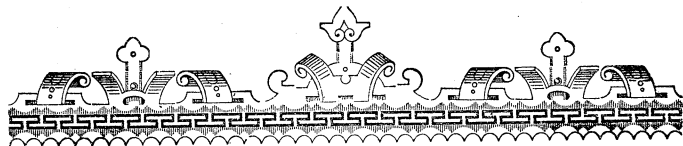
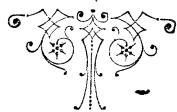
*
 * *

— Dumnéta mergi tot la Lemberg,
 Her Ghidale ?
 — Da, de unde ? !...
 Îi răspunde lui Ghidale,
 Eă de Lemberg nici gādesc :
 Eă trec mult mai înainte,
 Eă la Cracău mă opresc.

*
 * *

Auđind acésta Ghețel
 Și mirat că-î spune drept,
 Cu necaz în gānd își ăice

Rezimându-și barba 'n piept :
 « Ce șiret măi e Ghidale !
 » Pe-unde umblă el s'apuce ! !...
 » Spune că la Cracău merge,
 » Și la Cracău chiar se duce ! ! »

LAS PE MÂNE

Fi !... Ce vânt măi bate, Dómnne,
 Și ce frig e 'n astă séră :
 Și pe un căne, dĕu-acuma
 E păcat să-l lași pe-afară !...
 Dară nu știu, dracu scie
 Ce-am pățit eu, ce-am făcut :
 Erî și ađi am fost cam bólnav,
 Poate friguri am avut ? !...
 După prânz, așa spre séră,
 Pe la trei și jumătate
 M'aú luat fiori cu tremur
 Și-o recélă-așa prin spate ;
 Imî venea să casc într'una
 Mî-era somn și lene, greú,

Și simțeam așa ne-astâmpăr

De credeam că nu sint eu.

Fost'au friguri sau recelă,

Cine scie, dracu scie :

Doctorii chiar densesi astăzi

Sciū mai mult șarlătanie!

Ca să nu se mai întimple

Iarăși rău așa să-mi vină

Eū gindesc să iēū acuma

Un ceaū bun și mână chinină.

Fie friguri sau recelă

Sau chiar și-amēdouē fie

Scapī cu cīaiū și cu chinină !...

Uite, ved o farmacie.

Ce comedii, frate dragă,

Am sunat de patru ori ;

Farmacistul nu se scōlă,

Și mī-e frig, mē iēū fiori ? !...

Să mai sun odată încă :

Farmacie, farmacie ;

Dară, érnă, frig amarnic,

Dorme bietul, cine scie...

Să mai sun de-a șéptea óră

Cum e érnă, ger cumplit

Adormit'a farmacistul,

Bietul om e ostenit !

* *

— Bună séra !

— Bună séra !

Frig, da ?

— Frig, dēū, nu-ī pricină,

Am venit să-mī dați de friguri

Douē prafuri de chinină.

— Cum, chinină ?!...

— Da, chinină !

-- Pentru-atăta mī-ați sunat ?

Eū credeam că cine scie

Ce 'ntimplare s'a 'ntimplat !...

Pentru prafuri de chinină

Poți veni și mâne, frate !...

— Bine, diceți, lasă pe mâne ;

Bună séra !! Ai dreptate.

TABLA DE MATERII

	Pag.		Pag.
In loc de prefață	I	Bățul ungurului	81
Plânge vaca	5	Măséua	83
Tóte bune	7	Těranul la dentist	84
Maicele	9	Ce furătură ?	87
Finul Tóder	12	N'ai mânca ceva ?	88
Nu puteai să-mi spui ?	19	Dobândă	91
Ovreiul la sorți	21	Căți Dumneđei ?	93
Popă bun	23	Lupul în slujbe	95
Țiganul la drum	26	Țiganul cu Sf. Ión	113
Pușca Jidanului	28	Protopopul	121
Cine-a făcut lumea ?	30	Dar tu ce faci ?	134
Lăcătușul ori cismarul	31	Caféua căpitanului	136
Măgar de împrumutat	33	Cum e Leiba	139
Sérbiu cu cisma	34	Mulțumită ruscă	147
Marea-Mare	36	Intuneric beznă	152
Uf !	38	Două-deci de găsci	155
Țiganul la Ierusalim	40	Țiganul la cěpă	158
Ce dice 'n Evanghelie	44	Prine șéua	160
Doué haîne	48	Bălciul Boerului	161
Oglinda	51	Sus e cerul	164
Drumul bețivului	55	Țiganul la mórte	167
Locul cotoiului	57	Țiganul Tovarăș	169
Croitorul	59	Ungurul popă	173
Marfă fără plată	62	Câte ciasórnice !	176
Oile din apă	65	Să-l înjur	177
Fata mocanului	71	La spișerie	179
Dulcěta	73	Fluerat a pagubă	181
Tunul ovreiului	77	Țiganul cu căldarea	183
Tărguiață rusescă	79	Mocanul la anaforă	186

	Pag.
Grecii la temniță	188
Papagalul ungurului	190
Sócră	192
Țiganul voinic	195
Rău, părinte	198
Jurământ pentru Sârb	201
Nu mai bău	204
Hei, mătușă	208
Măncarea țiganului	209
Țiganul la împărțit	211
Cocoșarii	213
Ce-a dis David ?	222
Țiganii și Turcii	224
Grecul și cega	227
Poșta de pomană	232
Țăranul la boier	235
Săpun bun	238
Căne cu minte	240
Trebuea s'o pați mai rău	242

	Pag.
Solomon unguresc	249
Și sătul și fudul	252
Supă cu catifea	257
Burăh în tren	260
Meșteșug pentru boier	263
Țiganul la miere	266
Unde-i épa ?	272
Țigara, chibrit, mersi	274
Nici un creștin	277
Nu s'aude	278
Amar	280
Cornuri cu sare	283
Pe-o scândură	285
Tărcul surd	287
A crescut omul	289
Albine țigănești	292
La cracau	295
Las pe mâne	299

